

۵۲

تاریخ مسقط

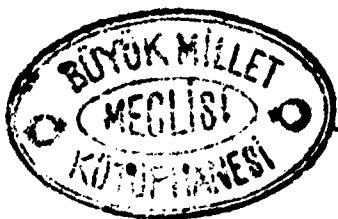
T.B.M.M.

DDC:
YER: 71-5927
YIL:
CLT:
KSM:
KOP:
DEM: 71-11346

KÜTÜPHANESİ

تالیح مشروطیت

شیر و مسکن لایبیرا

محرری

احمد صائب

طابع و ناشری : غیرت کتبخانہ سی صاحبی

غار بیس فلدی

در سعادت

غیرت کتبخانہ سی باب عالی جادہ سندہ

i . M.
Y . uphanesi

Es. No 586

Remiz H. K. 253.

هر حق غیرت کتبخانه منه عائددر

« بیچاره تکرار کړک امروداخلیه ده
وکرکسه خارجیه ده کندیلرینه مخصوص
متین ومعین سیاستلری یوقدره. بعضاً
ترکیه امورینی منجم باشیلر ویاخود
افریقادن کله سیاه قیزلر اغالرینک
ایسته نکلری طرفه سوق ایندکلری
واردر . »

بو روسیه خارجیه ناظری قونت نسای ووده نك ۱۸۴۲ ده
انکلنز سنیرینه سویلدنکی سوزدر .

هرنه قدر بوسوز بوندن یتمش سنه اول سویلنمش ایسه ده
احکامی. دوات علیهمک ادوار متعدده کی احوال ووقایعنه موافق
اولدینن سیاست خارجیه مزه واقف بولنانلر ایچون تصدیق
ایتمک ممکن کلدر .

اوت ! اوج عصر دزیری یعنی دوات علیهمک اداره سی هیئت
عمومیه سیاه انحطاطه یوز طوتدینغی زماندزیری ، امور خارجیه
عائد بر سیاست معینه من یوقدره. سیاست خارجیه منک خط جریانی
هرآن تبدیلی ارابه کلشدر . چورنکه ملکه حاکم مطلق بولنان
اداره استبداد، داخلی احوالک مهاکه انحطاط وانقراضه طوغری

سوقته قطعياً اجرای تأثیر ابتدیی کبی مسلک تخریبیارینی احوال خارجیهدده دخی، الدن کلن غیرتی اجرادن، نفوذینک استعمالندن برآن خالی قائممش وصد هزار تأسفکه اکثر احوالدهده موفق اولمشدر .

بوراسی بویله ! . فقط بز بوجهتی ایضاحدن اول اورویا ه اک بیوک مسائلدن بولنان شرق مسئلهسی حقتده براز اولسون بحث ایتمککمز لازمدر . شوقدرکه بز ، بومسئلهنی سرایا تتبع ایده جک دکلز . چونکه شرق مسئلهسنک بوجهتی تاریخه عائد اولوب اولکی اثرلرمزده بوکا دائر ایچیه معلومات وارددر . بوراده یالکیز مسئله مذکورهنک صوک روس محاربه سندن صکره الدینی وضعیتی تصویر ایده جکزر .

بومسئلهنک اورتیه چیقماسنه خدهت ایدن احوال نه در ؟ بوکا ویریله جک جواب شودر .

هانکی مملکت اولورسه اولسون، بر مملکتک طبقات مالاسنده جریان ایدن سینات اوزون بر مدت دوام ایدرسه، سینات مذکوره اومملکتک احوال داخله سنی زیاده سیله پریشان بر حاله کتیره جکی کبی بو حالک طول مدت دوامی ، مایکی خارجاً دخی تعرضات اعدایه هدف ایدر . بو ، بر قاعده عمومیه درکه ، احکام جاریه سی هر قومک صفحات تاریخیه سنده بر اقدینی آثار مظلومه ایله ثابتدر . عثمانیلیر ، بویله بر حاله اوزون بر مدت دوچار اولدیبار .

الك صكره [بوندن يوز اللى سنه اول] شرق مسئله سنى اورته يه
چيقار ديار . شويلاه كه :

« شرق مسئله سى » دينلديكى زمان ، خاطره اسلاميتك
و بالخاصه عثمانيلرك خصم ازليسى بولنان روسيه ايله ، دولت
عليه نك ايكي عصر دن برى ايتديكى محاربه لر ، ودولتمزك بويوز دن
دوچار اولدينى ضابعات كايه ، دفعه عقله كلير .

هيچ شهبه يوقدر كه روسلر ، ممالك عثمانيه نك وضعيت جغرا-
فيه سنده احوال عموميه و خصوصيه سنده ، تصورات سياسيه لر ينه
موافق امكان استعداد كورموش اولسه ايديلر ، عصر لر دن برى
اولانجه غيرت و فعاليت لر يله بوا منيه لر ينك حصول نه چاليشمازلردى .
روسلر ، كنديار يله هم جوار بولنان حكومت ضعيفه ، از جمله
رومانيا كه برى دولت صغيره حقنده فكر استيلاده بولمقدقارى ،
بولنسلر بيله ، كتم آماله مجبور اولمقدقارى حالده ممالك محروسه ينى
الحاق ايتك ايتسندكلرينى عادتآ آچيقدن آچيغه اظهار ايديورلردى .
ديتك ، دولت عليه ايله رومانيا و بوكا مائل كوچك حكومتلر
ازاسنده برچوق نقطه نظر دن بيوك بيوك فرق لر وار . بوتفاوت
دولت عليه ايله حكومتلرك اساس تشكللرينى ، وضعيت جغرافيه لر ينى
اصول اداره لر ينى ، موازنه دوليه يه ارتباط و تاثيرلرينى ، اورالرده
متوطن اقوامك عادات و مذاهبى مقابسه ايله دهها زياده تظاهر
ايدر .

محققات تاريخيه دندر كه بر مملكتك بر قوه خارجه طرفندن

ضبطی ، خصوصاً فاتحک اورادہ ادامہ حکومت ایدہ بیامسی
 یالکز سلاح قوتیہ میسر اولہ مایوب انجق یا اقوام مغلوبہ نک
 کاملاً محوی ایہ ویا عنصر غالبک مغلوبہ لری تمثیل ایدہ بیامسیہ
 ممکندر . هیچ بز وقت بز مملکت مایہ و معنایہ تسخیر ایدہ کجہ
 ضمیمہ مملکت ایدہ لشن صایلماز . ہر نہ قدر ملل حاکمہ قدرت
 و شوکتارینک درجہ کلاہہ بولندینی مدت ظرفندہ ضبط وربط
 امورہ مقتدر اولسہ رده قوای حیاتیہ لرنندہ بز اثر توقف ، بز
 امارہ انحطاط رونمون اولور اولماز اقوام محکومہ در حال رفع
 لوی عصیان ایہہ استحصالیہ استقلالہ قیام ایدرلر . بوز قنون
 طبیعی ، بز ناموس فطریدرہ من القدیم جاری اولہ کلمشدر .
 خصوصاً کچن عصر خارقہ عرفان و معارف ، حب وطن ،
 رابطہ قومیہ ، کبی حسیات نجیبہ بی تزیید و تشدید ایدہ کی جہتہ
 زمانزدہ استحصالیہ حقوق فکری اعصار سالنہہ نسبتہ دہا
 سرعتہ نمایان کمال اولغہ ، اطہار آثار ایمکہ باشلامشدر .
 دور استیلا و فتوحاتندہ جزئی بز مدت ظرفندہ قایملر ، کشورلر ،
 ضبط ایدن ، محیر العقول شہابتار کوسترین عثمانیلر ، زوال ناپذیر
 عدایتدکاری قوتلرینہ اغترار لرنندہ بی . ادارہ مملکت ایچون وجوہ
 دی مقتضی وقوف و تجربہ بہ عدم مالکیتار لرنندہ نہ در بولازمہ
 سیاسی بی وقتیہ کشف ایدہ مدیلر . مبادی تشکلمزہ بز برینی
 متعاقب سریر سلطنتہ کچن یا شاہلر من ، ملتزمک مقدار جہہ بر قاج
 مثانہ بالغ اولان اقوامی ، رایت استیلا لری اتنہ الہ حق قدر

فضائل عسکریه ابراز ایتدکاری حالدہ نہ کندیلری، نہدہ وارثاری
 جاب قابوہ ، تسخیر مادیدن دها مشکل ، دها مهم اولان اوفتو-
 حات معنویہ بہ دسترس اولہ جتی قدر اظهار مهارت ایدہمدیلر.
 ایدہمدیلر دہ او قدر فدا کارلقاہ ایدہ ایدیلن مملکتلرک برر برر
 الدن چیتقمسنہ سبب اولدیار بو-ؤ ادارہنک ایلیک اثری روم ابلی
 جہتلرندہ کورلدی. اورادہکی بزدن بزار اولمش اہالی دہالیلیک
 فرصتہ عامہ مزہ قیام ایتدیار. ماواش یاواش بالفائدہ نہ قدر ملل
 خرسٹیانیہ وار ایسہ برر برر کسب استقلال ایتدیار .

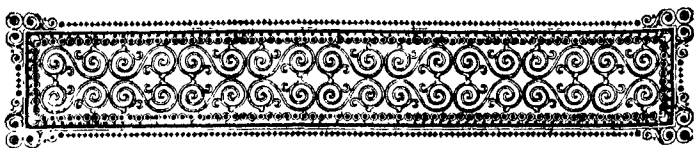
ایشته روسارہ ممالک محروسہنی استیلا ایتک فکرینی وین
 اسبابک بری ویاکہ برنجیسی بودر . زیرا روم ایلیدہ بولنن
 اہالیلیک قسم اعظی قومیہ ، دبانہ روسارہ متحد بولندولرندن
 کندیلریلیک ، اورازدہ متمکن اقوام خرسٹیانیہنی حجاب حقنہ
 ممالک اولدولرینی ادعا ایدیورلردی .

روسار ، ممالکتمز اہالی خرسٹیانیہسنک ، حتمزدہکی
 اغبرارندن بیوک بیوک استنادلر دہ بولندیار . فقط اسلاو آمال
 فاسدہمی نقطہ استنادینک منحصرآ بونقطلہدن عبارت بولندینی
 فکرہسہ ذاہب اولہ جق اولورسدق یاگیلررز . دولت عالیہ، ادارہ
 داخیہسنده عصرلردنبری دوام ایدہکان عدم انتظام ایلہ قوہ
 زندکیسنی کوندن کونہ خالدار ایتدیکندن بوتذبذب و اغتشاشک

ایرکیچ کندینی نائل مقصد ایده جکنه روسیه حکومتی امید وار
بولنیوردی .

روسار ، بوانفساخ اداره مزى رعنا کوردکاری کبی بوندن
پک چوق زمان اوللری مملکت مزده حکم فرما اولان فساد و انحلالاک
اسباب و منشائی دخی کالیله تشخیص ایتشاردر .

ادرا کيه تلخکام اولديغمز بوصولک يارم عصرده اوروپايلدرك
متمادي بر صورتده مالک محروسه يه تعرض ايتلمري ، بيوک بيوک
ولايتلرک . ثروت محليه لرك ، قابليت طبعيه لريله متميز ، فردوس
آسا آيالتلرک مثلاً تونس و مصر کبي قطعات اسلاميه نك فرانسر
وانکيلزلر طرفدن ضبط ايدلمسک اسبابي . دولت عليه نك هيئت
مجتمه سيلاه معروض بولندي ي الحطاطدن يعنى عاقبتى وخامت حشره
مقرون اولان بو حکومتک ، اداره سنى قاپلايان سيئاندىن ايلرى
کلديكى محققدر .

بو خصوص اعتراض قبول ايتمز بر حتميتقدر . بونک صدماتى
ملته داغ درون اولان و خاطرات دهشت افزاسى قلب رنجيده
اهتى حالا محزون ايدو کلان وقوعات اليميله اثبات ايتمک ممکندر .
قریم محاربه سى پارس معاهده سيلاه نتیجه بولمش و دولت
عليه ي اوروپا اهنک دوليسنه ادخال ايدن بو معاهده بزم ايجون
مساعدا بر زمين حيات و تجدد تأمين ايله شبدى . بو معاهده
بزه بر شى غائب ايتدردمکدن ماعدا دولت عليه نك اصلاح
وتنظيمى خصوصنده اوروپا دولتلرندن بعضيلر نك ، بالخاصه
شرقده کي علائق مهمه سياسيه سندن طولانى انکلتره نك قوت
ماديه و معنويه سنى قزانديردى .

فرانسہ و انگلترہ تنظیم امورہ فعلاً یاردم ایده جکلری و وعد
ایتدکاری کبی مملکتک اصلاح و اعمارینہ لازم اولان یار دینی دخی
ویرہ جکلری نأمین ایتدیار .

فقط هيات ! .

اره دن یکر می سنه بر مدت مدیده کچدی ؛ مملکت ینہ او
درجہ خرابیسنده ، امور دولت ینہ اولکی درجہ تشتت
و پریشانیسنده ایدی . واقعا اوروپالیار بو مدت ظرفده وعد
ایتدکاری موادی تمامیه اجرا ایتدیار . سفیرلی واسطه سیاه
« امان اصلاحاتہ تشبث ایدیکر ، مملکتک کرک اعمارینہ چایشکیز »
دیمکن هیچ بر دقیقه کری طور مدقاری کبی مملکتک عماری ایچون
دخی یوز الہی میلیون ایران زیاده بر مبالغ عظیمی بزم اقراس
ایلدیار . بزایسه ! اصلاحات جهتنہ هیچ ده یناشه مدبغمز کبی
اعمار ملک ایچون استقراس ایدیلان یار لری سناہت طریقہ
بتیردک . نتیجہ ہ ممالک محروسہ قریم محاربہ سندن اول نہ
حالدہ ایدی ایسہ اوندن دھا بدتر بر حاہ دوشدی . بواٹاہ
ایسہ دشمن قدیمز اولان روسیہ ، قریم محاربہ سنده وقوعہ
کلان ضایعاتی تضمین ، و نقسائی اکا ، ذاتاً بزم محاربہ ایچق
ایچون مدت معینہ عد ایلدکی یکر می سنہ نصکرہ اعلان حرب
و جدال ، اردولرمزی دوچارہ غلویت و اضحلال ایلدی . شوق
استیلا سابقہ سیاه استانبول قپولرینہ قدر دایاندی . اوروپالیار وبالخصہ
انگلزلر بودنہ دخی بزم یاردم ایتکدن کیرو طور مدیار برلین

قونغرەسەندە الدن كادىكى قدر چالشىدىلار . مەمكىن اولان شەيلىرى
 قورتارە يىلدىلار . . . بوندىن كىرە اسەتبدادك ك مدهش دورى
 بولسان مەھود عبدالحمىدك دورى كادى . دور مذكور حقتىدە
 بورادە تەفەسىلات وىرمەكە لزوم بو قدر . چونكى مەھرى تفرغانىيە
 معلومدۇ . شو قدر كە بوكون اوروپا دول معظمەسنىك قارشوسەندە
 بولندىغىمۇ . موقەع ، سەياسەتتىمىزى اكلامق ايجون دور حىدە دول
 معظمەدن مەھرىنىك دوات غايەيە قارشو اتخانا ايتدىكى خط حر كتە
 دائرە براز اىضاحات وىرمەك لازمدر .

اول امرده شونی بیان ایدهلم که شرق مسئله سنک صورت جریانی بوصولک اوتوز اوج سنه ظرفنده یعنی برلین معاهده سنیدن صکره کلیاً تبدل ایتمشدر. چونکه شرق مسئله سنده بزدن صکره الک زیاده علاقه دار بولنان، ودها طوغریشی ایکی عصردن بری بو مسئله نی اورتبه چیقاران، روسیه، صوک عثمانلی روس محاسبه سنیدن صکره مسئله مذکورده ده من القدییم اتخاذاز ایده کلدیکی طور سیاستدن واز کچرک عینی مقصد ایچون بشقه براصوله مراجعت ایتمکه احتیاج حس ایتمشدر. بوتبدل ناکهانی بی شونکله ده اثبات ایتمک ممکن درکه، روسیه، اوتهدنبری تخمیناً یکریمی سنه ده برکره دولت غایه ایله مجاربه ایتمکی دستورالعمل اولارق قبول ایتمشکن وقت مقنندن اون سنه دن زیاده بر مدت مرور ایتدیکی حالده بیله بزمله حرب ایتمک شویله طورسون، حکومت سائره قارشو بر قاج سنه اول بزه معاونت ایتدیکی دخی کورولمشدر.

بو حال نه دن نشئت ایدیور؟

زمانم زده کی روسیه، اولکی روسیه دکلدرد. بومملکتده صوک اوتوز سنه وبالخاصه شو صوک بش اسنه ظرفنده چوقا تبدلات وقوعه کلشدر. شمدیکی حالده حکومت مذکوره وضعیت خارجه سنی دخی دکیشدر مشدر.

صوك عثمانى روس محاربه سندن صكره روسيه ده مطبوعات اولدجه سربست ايدى. بوسربستيدن بالاستفاده اوراده شرق مسئلهسى حقنده ايجله كتاب و رساله لر نشر اولوندى. بوى غزته لر دخى مسئله مذكوره حقنده سربست فكرلر بيان ايتديلر. شو سايه ده روسيه افكار عموميه سنده يوك تبدلات وقوعه كلدى. حكومتلرى دخى او كا كوره حركت ايتمه مجبور اولدى. بناء عليه شو نقطه مهمه نى قارئر مزه على قدر الامكان كلاتمق ايجون اول امرده صوك عثمانى روس محاربهسى حقنده روسيه ده موجود افكار عموميه نى بيان ايدلم.

روسار ديوركه :

« بز، تركاره صوك محاربه نى اجر ايتدك، يوك فدا كارلقلار دنصكره مالا جانا بيوك بيوك ضايعاته اوغرابه رق محاربه نى قازاندى . حكومت مزك نشر ايتدىكى رسمى ايتستيتق موجبنجه ۱۲۰۰۰۰ عسكر مز تاف اولدى . [يالاندر يا ! حقبى ضايعات ايكى يوز ييكى كچنور .] ايكى ميايار قرانق صرف ايتدك .. نتيجه ده اسيا ده ايكى عثمانى سنجاغى ، اورواده بر ناحيه نى الده ايتدك . يرده غير قابل استيفا بر مقدار تضمينات حريمه نى تركيه به تحميل ايتدك . ايسته اساساً بزم اليمزه كچن بوندى عبارتدر . بزم بو درجه فدا كارلقلار اختياريله مظهر اولديغمز محاربه نك ثمره غالبيتق بشقهلرى اقتطاف ايتدى . رومانيا ايله صربيه مابكتلرينه اولدجه مهم اراضى الحاقندن ماعدا نائل استقلاليت اولديلر . هيچ يوقدن

قوجه بلغارستانی میدانہ کتوردک . اوستریا ، تفنک پانلامتسزین
ممالک محروسہنک اک زنگین بر قعظہسفی الدی . یونان تسالیانی ،
انکلترہ قبریس جزیرہسفی قازاندی . »

« شمدی انصاف ایله دوشونہلم ا نتیجہ نہ اولدی ؟ .
باغارلر بزم سطوت عسکریہ منر سایہسندہ نائل حکومت اولمشکن
مخاربه بش - التی سنہ کچر کچمز باغارستانده کی معلم ضابطہر مزی ،
قونسولوسلر مزی ملکیتارندن قوغدیلر رومانیا ایله صریہ صوک
زمانلرده بزه اطہار عداوت اینکہ باشلادیلر . اوستریا معلوم !
انکلترہ کذا ! . . . »

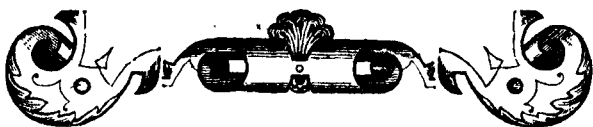
« هایدی ! بونلری هضم ایدهلم ! . . . » بو مخاربه دنصکرہ
شرقده اسس مقصدیمزدن پک اوزاقلاشدق ا ارتق کیزلمک
لزوم کوربه ورز . بتون دنیانک معلومیدرکہ بزم اقصای آمانر
استانبولی الہ اتمکدر . بو امنیہنک حصولی بر زمانلر ممکندی .
صوک مخاربه دنصکرہ بوده منسلب اولدی . ارتق او جهتندنہ
امیدیمز کسدی . چونکہ اوللری بز ترکیه ایله اورویا قعظہسندہ
هم حدود ایڈک حرب ایله ، اراضی ضبط ایده یواش یواش استانبولہ
یناشه ییلردک . شمدی ترکیه ایله آره مزده رومانیا بلغارستان واردرکہ
بو حکومتلرک حقوق استقلالی با معاهده اورویا دولترینک تحت
ضمان و کفالتندہ در . معاهدات دوایہنی کآن لم یکن حکمنده
طوتمق الہمزدن کلز . عموم اورویا بہ حرب ایده مہیز . . . اناطولیندن
استانبولہ کیرمک جہتی ایصہ قطع اولنہ جتی مسافہنک اوزونلغندن

صرف نظر چکه حکیمز یرلرک سکنه سی همان کاملاً اسلام و روس
 قومه عداوت شدیدہ ایله . فقطور بولنماری جهته غیر ممکندر .
 ویاخود بو حرکتک اجراسی غایت مشکلدر . بیوک فداکاراق
 وکلنته متوقفدر . فرض ایدلم که پک بیوک فداکارلقدر و متعدد
 محاربہلرک نتیجہ سی اولهرق اناطولی جہتندن استانبولی تسخیر
 ایتدک بوندن دخی بر فائده اولماز . چونکه استانبول بوغازینک
 بر ساحلی بشقہلرینک النده قالدقجه متصدینہ حاصل اولماز .
 ہمہ حال روم ایلی جہتنتک ده الہہ ایلمسی لازمدر . بو
 ایسہ ممکن دکلدر . چونکہ بز چایشیر ایکن بزہ قارشو بو قدر
 عداوت کو-ترن دشمنلر مز بوش او طور مہیہ جقلردر . والحاصل
 شمدیکی حلدہ روسلر ایچون استانبول حتمندہ بز فکر بسالہ مک
 قوری خولیان عبارتدر . « قطعی صورتدہ عرض ایدرزکہ بو
 صولک زمانارده روسیہ دہ شرق مسئلہ سی ودها طوغریسی استانبول
 مسئلہ سی حتمندہ موجود اولان افکار بوندن عبارتدر . بوباندہ
 چوق اثرلر یازلمشدر . خلاصہ سی یوقاوددہ عرض ایتدیکمز
 مواددن عبارتدر .

بوفکر ، روسیہ دہ [یوقاوددہ بیان ایتدیکمز اوزرہ] برلین
 معاہدہ سندنصکرده میدان الدی . فقط قارئلر مز مسرودات سائقہ یہ یاقوبدہ
 روسلرک ترکیا حتمندہ بسالیہ کلدیکی فکر فاسدنن صرف نظر ایتدکارینہ
 قائل اوله جق اولورلر سہ پک بیوک بر خطایہ قایلیمش اولورلر .
 روس قومی هیچ بر زمان ترکلر حتمندہ حسن نیت بسالمامشلردر .

بوندن صکرده بسلهیه منزله . یالکنز شمدیکی احواله نظراً برشی
 یاپیلمسی ممکن اولدیغندن استقباله قارشو پک احتیاطلی طاورا -
 نیدورلر وادیورلرکه « بوکون شرق مسئلهسی حقیقده اتخاذا
 ایده جکمز حرکت شوندن عبارت اولمالیدر . بزه فرصت کاندجهیه
 قدر ترکیا ، رومانیا ، صربییه و بلغارستان شمدیکی حالده قالمالیدر .
 بونلرک امور داخلیه و خارجییه لرنده جزئی برتفیر حصوله
 کلمه مالیدر . ایلروسی ایچون اه کریمدر . »
 بو مسئلهده روسیه حکومتک مختلف ادوارده اتخاذا ایتدیکی
 خط حرکت حقیقده محل مخصوصنده معلومات لازمه ویریه جکدر .

بيلمهين يوقدرکه اوروپا دولتري اراسنده ممالک محروسه نك
تماميت ملكيه سنى جميع زمانده محافظه ايدن حكومت ، انكلتره
حكومتيدر . بوراسى انكار اولنه ماز . واقعا ذوات مشاراليهانك
ترکيه يي هميشه صيانت ايتمى ملتزمه اولان محبتدن دکل منافع
سياسيه لرينك ايجابات قطعيه سندندر ديزله بيليرسه ده حقيقت ينه
حقيقتدر . انكلتره دائمي صورتده ممالک محروسه نك حاميسى
بولمش و متعدد اوارده بودولتى پك بيوك تهلكه زدن قورتاز مشدر .
قريم محاربه سنده ودها اول بو دولتك ، دولت عايميه
قارشو ابراز ايتديكى خدمت معلومدر . بعدالحرب ينه بو دولت
ترکيه يي طريق تجدد و اصلاحاته سوق ايچون لندن كلان غيرتى دريغ
ايتمى . استانبولده كى سفيرلى واسطه سيله اودورده صاحب اقتدار
بولنان رجال عثمانيه وحتى سلطان عبدالحميد و سلطان عبدالعزيزه :
« امان اصلاحاته چاليشيكنز . تجديد قوته غيرت ايدىكنز . يوقسه
عاقبتكنز فنا اولور . بر قاچ سنه صوكر روسار ، ينه سزى راحت
يراقازلر . » ديمكن بر آن كبرو طولومديار .
نهايت صوكر روس محاربه سى كلدى . چاندى . بو محاربه ده

دخی انکلیزر لر الرندن کلدیکی معاونتنن گیری طورمدیلر . وعلی-
الخصوص برلین قونفره سنده دولت علیه نك منافعه صوك درجه
چالیشدیلر . ممکن اولان شیئی قوباردیلر .

بوندنصکره معهود سلطان عبدالحمیدک دوری کلدی . انکلیزر لر ،
بو مستبد مشهوره : دولت علیه کزه قارشو بزم سیاستیمز معلومدر .
شرقده خط حرکتیزک اس اساسی ، دولت علیه کزی ذی قوت
و شوکت کورمکدر . بو خصوصده بز ، چوق فداکارلقده
بولندیغمیزی بیلیرمکز . الان دخی سزه معاونت ایتمکدن کیرو
طورمه به جغز . فقط بوکا موفق اولوق ایچون مملکتکزک احوال
داخلیه سنی اصلاح ایتمک الزمدر . شاید سز ترکرر . بو دفعه دخی
مقصد مذکوروی وجوده کتیرمزسه کز بز کندی منافعمزی بشقه
طرفلر ده آرامغه مجبورز . نه کبی تهدید اتدن کیرو . طورمدیلر
عبدالحمیدک مبادی سلطنتده استابولده انکلیز سفیری بولسان
مشهور «لایارده» بو طریقده چوق غیرت ایتدی . حمیدی اصلاحات
اجراسی ایچون چوق دفعه صیغشیدردی . . . فقط صد هزار
افسوسکه ینته موفق اولامدی . حمید بیلدیکندن شاشمدی .
اک صکره انکلیزر لر حقیقت حالده ده بو جهتدن نومید قاله رق
سلامتی بشقه طرفدن آرامغه مجبور اولدیار . . .

معلوم انامدرکه انکلیزه نك بزی روسلردن صیانت ایتمسی بزه
مختارندن دکل ، کندی منافع سیاسیهری ایجایاتندن در بو سیاست
صیانتکارانه ، نه واسطه ایله اولورسه اولسون ، دنیانک اک کوزل

اك مهم نقطه لری بولنان ولايات عثمانیه نك روسلره قاپدايرلما مسندن عبارت بولنيوردی . چونكه روسیه كرك اناطولی و كركسه روم ایلی نی الده ایدوبده جنوبه طوغری خطوه انداز تعرض واستیلا اولرن اورویا ، آسیا ، افریقانك کلیدی بولنان استانبول بوغاز- لرینی اله کچیره تجك اولورسه بو قطعلردن مستفید اوله كان اوروبالیرك وبالخاصه انکلیزلرک معاملات ومواردات تجاریه لرینی محو و سکتهدار ایده جکی محقق ایدی .

ایشته انکلیزلر ، ترکیه نك استقلالنی ا تمامیت ملکیه سنی بوتنازع منافع مهمه سنه نطولایی محافظه ایدیورلر .

انکلیزلر ، ناسلطان حمید دورینك مبادیسننده ، بیلدیزك شدت استبدادی و بوبلای بیداده قارشى مقاومت ایده بیلیمکه ملت عثمانیه نك عدم اقتداری و بناء علیه دولت علیه نك محققیت انقراضنی تمامیه ادراك ایتدیكلر ندنمیدر نه در باشلرنده بر بلای دائمی بولنان روس تعرضندن وقایه موجودیت ایچون دولت علیه قارشوپك چوق سنه ردنبری انخاذا ایتدیکی خطسیاستلردن واز کچیرك بشتمه تدایره مراجعت ایتك لزومنی حس ایتدیله ؟ ... بو تدبیر نه ایدی ؟ ... و نه صورتله موقع اجرایه قوللیدی . انکلیزلر ، برلین قونفره سنده کمال مهارتله ایلری به سوردکلری دیپلوماسینك نتیجه سی اوله رق روم ایلی دن جنوبه ایلروملك مجالنی روسلردن آدیله . رومانیا و بلغاریانی ترکیه ایله روسیه اراسنده موانع طبیعی دن بر اقدیلر .

بوندنماعدا انکلیزلر قبریس معاہدہ سی موجنبجه اناطولی یه
 و خصوصاً بو طرفلره حدود و جوار اولان عثمانلی ولایتلرینه
 نوعماً نظارت ایتمک حقوقی کسب ایتدیلر . روسلرک او طرفدن
 تعرضلرینه ممانعت ایده بیله جک بر موقع سیاسی الدیلر ، او طرفی
 ممکن اولدینی قدر دشمنک تعرضدن صیانتہ قالدیلر .
 انکلتره مک سیاسی، بوتداییر احتیاطکارنه ایلده قالدی . دها
 و دیگر وسائطه مراجعت مجبوریتنی حس ایتدی .

یوقاریده ذکر ی کچن قطعاتک موقع جغرافیہ لرینه واقف
 اولانلره معلوم درکه روسلرک شمالدن جنوبه طوغری یورومہ لرینه
 تحکیم و ترصین اولدینی حالده صعب المرور موانع طبیعیہ ، عکس
 تقدیرده طرق امنیه درجه سنده قیو اولاجق ایکی نقطه مهمه
 وارد .

برنجیسی ، استانبول بوغازلریدرکه شمالدن وقوعه کله جک
 تعرضک بحر سفیده جی قفسنه مانعدر . ایکنجیسی ، سوبش
 قنالیدرکه بحر سفیددن هند دکزینہ ایتمکه مخصوص طریق اولوب
 بو ایکی طریق لر الدہ ایدلیکی حالده ، نه قوت اجرا اولنورسه
 اولنسون ، تعرضک بر ثمره حاصل ایتیه جکی محققدر .

انکلیزک برنجی مانعی یعنی استانبول بوغازلرینی الدہ ایتمک
 بر چوق اسباب مهمه یه منی ممکن اولدیفندن هیچ اولمازسه ایکنجی
 مانعی دردست ایتمکه قرار ویردیلر . تمام اوصره لرده مصدره

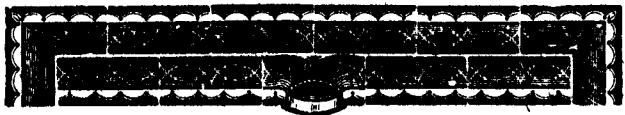
وقوعه کان وقایع تاریخیه بو مقصدك اجراسنه پك بیوك سهوات
 ویردی . املرینه تمامیه موفق اولدیلر . *

چونکه موقع جغرافیسی غایت مهم اولان مصر قطعه سنك
 اشغالی ، سویش قنالنك تمامیه الیه ایدلسنه خدمت ایتدیکی کبی
 نه وقت اولورسه اولسون ، بو قطعه دیگر فواید متنوعه بی دخی
 استحصاله مساعددر

شبهه سز بو قطعه مبارکه نك انکلیرلرک اللرینه کچمه سنه سبب
 دولت علیه نك داخله دوچار اولدینی انحطاطدر . بالخاصه بوندن
 مسئول اولان ذات دخی دور مذکورده اداره دولته فاعل
 مطلق اولان عبدالحمید ایدی . چونکه یوقاریدن بری عرض
 ایتدیکمز مواددن پك کوزل اکلاشیلیدینی اوزره بو قطعه نك
 مالک محروسه دن قویارلسی انکلیرلرجه احوال ضروریه دن
 اویغصدر .

* شو یقینلرده نشر اولته جق اولان « مصر ، انکلیرلرک اللرینه
 فاعل کچدی . » نام اثر طایفه نامه مراجعت .

اوروپا دول معظمه سی آراسنده دوات علیه ایله ائک اول
وبلکده ائک زیاده مناسبات، سیاسییه ده بولئان حکومتک ، فرانسه
اولدینی معلومدر . بو حکومت ایله اولان حقوق پک قدیمدر .
اون اتنجی عصرک مبادیسندن اون یئنجی عصرک نهایتنه قدر دولت
علیه فرانسه ایله متفق بولئیور ایدی . بو حال برنجی فرانسوا
ایله قابوئی سلطان سلیمان ارسنده تگون ایدن بر مناسبت شکر
گذرانه دن ، ده اطوغریسی بو پادشاه عالیقدرک مذکور قرالی
معاونت مادیه و معنویه ایله بلای اسارتدن قورتاردینی زماندن
باشلار . بو مناسبت انهن صکره دخی بر خیلی دوام ایدر . ایکی
دولتک مناسبات سیاسیسنده اهنک وفاق واطراد مشاهده اولنور .
بناء علیه بر لرینه یاردم ایدرک منافع ذاتیه لرینی متفقاً تعقیب
ایلدکلری مسائل مهمه دن اکتساب ایدکلری نتایج متقابله ،
هر ایکی مملکتک حال و احتیاجنه پک موافق دوشیوردی .
دولت علیه ایله فرانسه اتفاق بر اچوق زمان اوروپا موازنه
سیاسیه سی، طلبه موافق صورتده محافظه ایتدی . بو اتفاق اولماش
اولسه ایدی او عصرلرده اوروپا حکومتلری آراسنده بر موقع
مخصوص احراز ایتش اولان «هابسبورغ» خاندانی ده زیاده

شوکت قازانهرق هر ایکی مملکتہ و خاصہً فرانسیہ مادی ضرر لر
 ویرہ جی محقق ایدی . ترکارک اتفاقی بو تہلکہ دن قورتاردی .
 بو مملکتہ کیتدکجه قوت کسب ایتمک بولنی آجدی .

فرانسزلر ، بو اتفق دن دیگر صورتلہ ده پک چوق استفادہ
 ایتدیلر .

او عصرده دولت علیہ نژدندہ ، اوروپا ملتلری اراسندہ
 اعتبار قازانان مات فرانسزلر ایدی . حکومت عثمانیہ اوروپا ایله
 اولان مناسبات سیاسیہ و تجاریہ سندہ بولنری ممتاز بر موقعدہ
 طوتار ایدی . بوسایہ ده مات مذکورہ ممالک محروسه نک تجارتی
 بر چوق زمان کندیارینه انحصار ایتدیردی . عادتا شرقک تجارت
 عمومیہ سی فرانسزلرک النده ایدی . حتی بر زمان اولہ اولمش
 ایدی کہ : بزملہ معاهدات تجاریہ عقد ایتمک ایستہ یں دیگر ملتلر
 اندرک توسطارینه مراجعتہ مجبور قالمشلر ایدی . و مناسبات دوستانہ
 لیکن عصرک مبادیسنه قدر دوام ایتدی . واقعا ارہ صرہ ایکی
 حکومت ارہ سندہ کی مناسبتی تبدیل ایدہ جک وقایع میدان الارق
 بعض دفعہ حربی دخی انتاج ایتمک احتمالہ معروض بولندی ایسده
 ینه ، بو حال برنجی ناپولیونه قدر دوام ایتدی . ایکی دولتک
 اتفق ائتلاف و مناسبتندہ بر صاعقہ حرب اشغال ایتدی . بو
 امپراطورک زمانندہ بیله وقوعه کلن مصر مسئله سی محبت قدیمہ ی
 اختلال ایدی . فقط تخمیناً اودوردن اعتباراً فرانسه ، دوات

علیه قارشو اتخاذ ایتدیکی سیاستده معین و کندیلرنجه منافع
ملیلهینه دهها موافق ظن اولنان طریق ترویجه قوبولدیله .
بو حالک اسباب موجبسی نه ایدی ؟ اتخاذ ایتدکاری تدابیر
نه دن عبارت ایدی . . .

اسبابی ، بیلدیگمز و احوالی دفعاتله قارئرلمزه عرض
ایتدیگمز ماده، یعنی ادارهسی عصرلردنبری منبع سیئات کیسلان،
دولت علیهک مدهش بز مهلکه الحطاطه قدمهاده اولسی حال
اسف انکیزی ایدی .

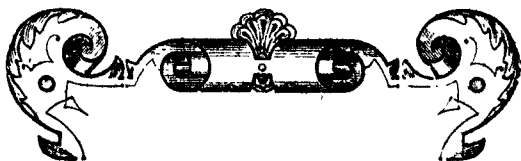
او دورلرده ، فرانسه لرده سائر اورویا حکومتلری کی
مجرد بو حالدنطولای مالک محروسهک ایر اولسون، کیچ اولسون
بیدرپی الحطاط و اک صکره انقراض بوله جفته معتقد بولنیورلر
وبوندن بر آن اول استفاده طریق کندیلهرنجه موافق کوربورلردی .
ایشته بو اسبابه منی ایدی که کچن عصرده مرکز خلافته
قارشو عصیان ایتمش اولان مصرلی محمد علی پاشایه ماده و معنا
معاوننده بولندیله . بو ذاتی کندیلهرینه طرفدار پیدا و بروقت
او قطعدهن استفاده ایتمک جهتی دوشوندیله . تقریباً اوزمانلرده
بر چوق فداکارلقلر اختیار و اظهاریله کسب استقلالینه چالیشان
یونانلیله، فعلاً معاوننده بولندیله . کیت کیده بونکله دخی اکتفا
ایتمه برك جزئی بر پمانه ایله مالک محروسهک اجزای مرکه بندن
بولنن جزائر قطعدهنی ضبط ایتدیله . . .

مع هذا قرآنیه بونین صکره دخی بعض ایجابات سیاسیله رندن
طولانی دولت علیهک تمامیت ملکدهسی محافظه ایتمکدن کیرو

طورمدی. حیات دولتک دشمن قدیمی اولان روسیه به مالکمزى
 قاپدیر مامق ایچون لندن کلدیکی، منافعنک ایجاب ایتدیکی قدرچالشدی .
 بزه سیاسته معاواننده بولندیکی کبی روسلرک تعرضی لایسقطع کسب
 شدت ایتدیکی زمانده قریم محاربه سنده فعلاً یاردیم ایتدی. انکلتره
 ایله برابر ممالک محروسه یی دشمنمزک لندن قورتاردی . تجدید
 قوت ایچون بزه پنه زمان قزاندیردی ...

دولت علیه اداره سنی دست استقلال و استبدادنده طوتان
 مقام ایسه اورالرده اولدیغندن فرانسه دخی بزه محب اولان
 دولتله، مثلاً انکلتره کبی . ملکتمزک احوال مستقبله سندن
 مایوس اولدیغندن بر مدت تعقیب ایتدیکی منافع ذایه سنیستنی
 تکرار ترویجیه مجبور اولمشدر. از جمله عبدالحمیدک اوائل سلطنتنده
 خود بخود و هر بر عدالته مغایر اوله رق کونسی اشغال ایدی
 ویرمسیده بوکا دلیلدر .

دولت عليه ، سایه سطوت و فتوحاتی روم ایلی یقاسنه صاوب
اورویا به رکز لوای استیلا ایلدیکی کوندن اعتباراً کرک حرباً کرک
صلحاً اک زیاده معامله و مناسباتده بولندیفی حکومتلرک بریسی دخی
اوستریا (نمسه) حکومتی اولدیغی معلومدر . عثمانیلر ، روم ایلی به
ایاق باضوب بو قطعده بولان ارفق تفک ملتاری ید غالبانه لرینه
الدقنصکره سطوت عثمانیه نی دها ایلرویه کوتورمک ایسته دکلری
زمان اکثریاده ممانعت کوسترن بو حکومت اولمشدر . او وقت
« هابسبورغ » خاندانینک اجرای حکومت ایتمکده بولندیفی
نمسه مملکتی پک قوتلی . و ترکاره مطلوب درجه ده مقومت
کوستره چک بر قوته مالک اولدیغندن ارالرنده شدتلی محاربه لر ،
مضاربه لر وقوعه کلدی . ایکی عصر قدر عثمانیلر غالبانه بروضیمتده
بولندیلر . مجارستانک همان کافه سنی اله کچوردیلر . فقط افسوسکه
ممالک محروسه ااره سنک هر طرفه سرایت ایدن اوبغوشلرقللری
وبونک نتیجه طبعیه سی بولان انحطاط عمومی بو پارلاق فتوحات
وموفقیتی سوندردی . و دولتمری بو کونکی درکه پریشانی به به
کتیردی .

قارلوفجه معاهده سندن صکره دولت علیه نك بوقطعه ایله اولان مناسبت سیاسیه سنی بشقه شکله تبدل ایتدی. کیت کیده بومناسبات دوستلق رنکنی المغه باشلادی . هرایی حکومتک منافع سیاسیه . لری برنقطه ده اولدینی وبریسى محو اولدینی زمان ، بونک فنالنی اوبریسنى ده پک بیوک تهلکه لره دوچار ایدنه چکی اکلاشلدی . پک چوقی مسائل مهمه ده متفقاً حرکت و یکدیگرینه ، ماونته بولمق احوال ضروریه دن اولدینی میدانه چیقدی

برکون روس مشاهیر سیاسیونیندن « پرنس غورچاغوف » اوستریا دولتی حتمنده « نسه برملت دکلدردر . حکومتدر » سوزینی سويلش در . نه طرفدن دوشونیلیرسه دوشونیلسون ، پرنسک سوبله دیکی سوز طوغریدر .

بوکونکی کونده اوروپا دولتلرینک برنجیلرندن معدود اولان بودولت ، بر ماتدن متشکل دکلدردر . دولتک اجزاء مرکبه سنی تشکیل ایدن ملل آراسنده بشقه جنس وبشقه دینه منسوب بر قاچ اقوام موجوددرکه بونلر ، آری آری حکومتلر تشکیل ایتک اقتدارلرینه مالکدر . بوکون اوستریا دولتی صورت ظاهرده لیلان جنسنه منسوب عد اولتیورسه ده [چونکه خاندان حکمداری لسان وحقی اداره مملکت بونلرک النده در .] حقیقته بشقه در . بومملکت دورنده مهم بر قسم تشکیل ایدن مجار اقوامی ، کندیلرینه مخصوص اولمق اوزره « حکومت ایچنده حکومت تشکیل ایتشاردر . احوال خارجه ده دکلسه بیله ، مرکز حکومتله همان مهبوطیت و علاقهری پک محدوددر ، اداره داخلیه ده

مستقل در . کندیلرینه مخصوص قوانین اداره و حکومتاری
وارد .

پك چوق زماندبری احوال ، بومر كزده ایكن ، نمنسه
حكومتك احوال داخلهسی یارم عصر دبری دیگر بر رنك
وشكل المتی احتمالی دخی کوستریبور . چونکه بو مملکتك قسم
اعظمی تشکیل ایدن اقوام ، « اسلاو » ملتته منسوبدرلر . بونلر
شمدی به قدر مرکز حکومتك دهها طوغریسی المانلرک تحت
نفوذلرنده ایدیسه لرده جنس لریك مقداراً دیگر اقوامه فائق
اولدقلرینه استنداً شمدیك بعض امتیازات مثلا کندی لسانلریك
دخی رسمی حکومت لسانی طائمهسی جهتنه بذل غیرتدن کیری
طورمه بورلرکه بو حالک نتیجه طبیعیسی ، نمنسه حکومتنه بر
« اسلاو » حکومتی شکلنی الیرهسی احتمالاً ، اوزاقی طوتماملیدر .
فضله اوله رق شونی ده دبلم که اکر اسلاولر مقصدلریته نائل اولور-
لرسه ، بو حالک پك بیوک فناقلره سبیت ویره جکی شهه سزدر .
چونکه داخلده بوندن متضرر اوله جق سالف المرض عجار و المان
اقوامی ایسه ده خارجه المانیا ایله دولت علیه بولنه چقدر . زیزا
بوزمانده اوروپا سیاستنه مطلوب درجه دن زیاده تأثیر ایدن روسیه نك ،
او وقت اسلاولرک نمنسه مملکتنده کی تحکملرندن پك زیاده مستفید
اوله جقی کون کی اشکاردر . بوماده نك اوروپا موازنه سیاسیمنه
تبدیل کلای ابراث ایده جکی دخی احتمالدن بفرسلا دکلدر ، پناه غلیه
بو ایشده علاقه دار بولنن حکومتلرک ته لکه آتیه نك اوکیه المغه
عصر غیرت ایتاری الک بیوک وظایف لرنن محدوددر .

بو خصوصی الك اول نمسه اعظم سیاسیونی طرفندن الكلا .
 شيلمش ونه واسطه ايله اولورسه اولسون اونلری کچن عصر دئیری
 خارجه معقول لاجاله موافق برسیاست اتخازینه مجبور ایتشدرد .
 بوراده اتخاذا ایتدیکی طریق ایسه ، نمسه حکومتک ممالک
 محروسه نك تمامیت . ملکیمسنی ممکن اولدیغنی قدر محافظه ایتمی
 جهتیدرکه موافق اولدیغنی انکار ایتک ممکن دکادر . چونکه
 دیوات علیه عثمانیه محو ویا قطعه سندن طرد اولنوجق اولورسه
 روم ایلیده کثرتله بولنان اسپلاولرک کندی جنسارینی تقویه
 ایدرک نمسه نك حیاتی دها بیوک تهلکه یه دوشوره جکی شهه سزدر .
 ایشته بونک ایچوندرکه اوستریا و مجارستان حکومتی سیاسیونی ،
 مشهور « میترنیخ » دن اعتباراً یوقاروده سویلد بکمز مسالکه
 ثبات ایتدیر . فقط نه فائده سی وارکه ، حکومتک دها طوغریسی
 ادوار سابقه ده عبدالحمیدک تحکم واستبدادی وطنمزک انقیام ناپذیر
 یزلرنده برشیر پنجه انحاط آچش و صوک روس محاربه سی ایسه
 روم ایلنک همان قسم اعظمی الیزدن چیقارمق درجه حنه
 کتورمش اولدیغندن ممالک محروسه دن قوپاریلان شو ولایتلرک بر
 قسمی اولسون اسلاولره تسلیم ایتمک ایچون نمسه سیاسیونی ،
 تعرضی برسیاسته قرار ویرمشدرکه بو حالک نتیجه سی قطعاً
 مذکورده الك زنگین ولایت عثمانیه دن بولنان بوسنه نك ، نمسه نك
 الله یکیمسنی موجب اولشدر .

مع هذا نه صورتله اولورسه ، اولسون نمسه حکومتک

حال حاضرده کی سیاست خارجیسی ، یوقاروده ایضاح اولنان
 موادنطولایی دولت علیه موافق اولدیفننه ریشه یوقدر . بو
 حکومت ، اسلاولرک کسب قوت ایتمسندن ایسه دولت عایه نك
 داخلی قوتلی ، خارجاً صاحب نفوذ اولسنی منافع عمومیه سندن
 عدایتمکده در . چونکه بو خصوص میدانه کلابکی زمان کندی
 حیات سیاسیسی دخی برمدت اولسون خارجدن وداخلدن کلن
 تسلطات و تعرضاندن امین اوله بیله جکدر .

اوللری پک آز مداخله و شرق مسئله سنده داغما بی طرفانی
التزام ایدن فقط برلین قونفر مسندن صکره بوم مسئله ده اولد قجه
مهم بررول اوینایان و مستقبلمده وضعیت سیاسیه سی پک مهم بولنان
بر حکومت و ارسه اوده آلمانیا دره .

المانیا ایمپراطورلی ، معلوم انام اولدینی اوزره دولت علیه اراضیه
ایله متصل دکدر . صکره لری داخل کوریلان ترقی صنایع و
تجارت ، درجه کماله واصل اولدیندن اوللری بو حکومت ممالک
بحروسه احواله عائد امور سیاسیه ده طوغریدن طوغری به
مداخله بی اساس سیاحت عد ایتمز ، حسب الایجاب مداخله به مجبور
اولدینی حالدہ بیله علاقه دار بولنان حکومتلرک بینلرینی تألیف
کبی معتدل بر سیاست اختیار ایار ایدی .

برلین قونفر مسندن صکره بو حکومتک بر جوق احوال ضروریه به
مبنی شرفده اتخاذ ایتدیکی پولتیقه کیتدیجه اهمیت کسب ایتدی
باشلادی . و بوگونکی کونده اساس حرکت و مقصد سیاستی نه
اولدینی تمامیه اکلاشیلدی .

المانیا دها طوغریسی « پروسیا » ببولک فردریقہ قدر اورویا
عالم سیاستنده اسمی نادر آ سوبله نیر . بر حکومت ایدی . بومستمد

حکمدارک اولدقجه اوزون سورن دورنده ، « پروسیا » ک قوتلی دولترک اراسنده بر موقع مهم قازاندی . قوت وسطوتی برنجی درجهیه ارتقا ایتدی . مع هذا مملکتک حکمدارلیرنی یتشدیران « هوهنزولرن » خاندانی اساس ارزو ومقصدلیرینه نائل اوله ما .

مشاردی . بوارزولری ، عموم المان اقوامنی خاندان حکمدارینک تحت نفوذ واداره سنده طوپلایه رق اورویا قطعه سنک مرکزنده . بر حکومت قویه وجوده کتورمک و بو واسطه ایله خاندانک شهرت وشوکتنی جمله حکمدارلرککنه تفوق ایتدیرمک ایدی . . .

مقصد مذکور ایچون بر زمان اوغراشلدی . بوکا ، بوندن قرق سنه اول المانیانک ایمراطوری بولنان اختیار کیومک زمان حکومتنده موفقیت الوردی . اوتهدنیزی قوی دشمنلری بولنان اوستریا ایله فرانسه ، غلوب ایدیلهرک بو کون کوروب طور مقده اولدیغمز المانیا میدانه کلدی .

۱۸۷۰ محاربه سندن کدنسکره المانیانک اورویا محافل سیاسی سنده طوندیغنی موقع ، فوق العاده بر درجه ده در . بو حکومت او محاربه مشهوره دنسکره بیوک بر قوت ماده استحصالی ایتدیگی کی محاربه لرده قازانیلان موفقیتلر سایه سنده دخی المانلرک نفوذ سیاسی لری هر طرفه شامل اولغه باشلادی . فضله اوله رق میدان حربده کوریلان موفقیات اصحاب هنر ومعرفله بشقه صورتله دخی حسیات معنویه لیرنی او یاندیره رق عسکرلکدن ما عدا دیگر خصوصاً صاده دخی

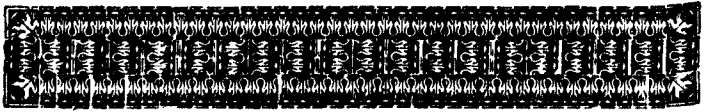
بشقه اقوامه تفوق ایتک ارزولرینی ویردی . اونلری بیوک بیوک اقدام و اهتماملره سوق ایتدی . بو حال ، مدیت حاضره نك نتیجه بدایی بولنان صنعت تجارت و سائر نك فوق العاده ترقیسنی موجب اولدی . بو قومه مخصوص اولان امتعه اعمالات صنایع و محصولات تجاریه لری دنیانك هر طرفنه یاییلمغه باشلادی که بو کون نشر اولنان ایستانتستیقلره باقیلیرسه المان تجارتی اوتهدبرو بو طریقده غیرتلی مسلم دیگر اقوام تجاریه یی مثلا انگلیز و فرانسولری کیویه براتش و همان همان عمومه تقدم ایتک درجه سنه کلشدر .

شبهه سزدرکه بو درجه فیضلی بر ترقینك باشلوجمسنی قوم مذکورک ترقیه اولان استعدادی و فکر و استعداد کیشیش ، حیات ویرن معارفک درجه مطلوبه ده انتشار و ازدیادی دقیقه مهمه سی اولدینی غیر قابل انکاردر . مع هذا حکومتک ، سیاست خارجه یی مملکتک ترقیات داخلیه سنه کوره سوق ایتکده کی مهارتی بو موفقیتلرک قسم اعظمی تأمین ایلدیکی محققدر . صوک اوتوز سنه ظرفنده المانلرک سیاست عمومیه لری هر طرفده حاکمه در . علی الخصوص بو حکومت شمدی به قدر شرقده اتخاذ ایتش بولندینی بیطرفانی برافرق بو قطعانک احوال سیاسیله مشغول اولوق و او طرفلرده کی منافع ذاتیه لرینی کوزتمک اوزره تعرضی بر حرکت ترویجنه قرار ویرمشدرکه بو حالک اسباب موجبیه سی باشلوجه شو ماده دن ایلری کلشدر .

بو مملکتک ساحهٔ مساعیسنده حصوایافته اولان صنایع و بدایع
 فنیه نك تکمل و دوامی ده طیشاری به اخراج ایدلمکه متوقفدر . بو قوم
 تجارت و مملکتلرینک احوال نه قونومیه سنه سکنه و برمه مک ایچون
 یکی چارشولر ارامق مجبوریتنده درلر . اوروپا بازارگاهلری ایسه
 بو محصولاتک صرف و استهلاکنه مساعد بر زمین اوله مزدی .
 چونکه بو قطعه نك هر طرفنده انوار ترقی منجلی ، هریری بدایع
 فنیه و صناعیه ایله ملودر . هر حالده او قطعه نك احتیاجاتی دفع
 ایده جک درجه در . بناء عایه المانلر ایچون بر سلامت و ارسه
 اوده ترقی و اعماراتی او درجه اولمایان مالکده بازار و مرسای
 اخراجات ارامقدرکه بونلردن شرائط لازمی و اوروپایه قربیتی
 حائز بولتی اوزره اک الیریشلی بولنان قطعه نك ممالک محروسه
 اولدینی مستغنی بیاندر .

المانلرک بوسوک او توز سنه ظرفنده لاینقطع شرقه طوغری
 یوروملری شهسز بوماده دن ایلری کلشدر . فقط قارئلر مز بو
 حکومتک دور حمیدیه کوندن کونه زیاده لشمکده اولان مناسبتنه
 باقوبده ایشک ایچنده یالکز منافع اقتصادیه دن بشقه برشی یوقدر
 فکرنده بوانورسه پک بیوک خطایه دوچار اولمش اولورلر . ایشک
 ایچنده دیگر موادمهمه واردرکه بوموادنه دن عبارت اولدینی محل
 مخصوصنده ذکر ایده جکر . . .

یوقاروده اورویا دول معظمه سندن هر بریسنگ دولت علیه قارشو. بسلدکاری آمال و مقاصد لرندن مختصرآ بحث ایتدک. فقط شرق مسئله سی حقنده قارئلرمزه بر فکر تام ویرمک ایچون بو صوک اوتوز سنه ظرفنده یعنی دور سلطان حمیده اورویا دولتلر- ینک حکومت عثمانیه ایله اولان مناسبتلری حقنده مختصرآ اولسون معلومات ویرمک کمز لازمدر .

اول امرده سلطان مخلوعک اداره داخلیه سندن بحث ایده جکز. چونکه بو اداره نك احوال خارجیه ده اتحاد ایدیان سیاستله مناسبتی واردر . بریسی دیگرینه مربوطدر . . .

معلوم انام اولدینی اوزره اصول مطلقه ایله اداره اولنان مملکتلرده دولتک ترقی و تدیمی حکمدار بولنان ذاتک درجه اقتدار و قابلیت ایله متناسب اولدینی تاریخاً مثبتدر . بویله بر اداره ده حکمدار بولونمش اولان ذاتک، امور دولته کوستردیکی استعداد و حرکت دولتی بیوک بر سعاده و یاخود بیوک بر فلا کته ایصال و گرفتار ایتسی طبیعیدر .

عبدالحمیده کلنجه بونک زماننده دولت علیه نك نه درجه انحطاطده بولندینی معلوم انامدر . فنالک اس الیاسی شوایدی : دوز مذکورده سیئاتک آجیسی موضوع اولان قوانین

وظفاماتك تطبیقندن صرف نظر ایدیلهرك اداره دولتك کیفه ، شخص واحدك ارزو و منفعتنه ترك ایلمی قضیه سیدرکه بو صورت ، دولتمزده شدت استبدادك دهشته حکمران اولدینی زمانلرده بیله کورولمه مشدر .

ادوار سابقده پادشاهان عظام حضراتی ، دولتی اداره شاهانه لریله اداره ایدیورلردیسه ده ، ینه شعبت اداره ده مسئول مقام و مأموریتلر موجود ایدی . دولتك رکن رصینی عداولنان پادشاهلر هر شیده حاکم مطلق اولماق برابری صادر اولان ارادانك انفاذ و اجراسی باب عالی یه احاله ایدیلمی و سرای هیج بروقت شعبت اداره ایله مناسباتده بولونماز ایدی .

عبدالمحید ایسه ، اداره دولته ، اداره جزئییه قدر مداخله ایتدیکی ایچون صدر اعظمك و باب عالیك بالکیز آدلی قالدی . بوندنطولای دولتك اداره عمومیه سننده کی انتظامسزاق ، قاز غشلق عدالتسزاک پک فنا بر رنگ کسب ایتدی . امور خارجییه دائر سفیرلر طرفندن ویریلن نوطه لره جواب ، داخلده والیرک معروضاتی ، مجالس اداره نك ضبطه لری ، حربیه نك ، بحریه نك ، اوقافك بلدییه نك و الحاصل عموم شعبت اداره دولتك اجرات و مقرراتی سرایدن صدور ایده جک ، اراده یه تابع بولنیور ایدی . حال بوکله سرایدن چوجو قجه سنه ، چیلغینجه سنه دوشونیلیمش تدبیرلر ، خط حرکت دستور العمل طوتیاور ایدی . بونلردن متولد فناقلر بی چاره دولت علیه پک بهالی یه مال اولور ایدی . اودرجه یه قدرکه

بوتدیرلر ، دولت و ملت دشمنلرینک استهزایینی جلب ایدر .
 و بوندن طولایی ناحق یره اوروپا نظرندمکی موقع و اعتبار منترزلره
 اوغراردی .

مثلاً مالیه ، صوک درجه فنا اولدینی وبالخاصه سؤ اداره دن
 طولایی واردات دولت کیتدکجه ازمقدمه بولندینی ، مأمورین
 دولت ، سنه درت بش معاش زورا زورالاییلدیکی حالده حشکار
 اهالی بی قاندرمق ، الدائمق ، طاتلی امیدلره کوزل رؤیالره اویوتمق
 ایسته بهرک هر سنه باشنده غزته لرله اولان رسمی نشریاتده شمعشعلی ،
 طنطنه لی یالانلر صاورمقدمه دوام ایدوب طورور ایدی . .

دولتک مالیه سی اصلاح ایتمک ایچون اوروپا لیلر طرفندن
 تکلیفلر وقوعه کلوب فقط ذاتاً معلوم اولان اوروپا منفعت پرستلکی
 طولایسیله ، کویا خیر و نفع عثمانی نامنه مالیه بی بدرجه به قدر
 کندیلرینک تفتیش و نظارتلری تحتنده بولندیرملی کبی شرائط
 درمیانه قارشی ، بونک ممکن اولمایه جنی و چونکه استقلایت
 عثمانیه بی اخلال ایده جکنی ایچیق اوله رق سویله مکده بالوجوه بر
 محذور منصور دکل ایکن یالانه مراجعت ایدیلهرک اوروپا لیلری
 دخی الدائمق ایچون کاغد اوزرینه مکمل بر بودجه تنظیم اولنوره
 مالیه سی پک منتظم اولان دولت لریک بیله نادر موفق اولدقلری
 بودجه فضله سی شو ییق مالیه ده یوز بیکلرجه کوستریله رک
 اعلان اولنور

ینه او سؤ اداره قریبانلری صیره سنده بولنان کیریدده قان

کودہ بی کوتورمکده وآطه ، اوروپالیرک تحت اشغالندہ وہمان
 جہ سنک قراریلہ صاحب ملک سوزده مخالفتنہ رغماً ، پرنس
 ژورژ والی تعیین اولنوب اطہیہ کلہرک ادارہ حکومتی الہ المش ،
 عثمانلی عسکری دخی برنفر قالماینجہیہ قدر چکیلہرک پرنس ، مستقلا
 اجرای احکام ایتمکہ باشلامش ایکن ، استانبول غزته لری کپریده
 اسایش برکال بولندیغنی یازمہ لری وکویا اورایہ برفریقک والی
 تعیین ایلدیکی وایشک جدیت واهمیتنی کوسترمک اوزره مشار
 الیہک چولق وجوجفنہ قدر احسانلر ویرلمسی کبی بالانجیلقرلہ ،
 زواللی اہالی بی الداتیرلر طورورلردی .

پپی زماندنبری ایشہ یارامایان و اویلہ بر اقیلمسی شدیداً فقط
 خفیاً امر اولنان ، شو قدرکة : ارتق بوسوک زماندرده کزلی قلمہمی
 التزام ایلمش بر چوق حقیقتلر کبی بودہ میدانہ چیقان چوروک
 دونانمازک ، یونان محاربه سنده حسابسز پارلاق سوزلرنجہ ملون
 نمایشار ایلہ و بیکلر جہ امر ویریلہرک سانکہ ایش کورمک ایچون
 آق دکزه چیقارلمسی ، معلوم اولان چوروک کلکتہ بناہ قوہ بریہ
 ایلہ غلبہ تأمین ایدیلمنجہیہ قدر چناق قلمہ بن طیشاری باش کوسترمہ
 مہمہمی و صلحی متعاقب دونانما قوماندانک غایت پارلاق نطقلر
 ایراد ایتمسی کبی ، دشمنلری کولدورہ جک ، دوستلری اغلاتہ جق
 اویونلر ، احوال عادیہ دن معدود ایدی . . .

بلغارستان پرنسی فردینانک ماہرانہ ترتیب ایندیکی سیاستلہ
 خلوص و رعایت طریقہ کیرہرک ، ما کدونیادہ بولنان بلغارلری

و بلغارنی اور الزده تقویه ایتمک اوزره باب عالی دن طلب ایتدیکی
بعض مساعدات اسعاف اولنوب فقط بونی اهلینک نظر نده مستور
طوبقی ایچون مقابلنده پرنسک « یاوران حضرت شهر یاری »
سلکنه قبول ایدلدیکنک استانبول غزته لریله اعلان ایدلمه سنه راضی
اوله سنک مشار الیه محرمانه تکلیف ایدلمی و تکلیف واقعی
قبول ایتدیرمه نک موفقیات عظیمه دن صایلمه سی کی ، ساخته
و قارلقر همان هر کون اجرا اولنیوردی .

ایشته اک اوفقی براقچ دانه سی مثال اوله رق ذکر ایتدی کمز
یالانجیلقلره حقیرست بر نظرله باقیله رق ، عقنلی بر فکرله دوشو-
نیلدیکی حالده اک مشکل وفلا کتلی دملرنده بیله ناموس و وقاری
محافظه الیه الیشمش اولان بونصیبسر لکلرک نه قدر اغیر و تحمیلکذار
اولدیغنی تشریح و اثبات ایتمک محترم و متفکر قارئلر من ایچون
فضله در .

سلطان حميدك مسلك تخرينده شدنى اكلامق ايجون دور
سابقده ممالك محروسه نك احوال عموميه سنى مجمل بر صورتده
كوزدن كچيرمك لازمدر. بولزومى ايفا ايدنجه نه ايجى فجايع الينك
اجرا ايدملكده اولديغنى بونكده مجرد شمدى يه قدر دفعاتله عرض
ايتديكمز وجهله سراى پادشاهيدن ظهور وهجوم ايدن شدت
استبداد محصولى بولنديغنى بداهه كورورز .

روم ايلي قطعه جسيمه سى اوتهدنبرى سياسى وجغرافى اهميت
عظيمه يى حائز بولنديغندن نظريمزي اكل اول او جهته عطف ايدم.
بوصولا روسيه محاربه سندن اول روم ايلي قطعه سنك احوالى
حقيقته مطلوب درجه دكلدى . فنالك اسباب حقيقه سى بزده
بك چوق زماندنبرى موجود اولان سؤ اداره ايسه ده اساساً بلاد
مفتوحه ده عناصر مختلفه يى تابعيت عثمانيه يه غير قابل انفكلك بر صورتده
ربط ايتمكه ، وقتيله لزومى قدر اهميت ويرلمش اولسى دخى
بو باده جالب نظر دقتدر . قطعات مفتوحه ده ترك واسلام
اهاليدن هر حالده وقياس قبول ايتمه يه چك درجه ده زياده بولنش
اولان عناصر خرسيتيانيه يى عناصر اسلاميه ايله حسن
انسيتلرني تأمين ايتمك باسنده همان هيچ بر تدبير سياسى

اتخاذ ایدلماش اولدیغنی انکار ایدمه میز . ایشته بو نقصانه صکره . لری سوء اداره نك الجا آتی ده منضم اولارق اجانبك مداخلاتی عناصر خرسیتیانیه به ظاهرده حمایه ، حقیقته اضلال صورتیه تأمین منفعت طریقته کیرمه لرینی موجب اولمشدر . حال بودرجه به کلدکنصکره ارتق نه مرتبه تدابیر صائبه و دور اندیشانه الزام ایدیلیرسه ایدیا سین اونلری اوزون برمدت تابعیت عثمانیه ده محافظه ممکن اولامازدی . علی الخصوص که عصرک عرفان و ترقیاتی ده از چوق بر نصیب ایله ظلمت چه-لدن قورتوله لرینه و تنور ایتمه لرینه باردم ایتمشدر . شو صورتله اک اول صریبه ، صکره یونانستان قره طاغ ررمانیا دولت علیه اداره سندن چیقمشدر . بو صوکه عثمانلی روس محاربه سندنصکره ایسه ذاتاً حکومت عثمانیه به پاموق اپسلکی ایله باغلی بولسان روم ایلی ولایت مهمه سنک رابطه سی قویندی . میدانده قوجه بلغارستان چیقدی بهدا المحاربه روم ایلی ده الیزده « ما کدونیا » نامنده بو قطعه نك جنوب طرفی قالدی .

صوکه عثمانلی روس محاربه سنک ضایعاتی پک بیو کدر . شو قدرکه کچمشه تأسفله اسراف ایده جک و قتمز اولمادی بی ایچون او ضایعاته ، اسباب مسروده ده نطولانی طبیعی نظریله باقی والدیه قالان بلادی حسن اداره به ، ترفیه واصعاده بذل ما حصل غیرت ایتش اولتی ایچون اصلاحات جدیده ترقی پرورانه وعادلانه اجرائنه تشبثله عناصر خرسیتیانیه تابعی بی پک قوی بر صورتده

باغلامق لازمدی . بوجهتک قازانیرلمه سی صوک روس محاربه سندن
صکره نه قدر قولایلاشدینی ، او وقت روم ایلینک کسب ایتدیکی
وضعیتی تدقیق ایله همان تظاهر ایده جکی اربابنه معلومدر .

او ضایعاتدن دولت عایه نك اداره سنده مصون قالا بیلمش
اولان ادرنه ، سلانیک ، ارناودلق و سائر ولایتلرده عناصر
خرستیانیه نك کترسندن استقباق ایچون قطعی اولان تهلیکچی ازاله
ایتمک طبیعه سهل ایدی . اورالری ترک مأوی ایدرک کان
مهاجرین اسلامیه و مختلف جنس و مذهب اصحابی اهالی ایله
دولدورمق و مرعاده عنصر اسلامی دیگر لرینک هر برندن کترتلی
بولندرمق کوچ برشی دکادی . بوندنبشقه ده ولایت مذکورهنک
وضعیت جغرافیهری دخی اوناردن ایریجه بر دولت ویا پرنسلاک
وجوده کتورلمه نك امکانسزلقی تأمین ایدیوردی .

بو جهت طبیعه الله ، اوتنه کی جهتک ده تأمین سهیل ایکن ،
بو طریق مهمه هیچ کیدلدی .

او کوزل مملکتلرده ، او زنگین طوپراقلرده اسایش و حسن
امیزش توشیق ایتمک ، زراعت صناعت و تجارتی ترقیات حاضره
مدینه نك اقتضاسنه کوره موقع تطبیقه قویمق الزم ایدی . موجود
بلغار ، صرب ، روم ، اولاح عناصرینی حکومته ایصندیرمق
عسکری و جغرافی اهمیت عظیمه سی اولان بلاددن بحق استفاده
طریقنه کیدمک بزم ایچون بر « حیات » بر استقبال مسئله سی
ایدی . بو دیدیکمز صورتله تشمیر ساق اهتمام ایدلمش اولسه ایدی

روم ایلی نك غربنده بولسان ارناوودلنی جنوبده اولان قوه اسلامیه استناد ایتدیره بیلر. و او قطعئرده پك متفرق یرلشن فقط قلباً مستقل بلغاریه یه میال بولنان بلغار تبعه یی کندیمزه ، فدای جان ایده بیله چك قدر ایصیندیره مازسحق بیله ، ایلزیده ضرر ویرمه یه چك بر درجه یه کتیره بیلیر ایدك . بو مهم نقطه لر اصلا دوشونوله دی . قاله بیله الهندی . او بلاد متباقیه یه بری برندن غدار و اخلاقسز ، مرتکب مأمورلر کوندرلدی مرکز اداره یه فطره و اصلاً دشمن بولنش اولان اقوام خرستانیه ، مسکنت وجعلی بر محبتله او قشاندی لطف واحسان ایله اطاعته ، صداقته کتورمک ، حتی بونک تأمین ایچون زهردن شفا و مانر کبی بلغارستان پرنسنه قدر مراجعتله مبد ایستمک دیپلوماتلغنه (۱) کیدلدی. نتایج مضره سی بر آن ایچون اولسون دوشونوله یکن شیاریلان بو عنصره برچوق امتیازلر ویرلدی. نهایت بر قاج سنه دبرری اورویا سیاسی اشغال ایدن « ما کیدونیا مسئله سی » رسماً اورته یه آیلدی ! ...

بو منظره نك ویردیکی فتور وتلهقله نظر منزی اناطولی یه ده چیورررسهك اوراده ده خوش بر منظره یه تصادف ایده مه یز. باشند باشه خرابه زار خونریزانه قتالر ، وسائره وسائره ...

دور حمیدیه دولت علیه نك باشنه مسلط اولان احوال دن بحث ایتمک عبثدر . چونکه هر کسجه معلوم در .

شوقدره دور مذکورده برچوق زمان وحتی قسماً بوکون بیله اورته لی اشغال ایدن ایکی مسئله یعنی ما کیدونیا وارهنی

• مسئلہ لری حقنہ مختصراً اولسون برقاچ سوز سويلك ايسترم .
 ما كيدونيا وارمنى مسئلہ لری دور حميديدہ اور تہ يہ چيقدى .
 فقط بوايكي مسئلہ نك ايچ بوزينك وقتيلہ دولت عليه دن قوباريلان
 صرب، يونان رومانيا وحتى محاربہ دن اول بلغارستانك بولندينى احوال
 جغرافيه، مليہ، وسياسيه لريلہ مشابہتى وار ايدى . چونكہ قطعات
 مذ كورہ دہ صرب، يونان رومانيا وبلغار عنصرترينہ منسوب اھالينك
 مقدارى بنہ اورادہ موجود عنصر اسلام دن برقاچ دفعہ زيادہ ايدى .
 حالبوکہ تہ « ارمنستان » ديتلن ولايتلر دہ ارمنيار ، نەدہ بر مذہب
 و بزجنسہ منسوب ما كدونيا ديتلن ولايتدہ ما كدونيا ليلر او مقدار
 تفوقدہ اولما يوب بورالردہ ساكن عنصر اسلام، مقداراً ايكي سنہ دہ
 تفوق ايتديكي كرك بزم و كركسہ اور و پادہ نشر اولنان ايستايستقاردن
 ظاهراً ميدانہ چيقارلمشدر . وا كر دوز مذ كورده دولت عليه
 ادارہ سندہ منتظم بر حكومت تاسيس ايدلمش يعنى قطعات مذ كورہ دہ
 موجود عناصر مختلفہ نك راحت ورفاهنى تحت امنيتہ النمش اولسہ
 ايدى . بومسئلہ لرك هيچ بريسى سياستہ اھميت كسبايدہ ميبه جكي
 كون كبي اشكار ايدى .

عبدالحمید ایسہ اور الرده دکل ایدی. بوذاتا، کندی تبعہ سی بولنان
مانترہ راحت ورفاه ویرمک شویله طور نسون همیشه جبر و تسلط ظلم
و استبداد له حرکت ایتمنی سورایدی. بوذات، کندی سی سعادت و استقبالنی
ملک سلامت و سعادتندہ ارا مانرہ اوور سه اولسون طول مدت مقامندہ /
قالمق جہتنی دوشونیر و بو طریقده پک چوق و سائطہ مراجعت ایدر .
ایدی کہ بو سائطدن باشلیجه سی ده اوروپا دول معظمہ نری ارا سندنہ
کندی شخصی ایچون صادق حامیلر بولمق ایدی

حمید، بویله حامیلری بولدی بو حاکمیلردن برنجیسی دولت
علیہنک پک اسکی دشمنی بولنان روسیہ ایدی . حمیدک روسلرله
اولان مناسبت خصوصیه سی جالب مراق بولمغله بو باده بعض
تفضیلاته کیریشمکی فائده دن خالی کور میورم .

صوک عثمانلی روس محاربه سندن صکره روسلر ، کرک محاربه نک
بتایجندن و کرکسه بوندن صکره شرق مسئله سنک کندیلر نجه فائده بخش
بر صورتده حل ایتمک غایت مشکل اوله جنی ملاحظه سندن طولای
مایوس بر حالده بولوندیغنی یوقارلرده بر تفصیل ایضاح ایتمش ایدم .
روسلری بوزمانده اک زیاده دوشوندیرن شوایدی .

روسلر ، امرنه قدر محاربه اخیره ده عثمانلی اردولرینه
غلبه چالیدیلر ایسده وقعہ خیریه نک حکومت و ملت عثمانیه

ظن ایندکرنندن زیاده حسن تأثیر اجرا ابتدیکنی اکلا دیلر .
 چونکه دولت عایه نك بو محاربه دن اول پریشانیسی معلوم
 ایکن محاربه مذکورده ترکله غلبه چالمق ایچون محاربه دن
 اول تخمین ابتدیکی مقدار دن اوچ درت قات زیاده عسکر سوخته
 مجبور اولدیلر . ومع هذا عبدالحمدك حرکات عسکر یه مناسبتر
 مداخله سیله جریان حربه قطعی صورتده سوء تأثیر ایدن بعض
 احوال اولماسه ایدی * عثمانلی اردولرینک مدافعه وطنده کوستر-
 دکلری اهنین مقاومتی قیرمق بلکه ممکن اولمایه جفنی اکلا دیلر .
 وقوعی ملحوظ محاربه آتیه ده غایت احتیاط کارانه داورانمق
 لزومنک قطعیتنی حس ابتدیلر . بو فکرک کلمسه خدمت ایدن ماده
 ایسه وقوعه کلن انقلاب اولوب کرک ملتک کرک حکومتک
 اصلاحات داخلیه تشبثتیه . تماماً حاضر اولمدینی بدیدار وبوماده
 وجوده کلدیکی حالده مملک محروسه نی استیلا فکرنندن واز کچمک
 قطعاً ضروری احوال دن بولنه جفنی کون کی آشکار ایدی .
 روسلرده بویله بر فکر بر قاج سنه دوام ایتمدی . فقط
 صاهزار افسوسکه کیت کیده عبدالحمدك احوال و مزیات خصو-
 صیه سی میدان چیقمنه باشلادی .

دولت عایه نك احوالی همیشه کال دقتله کوزدن کچین
 روسلر ، سلطان حمیدک سنه دن سنه یه اشتداد ایدن مسلك تخریبی
 کورملریله یکیدن باشلرینی قالدیرارق بیوک امیدلره دوشدیلر .

* « صوک عثمانی محاربه سیه نامنده کی اثر عاجزانه مه مراجعت

پادشاه مخلوعك اداره سى دوام ايتدكجه امور شرقيه بانه موفقيتاند
 نا اميد قالمق بيهوده اولديغنى زهنلرينه يرلشديرديلر . بوكا بناء
 تركيانك صافيت وانحطاطنك برقات دهها تشديد و تزبيدينه الدن
 كلديكى قدر چالشمغى سياست اساسيه دن عدايتديلر . بونك ايجونده
 حنكاره مادي ومعنوي معاونت ايتك و دولت عليه نك محو
 وانقراضنه كنديلرندن زياده خدمت ايدن سلطاني طول مدت مقام
 اداره ده بولنديرمق ايجون الارنده اولان وسائطه مراجعت ايتديلر .
 حقيقت حالده ده حمايه كستر لطف پرورلرى بولنان حنكار ايجون
 تهلكلى ادوارده مثلا شرق روم ايلي ، ماكدونيا ارمنى مسئله .
 لرنده اوكا جدا خدمت ايتديلر . بو صورتله اصل سراملرينه
 نائل اولديلر

اولديلر اما حميد ، برچوق مسئله ده يالكز روسلرله
 ايش نيتميه جگنى اكلامش اولديغندن حسب الايجاب سياسته
 اونلزه رقيب اولان المانياني دخى الله ايتمكه مجبور اولمشدركه
 بوحال ، اك صكره شرقده بيوك رقابتي وجوده كتورمش والان
 كتورمكده بولنمشدر . حميدك بوراده اتخاذايتديكى سياستلر واستعمال
 ايتديكى دسيسه لر پك چوق اولوب باشلوجه سى بيكلرجه ليرالر
 مقابلنده اجنبي غزته لرني ساتون الملق واوروپادن استانبوله سياحت
 ايدن كبارى كندى . حقنده حسن ظنده بولنديرمق ايجون برچوق
 هديه لرله ، نشانلرله تلطيف ايتك واوروپا حكمدارلرينه حدندن
 زياده رعايتلر وحرمتلر كوسترمك وآنلك منفعت ذاتيه لرني

اوقشایه رق ممالک محروسه دن ایجاب ایتدیکی قدر استفاده لری نی
تأمین ایچون برچوق و عدلرده بولنق کبی شیردن عبارت ایدی .
شوراده بر ماده بی دخی قبول ایتک لازمدر .

سلطان ایچون دخی او یله بر زمانلر کلمشدی که اوینادینی
کوچک او یونلر ، و ویردیکی کوچک هدیه لر تأثیر ایتمه مکباشلادی .
بهمه حال اوروبا دول معظمه سندن بر ، ایکسینی کندی سیاستنه
قوی بر صورتده باغلامق لزومی حس اولنیوردی . ایشته بو
زمانده شمندوفر مسئله لری و دیگر امتیازلر ملت عثمانیه ضررینه اوله رق
میدانه چیقدی .

معلوم انام اولدینی اوزره ، حنکار مقام خلافتده بقاسنی
تهلکیه دوشوردیکنی ، ارمنی قتالندن صکره حس ایتدی . چونکه
بو فاجعه ، کرک داخلده و کرکسه خارجه حنکارک مزیت ذاتیه سنی
اورتیه قویدی . هر کسک نظر نفرتنی جلب ایتدی . بر قاچ
دفعه او مقامدن اتلغه تشبث دخی ایلدی . فقط اتفاق دول حصولی
ممکن اولدی . اوده ، سلطانی شخصا سومک و یا خود اداره سنی
ایسکنی ادعا ایتک کبی احوال دن حنکارک وقت وزمانیله ماهرانه
بر صورتده اوروبا دولت لرینک بعض حکمدار لرینه شخصی مدافعه
ایتدکاری حالده ممالک محروسه دن ماده فوائد عظیمه کوستر مه بی
وعد و اجرا ایتسی ایدی بو دولتلردن برنجیسی المانیا حکوه تی
ایدی . که بونک خنکاردن قویاردینی امتیاز ، مشهور بغداد
شمندوفر ی امتیازی ایدی . بو حال دیگر لرینده تحریک ایتدیکندن

روسار، کندیلرینه اناطولی شمالی شمندوفر امتیازاتنک اعطاسنه
 حنککاری مجبورایتدکاری کبی فرانسلردهخی سوریه شمندوفر امتیازی
 المغه موفق اولدیلر .

شبهه سز ممالک محروسه نك شمندوفره اولان احتیاجی پك چوق
 زماندبری تسلیم ایدلش ایدی . فقط کمال استعجال ایله المانلره ،
 روسلره فرانسلره ویریلن امتیازلر هپ شخصی مقصد اوزرینه
 ویرلدیکندن بو امتیازلرده بشقه مملکتلرده ویریلن شمندوفر امتیازلرینک
 خارجنده دولت ایچون مضر برچوق مواد اولدیغی اعتراض قبول
 ایتمز حقیقتلر دندر .

عبدالحاميد دورنده الدن شمندوفر خطارندن انك مهمى بغداد
شمندوفرى امتيازيدر. بونك اهميت سياسيهسى، اهميت اقتصاديهسى
نقطه مندن بانكه زياده در. بوبابده قارئرمزه برفكر ويرهك ايچون
امتياز ويرلدبكي تاريخرده روس افكار عمومهسى بومادهنى نه بولده
تقدير ايتديكنه دائر روس غزته نريك انك مشهورى بولنان نوويه
ويرمه غزته سنك بوبابده يازدينى مقاله نك عينا ترجمه سيلاه اکتفا
ايديررز .

« نوويته ويرمه » غزتهسى ديوردى كه :

« المانيا » بوشور ساحانده قطعى بر غلبه احراز ايتدى .
اناطولى شمندوفرىنى قونيه دن بغداده وبصره يه قدر تمديد امتيازى .
الدى . بوماده عصر ك بر بيوك وقعه تاريخيه سيدر .
« بو ، كچن ياز خط مذكور ايچون استانبول سفراسى
اراسنده غايت شدتلى مناقشه لر وقوعه كلديكى سردهده . خطك
بزجه اولان اهميتى حتمنده مهم مقاله لر يازمش ايدك . بومقاله نرده
نه اولورسه اولسون ، بو سفوردن بصره يه قدر شمندوفر خطك
تمديد ايدلمه مسنه ، الدن كلديكى قدر غيرت ايتمه من لازم كلاجكئى
سويلاه مش ايدك سوزلر ، هپ بوشه كيتدى .

ارتقى بوبون امتياز ويرلش ، سرمايه طوپلامش و ايش

ماهر ، مقتدر ذواتك اینه كیرمش بو انیورکه خارق العاده بزوقه
 ظهور ایتمدیکی حالدہ . خطك سگزر سنه طرفده انشا ایلمه مش
 بولدیجی تخمین اولنه ماز . اك چوق سگزر سنه ده اوروپا تجارنكا .
 هنری ، اناطولی و « عرق عرب » چارشیلاری متاعلری ایله
 دولاجق ، هندستانده اك قیصه بول اچیله حق دییاده اك
 منبت اولان اناطولی اراضیسنك محصولاتی جنوبی اوروپایه
 داغه کبی هجوم ایدرک بزم بوغدای تجارتمزی دهشتله
 صارصه جقدر »

« بویاده صاحب رأی اولان علم ثروت علماسنك تخمیننه
 نظراً زراعت مطلوبه موافق بر صورتده ترقی ایتدیردیکی حالدہ
 اناطولی دن پك چوق بوغدای چیقہ جقدر . شمعی یه قدر
 چیقماه می ، اصول زراعتك حال ابتدایده بولمسه سندن زیاده
 وسائط نقلیه نك فقدانندن متولددر . بوسفور ، قونیه بغداد خطی
 وجوده کلا کدنصکره بوفقدان بر طرف اوله جفندن اناطولی دنیانك
 پیاسه سنده بوغدای فیثاتی دوشورده چك ، جنوبی اوروپاده بزم
 بوغدای تجارتمزی محو ایده جکدر .

اناطولیدن اخراج اولنان خام اشیا یرینه ، اورایه مانیفاتوره
 ادخال ایدیله چك وشبهه منز بونده ده بزم فبریقلمریز مشترک
 اولامه یه جقدر . چونکه استانبول تجارتمز او قدر رواجلی
 اولمادیغندن بزم مالیزك بوخط ایله سهوقی پك جزئی قاله جقدر
 شوصورتله اناطولی اوروپانك تجارتمزی نفوذی التنده اسیر اوله جقدر »

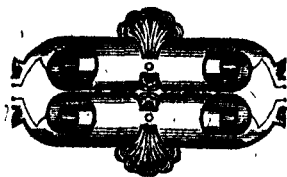
« شرقده سیاسی نفوذ دخی اقونومیق نفوذیله مبسوطا متناسبدر . بزه ازهر جهت دشمن اولان غرب قومشولریمز ، شمدی به قدر نفوذمن التنده بولنمش اولان برلره ، ایکی باشلی برقوتله یرلشه جکدر . »

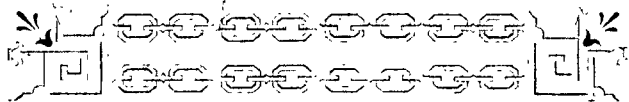
« شرقده اورویا نفوذی بو قدرله دخی قالمایه رق ، مجرد بو خط سایه سنده ایرانک غربنه وبصره کورفزینه قدر یاییلاجقدر . بز شمدی به قدر اورالرده یالکز انکلتزه ایله اوغراشیرکن بوندنصره غیرتلی ، فمال زها بشقه اجنیدلر ده تصادف ایده جکز . المان نفوذی بوشمندو فرك انشاسیله قوی بر صورتده اناطولی به یرلشه جکدر که بو واسطه ایله المانلر هیچ ده حرب ایتمکمزین لورالرك چارشیلرینی ضبط ایتمش بولنجقدر حالبوکه بز بو مقصدک استحصالی ایچون دولت عثمانیه ایله ایتدی کمز محاربه لرده یوز بیکلرجه قان دو کدی کمز کی میلیارد لر لجه ده یاره صرف ایتمش زدر . بزه قالیرسه بو حاله قارشو کوز قاپا ماملیدر . الدن کلدیکی قدر هیچ اولمازسه ملحوظ فنالکک تأثیرینی ازالتمه چالشمیلیدر . وار قوتی بازویه ویره رک موقمیزی المانلرک تهدیدینه اوغرایان ، ایران ملکی ایچنده تعین و تقویه ایتملی یز . »

المانلر یزی بحر هندی دن کسک ایچون بو شمندو فر خطیله صاع جناح زدن قارشیمزه چیقیدیلر . بزده ایسته دیکمز وقت اورالرده اچیتق دکرزه چیقهبیلیمک و سائطنی دوشونملی یز وحاضر لاملی یز . »

« واقعا بو، او قدر قولای برایش دکلدرد. فقط روسیه اودرجه قوتلیدرکه روی رضا کورمهین ارزولرینی بالذات اجرا ایدهبیلیر. اکر المانیه بصره کورفزینه غربدن شمندوفر یاپورسه بز دخی شمالدن شمندوفر یاپه بیلیرز واقعا احوال حاضره مز، خصوصا سبریا شمندوفری دهاتام اولمدینی نظر دفته النیرسه بز شمدی بصره کورفزینه شمندوفر یاپه مایز. چونکه بونک ایچون چوق قونک صرفی لازمدر. فقط ایرانده شمندوفر امتیازاتی یالکز بزه تخصیصی جهتنه کیدلمسی وبو امتیازک برآن اول الدهایدلمسی اهمیتی نسبتنده کوچ بر شی دکلدرد. شوقدرکه بو امتیازاتی ایراندن شمدی الاماز ایسهک بو موفقیتسزلکک نتیجهسی مستقبده پک بیوک ضرر لر تولید ایده چکی بدیهی ومحققدر. »

« نوویه ویره مه » غزته سنک سوزی بوراده بیلندی. قونیه - بغداد خطنک اهمیتی حتمنده بو مقساله دن خارج مطالعانه بولنمق بزچه زاندر. ظن ایدرم .

فرانسه حكومتی اولاری یعنی قریم محاربه سنی متعاقب استانبولده
پك بیوك نفوذ اجرا ایتدیكى حالده دور سلطان حمیده بو حكومتك
اهمیت سیاسی ایکنجی اوچنجی درجه ده قالدی. بوكا بر قاچ
سبب اولوب ، باشلوجه سی بو حكومتده اداره جمهوریه تأسیس
ایلدیکندنبری سیاست خارجیه وبالخاصه شرق ایشلرینه لزومی
قدر اهمیت ویرلمز اولدی . بوندنظولایي حكومت مذكوره نك
نفوذی كرك استانبولده وكر كسه مصر و دیگر قطعاتده سرعتله
انحطاطه و تندی به اوغرادى .

مع هذا پادشاه مستبدكك زیاده سودیكى حكومت ، فرانسه
ایدی . چونكه بر جوق احوالده حكومت مذكوره ، سلطان حمیدك
شخصنه پك زیاده خدمت ایتدی . از جمله مشهور قونستان ،
بوراده سفیر بولندینى مدتجه ایكى حكومتك مناسبتی پك صمیمی
ایدی . چونكه قونستان جنابلری استانبوله ایاق باصدینی كوندن
وحتى دها اول حنكارك حسن توجهنه نائل اولمش ایدی .
سفیر مشارالیه وقتيله فرانسه داخلیه ناظرى اولدینی خالد پارسده كى
ژون تركارك حركتلرینی و آنارك مستقبله عائد پلانلرینی عبدالحمیده
خبر ویریوردی . بصورتله قونستان استانبوله ایاق باصار باصماز

دیگر سفیران زاده خانکارک و ظاهر توجیبی اولدی . بوسایه ده
 سفیر جناباری فرانسه تبه سنک دوات عثمانیه مالیه سنده اوفقی تفک
 آله جبارینی الیبلدی ایسه ده سیاست عموه یه ده المانیا سفیری قدر
 نفوذ کسب ایده هدی . . .

عبدالحمید ، انکلتراهی هیج سومزدی . چونکه بو حکومت
 محربه دن اول اورته یه آتیلان عثمانی حریت فرقه سنک حامیسی
 و نمات محروسه اداره سنده قانون اساسی نک وضعی طرفداری
 اولدیغنی بیایر ایدی . بوندن ماعدا انکلیزرلر ، تاجاوسندزبری حمیدی
 پک کوزل طایمش بولدقلرندن اولک حکومتنه عدم ایئتله باقارلر
 طریق اصلاحات بولنده حینکاری دائمی صیقیشدیرلردی . خصوصاً
 ارمنی مسئله سنک ، ظهورنده بو حکومتک اتخذا ایتدیکی خط حرکت
 حمیدک ایشنه هیچده کلمه یوردی . معلوم انام درکه ارمنی قتالاری
 هنگامنده انکلتراه حکومتی یوقتالاردن بالذات حینکاری مسئله اول
 طوتهرق عبدالحمیدک خلی ایچون دول معظمه حکومتارینه رسمی
 برتکلیفده دخی بولونمش ایدیسه المانیا و روسیه نک مقاومتندن طولایی
 یومقصدده موفق اولنمامش ایدی . بناء علیه مقامنده بولندیغنی
 مدتیجه ، عبدالحمید ، همیشه انکلتراه دن احتراز اوزرینه ایدی . . .
 ایتالیا سنک شرقده کی مسائل سیاسییه ده او قدر اهمیتی یوق
 ایدیسه ده بو حکومت دخی دور سلطان عبدالحمیده دوات علیه نک
 انحطاطنی کورهرک فرانسه و انکلتراه کی بوندن اسه تماده اتمک

ارزوسنده ایدی، وایتالیانک کوز دیکدیکی قطعه، طراباس غرب اولدینی معلومدر.

هرنه حال ایسه، دور سلطان عبدالحمیدده دول معظمه دن هر برینک ممالک محروسه یه قارشی بسلدکاری امال و مقاصد بالاده عرض ایتدیکمز صورتده ایدی. بونلر پادشاه مخلوعک زماننده دولت علیه نك قوتی معنأ و ماده صارصیلدینی کوزهرک وقت و زمانی کلدیکنده بوندن لایق وجهله استفاده ایتمک طریقی طوتمشردی. شو صروده یعنی عبدالحمیدک او اخر سلطنتنده سنه - لردنبری اورته لغی صارصان ارمنی مسئله سی براز یاتیشمشدی. فقط ماکدونیا مسئله سی اولانجه قوتیه میدانده ایدی. روم ایلی ده بولسان اوچ ولایت ایچون اوروپالیسلر طرفندن بر نوع اصلاحات قبول ایدلمشدی. دها صکره روسیه وانکلتره حکمدارلری «ره وال» ده کوریشهرک علی روایه بو اصلاحاتی دها جدی بر صورتده باغلامق نیتنده بولندینی هنکامده دولت علیه ده عظیم بر انقلاب، وجوده کلدی. حمیدده، استبدادی ده محو اولدی کیتدی. دولت علیه ایچون یکی بز دور ترقی و تجدد اچیلدی...

روم ایلی ده اتحاد و ترقی جمعیتک نه صورتله تأسیس و توسیع ایدلدیکنه دائر شمدی به قدر رسمی معلومات یوقدر. بو جهتک اکلانه جمعیتجه قرار ویرلمش ایسه ده بر اثر نشر ایدلماشدر. بو بایده بعض معلومات خصوصیه ناقص اولسه ده فقط جمعیتک موفق اولدینی حرکتی حقنده بو کون بيله بر فکر تام ایدنک ممکندر.

ما کدوینا مسئلهسی بیودکجه روم ایلی اهلایسنک حکومت حاضره به اولان نفرتی ارتیوز بر آن اول بو حکومتک تبدیل ویاخود محوبنه اولان ارزولر تشدد ایدیوردی. شو حال جمعیتک تأثیر نفوذ و توسیعنه پک بیوک خدمتار ایتدیکی انکار اولنماز. زیرا نه طرفدن تدقیق اولنورسه اولسون سلامت وطن جمعیت پروغرامنک کوستردیکی طریقدن بشقه برده دکل ایدی.

ره وال ملاقتی یعنی ره وال شهرنده انکلتزه قرالی ایله روس ایمبراطورینک ملاقاتی یالکنز روم ایلی اهالی مسلمنه سی دکل خارجه بولنانلری دخی فنا جالده اور کوتدی. زیرا او کونترده اورواغزته لرینک ویردیکی معلوماته نظر آ بو ایکی حکمدار ما کدوینا مسئلهسی حقنده قطعی بر قرار ویرلدیکنی خبر ویریبورلردی. روم ایلی اشراف، ضابطان و امرا بیتنده ایسه بو خبر فوق العاده

هیجانی موجب اولدی . ولایت نلشده جمعیته التحاق بمقداری کیتدکجه ارتیوردی .

استانبول ودها طوغریسی سرای روم ایلی اها لیسندن واوراد بولنان اردو ضابطانک مرکز حکومتدن زیاده سیله تنفرده بولندقرنی بیلمر دکلدی . حتی بواردولرده وبالخاصه اوچنچی اردو ضابطانی میانده فرقه احراره انتساب ایدن ضابطان اولدیغنی (بوخصوص اردودن واهالیدن کان خنیه لر خبرویرمشار ایدی) شبهه ایدیور ایدیسده حقیقت حال نه مرکزده اولدیغنی بیامیور ایدی . چونکه اوراده اتحاد ترقی جمیینه انتساب ایدن افراد غایت متبصرانه طاورانه رق احوال وحرکات وناهوسندن جزئی شبهه ایدیلن اشخاصی وقوعی تقرر ایدن وقایعدن اصلا خبردار ایتمه مشار ایدی . بو حال برمدت دوام ایتدی . فقط او کونلرده سلانیکده وقوعه کان بروقه سرایک کوزینی اچدی . سرایک التفر اوسته کتیردی . سلانیکده بولنان اتحاد و ترقی جمییتک قومیته سی ارتق حرکت زمانی کلدیکنی اکلایه رق سلانیکده جمییتک دهشتلی خنیه لرندن (غریبدر . بو ذات صکره لری شهرت قازانان بیکباشی انور بکک اینشته سیدر .) واورا مرکز قوماندانلرندن بولنان قائم مقام ناظم بکی اعدامه قرار ویروب بوکا موق اولدی . بو حریف اخرته کینمه دی . فقط مجروح اوله رق استانبوله حرکت واوراده بیلدیز خسته خانه سنه ایتدی . او کونلرده ناظمک قاتلی کیم اولدیغنی آکلایشیه مودی .

فقط برای تلاشه دوشدهی . روم ایلی امرای عسکریه
و والیریه صبقی مخبراته کیربشدهی .

بونک اوزرینه سرای سالانیک و مناسترده بولنان امرادن
شبهه ایدرک بونلردن اوتوز سکنر ضابطی پیدرپی و انواع بهانهلر
ایله استانبواه جلب ایله درحال حبس و استنطاقه باشلادی .
بو حال ایسه اوچنچی اردو ضابطاتی اورکوتدی . بونلر کندیلری
ایچون دکل بالفعل موقع فعله کتوراسنی یمین ایتدکاری ایسه یعنی
انقلابه منتظر قالدیلر . جمعیت مرکزی کمال سرعتله حرکت ایتمه
قرار ویردی که بوحمیتپرور وقهرمان ضابطلردن قول اغاسی نیازی
بک بوهنکامده رسنهده بولندبغندن معیننه برچوق فدائیلر الارق
مرکز ایچون الویریشلی اولان اوخری طرفلارینه حرکت ایتدی .
نیازی بک حرکتدن اول اورا قضا قائمه مقامنه برتاغراف ویره رک
بوراده حنکاره خطاباً اکر ممالک محروسه اداره سنده قانون اساسی
وضع اولنمازسه کندیسسی ترک سلاح اتمیه چکندن صرف نظر
بو مقصد مقدس ایچون عموم روم ایلی اردوسی اورا اهالیسی
ایله برابر حکومت مستبدنهک عاینهه قالمه جفنی صورت قطعیهده
بیان ایتدی .

نیازی بکک عصیانی احوال عمومیهیه پک بیوک تأثیر اجرا
ایتدی . بوندنصکره جمعیه منسوب ضابطان قطعی بر صورتده
حرکتله باشلادیلر . بعضی مواقعده ردیف دپویلری اچیلهرق
جمعیه منسوب اهالییه توزیع اولوندی . برچوق ضابطلر وفدائیلر

طوبلہ نہرق طاغلرہ چیقدیئر . بوصورتلہ روم ایلی نك بر چوق
نقاطی مرچ ومرچ بر حالہ کلدی . اورالردہ حکومتک نفوذی
قالقہرق بونک یرینہ اتحاد وترقی جمعیتک امرلری قائم اولدی .
سرایک ایسہ بوحالردن بالطبع خبری وار ایدی فقط حمید
اوکونلردہ پوصلہ بی شاشیرمش اولدیغندن نہ یاپہ جنفی بیلیمہ یوردی
متصل ضابطانک استانبولہ جلیبلہ مشغول ایدی . همان مرکون
هیئت وکلایی طوبلار بونلرلہ مذاکرانہ کیریشیرایسہدہ وکلانک
قسم اعظمی ایشک علولندیکنی وعموم ممالک محروسہ اھالیسندن
ادارہ مستبدہ یہ اولان نفرتی بیلہرک قیدسز داورانیبور، کندی
سلامت و ثروتلری قورتارمق چارہسنی ذوشونیبورلردی . بالکنز
حمیدلہ متفق وانواع درلو تدابیرہ مہیا شاملی عزت قالمشدی .
بوزات اولکیندن زیادہ حمیدک عقل کھیاسی وپادشاهلہ وکلا
اراسندہ واسطہ مخازرسہ سی ایدی .

روم ایلی دن کان خبرلر ایسہ دہشتلی ایدی . اورا امراسی
اقسام عسکریہ نك احوالندن دہشتلی خبرلر ویریور . والیلردہ
اھالیدہ فکر مشروطہ نك دہشتلی ایلرولمکدہ . اولدیغنی خبر
ویریوردی مع هذا روم ایلی دہ حمیدہ صادق بر قاج اسرا واز
ایدی بونلردن اک جسوری شمسی پاشا ایدی . خنکار فسادک
مرکزی عدایتدیکی مناسترہ بو ذاتی تعین ایتدی . شمسی پاشا
بر قاج طاہورلہ اورایہ حرکت ایتدی . فقط دھا ایشہ باشلامزدن
اول اورا فدائی ضابطلرندن بریسی واسطہ سیلہ اغیر صورتدہ چرح

و اون دقیقه صکره وفات ایتدیکندن بو پاشادن بکله نیان خدمت
دخی لاشی حکمنده قالدی .

بونک اوزرینسه حمید ایچون روم ایلیده عصیان ایدن قوته
قارشو بر قوت قالمامشدی . مع هذا حمید ایشک تهلمکده اولدیغنی
درک ایدیور ایلیسهده تسلیم اولمق دخی انسته میوردی . صوک
بر چاره اولمق اوزره اناطولی ردیف طابورلرندن مرکب اوتوز
بیطاپور قوتی سلانیک طریقیله روم ایلییه سوق ایتمکه قرار ویردی .
در حال تشبثده بولندی .

شمعی پاشانک اعدا مندن صکره روم ایلی ده کی عصیان ایسه
دهشتلی بر صورتده ایلر و لیوردی . اون بش یکر می بیک ارناود
فیروز بک جوارنده طوپلانیه رق احوال عالمی مذاکره ایتدیلر .
نتیجه مذاکرهده بر قاچ امرانک رأییله دولت علیه ده اداره
مشروطه نیک تأسیسندن بشقه چاره اولدیغندن بو اداره نیک وضعی
ایچون بات عالییه سرایه قطعی بر تلغراف چکدیلر ، و بوراده کی
قراری « بسا » ایله تأیید ایتدیلر .

بو ائنده ایسه روم ایلی نیک هر طرفی جمعیتک تحت نفوذی
دحل تحت اداره سنه کچمشدی . ولایت مرکزنده ، قضاالرده
سوقاقلرده مشروطیته عائد اعلانلر یانیشدیریلیر ، قورقتمزین
متینغار یاپارلردی ، مالکی و عسکری مأمورلرک همان جمله سی جمعیه
انتساب ایتمش و بوجهتی کیمسه دن کیزله مه یه رک بیانی شایان افتخار
کورمش ایدی . بو صورتله جمعیت افرادی کیتدیگجه چوغالییور

و مودده تېمبا بره کر سیلسته سات اولیانر دخی جمعیه حقیق
ایدییرردی .

شمسی پاشا قتل اولوندورنصکره حمید روم ابلی به و باخصه
مناسیر قوماندانانته تاتار منیر عثمان پاشایی تمین ایزی . بو ذاتک
نیچون او طرفه کوندردیکی جمعیه معلوم ایدی . چونکه اورا
پوشته و تاغراف مأمورتری دخی جمعیت افراندن ایدی . عثمان
پاشا دهها محل مأموریتیه واصل اولاندن اول جمعیت بو پاشا
اورادن قالدیر مسنه قرار ویردی بوخصوصه یاپیلان پلان اوزرینه
طاغاردده کزلهکه اولان قهرمان نیازی که امر وریلوب بوذات
اوج درت بیک کوکالی عسکرله کیجه این مناسیره کاوب برشین
خبری اولیان عثمان پاشایی اسیر الهرق رسنه جوارندهکی طاغاره
کتوردی . بو صورتله دخی اداره حمیده دهشتین برضریبه
ایندیلمش اولدی .

نهایت حمیدک یکانه امیددی بولنسان اناطولی طابورتری دخی
سلانیکه ورود ایتمکه باشلادی . فقط بو طابورتر اوزیه واصل
اولور اولان روم ابلی ده بولنسان ارقداشلرینه دخی جمعیتک امرینه
مطیع اولدیبار بو صورتله دخی حمیدک یکانه امیددی حو اولدی
کیتدی .

اوگونارده ارتق ابشک حقیقنی لاتی و جهله انگلیان وکازمه
(بونار معلوم اولدینی اوزره صدر اعظم فرید پاشا ، سرعسکر
رضا ، شیخ الاسلام جمال الدین افندی وسائره دن عبارت ایدیلر)

قورق قەرزىن سوز سويىڭكە بىيان فېكر ايتىڭكە باشلايدىار . فېرىدپانە،
سرەسكەر شېيخ الاسلام حمىدە ادارە مشرۇپەنىڭ قېۋانى تۈسىيە
ايدىيورلردى . بوناردىن باشلاپ سەرەسكەر رەئىس پاشا . « اېش
عولمىشدر . قانۇنى تېپىق ايتىڭكەن بىشقە چارە يوقدر » دېيە بىر تىزگەن
يوردىسىدە حمىدكە فوق العادە حدىتى موجب اولمىش ايدى .

حمىد بوزماندە دخى تىبايم اولمى ايسىتمە يوردى . كىم بىلدىر نە
ظرفدىن امداد بىكە يوردى . فقط تىموز اېتىلدىنە وقوعە كەن
ارتىق انتىظارى بىر جەركىندە بولمىش شىخى ايجون تىپا كەلى اولدىغى
ظاهراً كوستىيورردى . شويىلەكە .

يوقارودە ارناۋدىر قوسۇۋە ولايتىدە بولغان فېروز بىكەن ذات
شەھانە يە تەقىم اولونمى اوزرە صدر اعظم وشېيخ الاسلام افندىيە
ادارە مشرۇپە خەندە تاغرافلر چىكىدىكىنى سويىشدىك .

اوكونلردە روم اېلى نىڭ مېتنىسوع طرفىدىن ادارە مشرۇپە
ظامى ايجون استىنبۇلە كوندىرىلان تاغرافلر پىك كىرتىلى ايدى .
سالانىك ولايتىك سېروز سىنجىغىندە تىموزك اونىدە دىرت بىش
تاغراف چىكپەرك بوناركە بىسچ بىسەنە جۋاب كەلمەدىكىندىن كىسكەرە
مدەش مەئالى شوتاغرافى چىكەشادىر . بورادە « بىر ساعىتە قىدر
جۋاب موافقت النەمدىغى تەقىردە قانۇن اسانى موجبىچە ارشد
واكېر اولان ولى عەھد ساطىتە تىخۋىل بىعت اولنە جىغى . . . كى
عبارە وار ايدى .

شوتاغرافلردىن ادارە مستىبدەنىڭ ايشى پىك فنا اولدىغى ظاهراً

ا کلاشیلور . حقیقت حالده ده بویه ایدی . واقعا حمید بواشی
 دها بر قاج کون تأخیر ایده بیلیر ایدی . استانبول اهلینک روم
 ایلی نك عصیانندن قطعاً خبری یوق ایدی شهسز وکلا و دائره لره
 انتساب ایدن بیوکلر ایشک حقیقت حالنه واقف ایدیلر . فقط
 عوام روم ایلی دن بی خبر . نه اولدیغنی بیلمه یوردی . استانبوله
 بولنان خاصه اردوسی دخی روم ایلی عصیانندن خبردار اولدیغنی
 محققدر . حمید اداره مشروطه یی قطعاً قبول اتمدیگی حالده حقیقت
 حالی استانبوله وبالخاصه اردویه اخبار ایدره ک بولنردن استمداد
 طلب ایده بیلیر ایدی .

بولنرک اره سنده اداره استبداد وحیده قارشو صادق قاله جقار
 بولنه بیلیر ایدی فقط بولونمدیغنی وحتی بولنوبده بولنر اقلیتده
 قالدق لری حالده حمیدک احوال شخصیه سی پک بیوک تهلیکه ده دوچار
 اوله جفته دخی شبهه ایدلزدی . زیرا مقاومت کورن و الکصره
 بوکا دخی غلبه چالان بومقاومتی حمیده عفو اتمه یه جکلری شهسز دن
 وارسته در . بناء علیه بزم فکر مزجه عبدالحمید ایشک بودرجه
 علولدیگی ویالکز تلغراف و تحریراته سوندرلمسنی ممکن اولمه یه جنی
 ودیگر طرفدن کندی بندکانی ایله مقاومت ایتک تهلیکه لی اولدیغنی
 بیلدیکندن ناچار قانون اساسی نك اعلاننه قرار ویرمشدر . ظن
 ایدرز . یوق ایسه جزئی امین واحتمالات باقی اولدیغنی حالده بو طرفه
 هیچده یناشمه یه جمی کون کبی اشکار وحتی بوخصوصی زمانم زده
 نشر اولنان اوراق رسمیه ایله دخی مثبتدر .

هرنه ایسه ! حمید ، روم ایلی طرفندن تمادی برصورتده دوام ایدن تضییق اوزرینه قانون اساسی نك اعلاننه مجبور اولدی . فقط احوال بویله بر نك کسب ایتدیکی حلدله بیله اسکی عادات و اخلاقندن اوتوز سنه ظرفنده دفعاتله قوللانیدینی حیاه و فساد آمیز حرکتندن وازکچمه مودی . بالعکس بوايشده دهها ماهرانه دوشونیلشمش بر ترتیب اجرا ایتدی .

✕ حنکار ، هرنه سبیه مبنی ایسه قانون اساسی بی موجود وکلا واسطه سیله اعلان ایتمک ایسته مودی . ملت زنده از چوق طانیامش و مسلکی بدرجه یه قدر معلوم ذاتله بوايشه مباشرت ایتدی . بوايش ایچون انتخاب ایتدیکی ذات سعید پاشا ایدی . فکر مزجه سعید پاشانك انتخابنده کی حکمت شوایدی .

او کونلرده همهمقام صدارتی اشغال و بر هیئت وکلا تشکیل ایده بیله جک ذوات کامل و سعید پاشالردن عبارت ایدی . بونلردن بر یسنك مقامه کتورلمسی اهالی و افکار عمومیه یه بدرجه امنیت بخش ایده بیلیر ایدی . کامل پاشا سیاست خارجه ده انکلیز پولتیقه سی و بالذات اداره مشروطه طرفداری وکلادن بولنیدینی معلوم ایسه ده حرکتنده قطعی ، معند و سرایه او قدر رعایت ایتمز وکلادن ایدی . سعید پاشانك دخی اداره مشروطه طرفداری اولدینی معلوم فقط بوذات احتیاطی الدن بر اقاماز ، سرایله اولان مناسبتی قدیم ، عموم حرکتنده ملایم لقی سور بردات اولدیغندن ذات شاهانه کندیبسی

ایچون تهلکلی عد ایتدیکی کونلرده بوذاتی مقامه کتورمکی مناسب کوردی. تموزک طقوزنده فرید پاشا مقامندن عزل اولنوب یرینه صدر سابق سعید پاشا کلدیکی و پاشای مشار الیه هیئت وکلایی نه صورتله تشکیل ایتدیکی معلومدر. قانون اساسی اعلانندن بر قاج کون صکره بو هیئت وکلانک تشکیلی ایچون سعید پاشابه پک چوق تعرضر واقع اولدیسده بو تعرضر بزجه اساسمزدرد. او کونلرده قانون اساسی نك اعلانی مهم بر مسئله اولوب بو ایسه فلان نظارتک فلان طرفندن اشغال ایلسنک اهمیتی یوق ایدی. مهم اولان ماده اداره مشروطه نك اعلانی. اونه کی جهتی هر وقت تصحیح اولنه بیلیر ایدی،

سعید پاشا صدارته کلدیکی دقیقه دن اعتبار آحنکاری صیقیشدیردی صدارتنک ایکنجی کونی قانون اساسی اعلان اولندی. او کوندن اعتباراً ممالک محروسه داخلنده پک بیوک تبدلات وقوعه کلدی وقایع مهمه بر برینی تعقیب ایتدی، بو تبدلاتک نهدن ونه کبی شیلردن عبارت اولدینتی، کله جک فصلالزده ایضاح ایده جکز. دولت علیده، اداره مشروطه نك نه صورتله استحصال اولدینتی یوقاروده سویلک. بوراده فضله سویله نه جک بر شی وارسه اوده شودر:

روم ایلی قهرمانلرینک بوراده کی موفقیتلری بر لطف الهی اولدیننه شبهه یوقدر. کرک داخلده و کرکسه خارجه بویله بر ایشده موفقیت کیمسه نك خاطر و خیالندن بیله کچمه یوردی.

داخلده صاحب همت و ناموس ، اولانلر بويله مسعود كونلري كورمكده .
چوقدن قطع اميد ايتشاردى .

هر كسى شـاشيرتان ، جمله نك حيرتى موجب اولان ماده ،
انقلابى وجوده كتورمكده كى مهارت و تدبير اولدى . بالخاصه
اوروپايليرك تعجبلىرىنى موجب اولان ماده ، بوايشك باشدن نهايته
قدر كوزل اداره اولنديفيدر . بوراده اساس حركت اتخاذاولنان
تدابيرك جمله سى عقله ، منطقه احواله موافق ايدى .
بزده كى انقلاب اوروپا انقلابلىرىنىك هيچ برينه بكنزه مه بوردى .
ارالرنده كى فرق بالخاصه شونقطه ده ايدى :

تاريخاً مثبتدركه بيوك انقلابلر هر برنده ميدانه بر
قاج ذات چيقار . بونلر ، انقلابك فاعل مطلقلى بونلور .
بالطبع بوخصوصدن طولايى بعدالانقلاب عنان اداره يى اله اليرلور .
اوزاغه كينمه يلم : ده اوتوز قرق سننه لك وقايى خاطر ليلم .
يتمش محاربه سندنصكره وقوعه كلن فرانسه ر انقلابنده « غامبتا »
ژاپونارده ايتو ، بلغارلرده متوفى استانبولوف ، بزده طقسان اوچ
انقلابنده ملحت پاشا كى ذواتدن معدود ايدى . حالبوكه بزم
بو صوك انقلابمزده او موقعده بولنان ذوات يوق ايدى . انقلاب
عثمانيه منفرد ذواتك دكل . بر صنفك خدمات فوق العاده سى
كورولدى . اوده صنف عسكريه ايدى . انقلاب ، بتون صحائف
مبجمله سيله بو صنفك سايه بنده كلدى ديسه ك جائزدر . هر نه ايسه
اداره مشروطه بزده تموزك اوننده بيك اوچبوز بكرمى درت

تاریخنده اعلان اولندی . بوندن صکره یاپیله جق حرکت نهدن عبارت بولنه جق ایدی . . . ؟ .

اول امرده یاپیله جق ماده نك باشلوجه سی اصلاح ملك و دوات ایچون برپلانك تنظیمی پك مهم ایدی . بوپلانده فی زماننا و درحال یاپیله جق و یاخوذ صکره دن کوریله جك ایشلاری تقدیر ایتك ، بوکا دائر بر پروغرام تنظیم ایتك احوال ضروریه دن ایدی ، ثاباً امر اصلاحاتده همان هرشیده اولدینی کی اعتداله رعایت الزم ، افراط دن تفریطه وار ماملی ایدی . ثالثاً اصلاحات ، مملکت و ملت مزك احتیاجاتنه ، حالت روحیه سنه موافق بر صورتده یاپیلمه لی ایدی . چونکه بویله اولما یوبده یاپیله جق اصلاحات ؛ قوری اوروپا تقلیدندن عبارت قاله جق اولسه ، اداره مشروطه دن مطلوب اولان مقصد حاصل ایدیله مه به جکی کون کی اشکار ایدی .

اگر قارئلر مزك ایچنده سالف العرض فقره بی او قویوبده سویله دیکیکنز سوز طوغری اوله بیلیر فقط اصل هنر سویلك دکل . یا مقدره بوماده بی ناصل وجوده کتوره لم دینلر بولنسلر ؛ بشقه لر مثلاً ژاپونلر ، بلغارلر ناصل یاپدیلر ایسه بزده اویله یاپمالیز . اول امرده ترقیه مستعد بر حکومت وجوده کتورملی بز . بوايه اداره مشروطه ده مشروطیئك احکامی تمامیه اجرا و تدقیق ایدیلکله اولور . احکامك تطبیقی ایسه اداره حکومت ، کیمارنک النده ایسه اونلره عائددر . بناء علیه شو ایضاحاتدن بر حقیقت میدانه چیقورکه بوده دولت و ملت مزك سلامت و سعادت آتیه سی ؛

وكلالمن بولنان ذواتك يد اقتدارنده بولونويور . شبهه سز ،
بونرك فوق العاده صاحب اقتدار بولنماری پك مهم بر مسئله در . بو
مسئله ، عادتاً بزم ایچون حیات مسئله سی در . « ديه بيليرم .

بوکا شبهه بوق . فقط بویله وکلا بزده موجود می در ؟ اصل
مسئله بوراده ! .

فکر عاجزانه مه قالیرسه ، مسئله مهم وهمده پك مهم ایسه ده
بوراده مأیوس ومکدر اوله جق برشی یوقدر . وقعا ، اورنده
مدحتار بسمارقلر ، یوقدر دینیه بیلیر فقط موجود اولانلر مثلا
سعید وکامل پاشالر شمديکی حالده بر درجه یه قدر ایش کوره
بیلیرلر ایدی . صکره لری ایسه سایه مشروطیتده دولت وملته
خدمات کزیده سی سبقت ایدن ، اقتدار ومذبتلری افعال ظاهره لری
ایله میدانده بولنان ذوات ، پدیرنی دولتده ، مقامات مهمه یی
احراز ایدرلردی . بوراده مهم اولان مسئله زمین حکومتک
ایش کورمکه مساعد اولماسیدر . مشروطیت اداره سی ، البته
حمیدک اداره سی اولدیغنه ترقی یه وآدم انتخابنه مساعد اوله جغه
شبهه ایلمزدی .

هرنه ایسه بوبحی اوزاندق . . صده کاهلم :

یوقاروده سعید پاشانک صدارتنده قانون اساسی اعلان اولندیغنی
سویلدک . بواعلانک خاقه ویردیکی مسرتی توضیح ایتمک ممکن دکدر .
ابتدای اعلانه حاق نه یاپاچغنی شاشیردی فقط حقیقت حال میدانه چیقنجه
سوقاقلرده بیوک کورولتیار ، نمایشلر ، باشلادی . خلاقک قسم

اعظمی سو نجارندن عادتاً چیلدیریوردی . در حال یکی غزنه لر نشر اولوندی . . انواع فکر لر ، و همده استانبول لیلرک هیچ بر زمان کورمه دکاری سربست فکر لر ، صرف اولونمغه باشلادی .

بو ائنده روم ایلی ده اتحاد و ترقی جمعیتک مرخصاری بولنان ذوات دخی استانبوله برر برر کلدی لر . خلق ، بونلر واسطه سیله حقیقت حاله یعنی اداره مشروطه نك حمیددن نه صورته قوپاریلد . یعنی کسب و قوف ایتدی .

سعید پاشا ، مقام صدارتده چوق بر مدت قالمدی . یرینه کامل پاشا کلدی .

سعید پاشانك نه صورته صدارتدن اسقاط ایتدیرلدیکندن خلق بر شی اکلادمی ایسه ده هر حاله بو ایشاره جمعیتک مداخله سی اولدیغنه قناعت حاصل اولدی . فقط بو صرده افکار عمومیه ، عموم دنیاچه مقدس و محترم طوتیلان جمعیتک حرکتی مواخذه ایتمک شویله طورسون جمعیه اوزاقدن مناسبتی اولان ذواتی دخی تقدیس ایتمکی اک بیوک وظیفه لر دن بیلیرلر ایدی .

کامل پاشانك صدارتی هر طرفده کال ممنونیتله قبول اولوندی . خصوصاً بو ذاتک مقام صدارته کلمسی اوروپاده وبالخاصه انکلترده حسن تاثیر حاصل ایتدی . انکلتزه افکار عمومیه سی یکی مشروطه حکومتمزای هر طرفده وقایه و همایه ایدم چکی اکلایشلیدی .

بو ائنده استانبولده کی احوال ایسه کوندن گونه و زمان اوزادقجه قناشمغه باشلادی . بونک اسباب حقیقه سی شوایدی .

مشروطیتك اعلانندن ممنون اولمایان برفرد عثمانی بوق ایدی
 دیسهك جا زدر . چونكه عموم دنیا ، حمیدك اداره سندن بیقمش
 بو اداره دن زویه قاچا قتلرینی شاشیرمش ایدی . او کونلرده
 اتحاد و ترقی جمعیتنك تفوذي فوق العاده ایدی . هرکس بوجمیته
 انتساب ایتك ایسته یوردی . روم ایلی دن کلن جمعیت رؤسای
 پایتختده دخی متعدد شعبه لر تأسیس و بوراده جمعیته یکی افراد
 قید ایتکه باشلادیلر . بو قید اولان ذواتك اراسنده دور حمیده
 سوء شهرت قازانمش اولان ذوات بولندی بی کبی صاحب ناموس ،
 دولت و ملتیه جدآ خدمت ایتك ارزوسنده بولنانلر دخی وار
 ایدی . بونلرک هپسی بر چور بایه قاریشمشدی .

دیگر طرفدن اونه دنبری مسلك اجتهاده شهرت قازانان ،
 کندیلرینه مخصوص اولان خطالریله برابر بو مسلکده پک بیوک
 فداکارلق کوسون ذواتی جمعیت ، ایچیلرینه المنه . تنزل
 ایتیه یوردی .

بالخاصه مشهور مراد بکه اولان معامله موافق مصلحت
 دکلدی . چونکه بو ذوات ، شبان عثمانیه نك تنویر افکارینه
 پک چوق چالشدی بی کبی شخصاً دخی بو ملت و دولت ایچون
 فداکارلق ابراز ایتدیکی محقق ایتدی . کندیبسی علم و فضلده یکتا
 اولوب ادبای عثمانیه ده برنجیلکی احراز ایدن ذواتن ایدی . قلمه الدینی
 اثرلر ، پک بیوک زغبتلرله اوقونور بالذات شخصی سونلر دخی
 کنجلمز اده سنده پک چوق ایدی .

هر نه ایسه، تامبادی مشروطیتده، جمعیت مرادبکی کوجندیردی مشارالیه حضرتاریده ملتجه معروف اولان مشهور « میزان » ی چیقارتمغه باشلادی که « میزان » بر قاج کون طرفنده فرقه مخالفیه کچدی .

کونلر اوزادچمه مراد بک دن ماعدا جمعیتله ارالری اچیق ، و جمعیته کین و غرض بسله یین افراد مقداری کیتدکجه ارتیوردی . بونلر میاننده شهلی کندی منافع خصوصیه لرینی ارایان پک چوق افراد دخی وار ایدی . اکثریسی وقتیه مالک محروسه دن خارجه فرار ایدوب اوراده بر مدت مساک اجتهاده چالشدقدنصکره بر واسطه ایله زیر جناح خلافتینساهی به صیغینه رق و اوسایه ده خارجه اولسون داخلده اولسون صرفهأ کچینن افراددن عبارت ایدی که صکره لری استانبولده پک زیاده شهرت قازانان علی کمال بک دخی بونلردن ایدی .

مبادی احوالده غزته لرك مجادله لرینه اهمیت ویرلمه یوردی . فقط کیت کیده بومجادله غایت آچیق بر رنک المغه باشلادی . غزته لرك مقداری چوغالیدی . ایشک ایچنه شخصیات و « بنک » دعوالری کیردی .

صدر اعظم کامل پاشا ایسه مقام صدارتده بولندیقی مدت طرفنده معقول برصورتده حرکت ایدیوردی . خارجه و بالخاصه انکلتره و فرانسه ایله اولان مناسبتمز کیتدکجه ایولوشیوردی . المانیه ونسه اداره مشروطه نك وضعندن او قدر ممنون دکالر ایدیه ده

ظاهراً بوجهتی ایما ایدر بر علامتِ کوسترمه یوردی . روسیه به کلانجه
بر قاج سنه دنبیری بو حکومتک داخاندده وقوعه کان او یغوانمزلقار ،
حکومت مذ کوره بی خارجه باقمه وقت براقه یوردی .

کامل پاشا ، شو صروده ممالک محروسه نك اوته سنده بریسنده
موجود فناقلرک او کنی المقله دخی مشغول ایدی . از جمله جزیره
العرب و دیار بکر طرفارنده بر چوق سنه لر دنبیری توره مش اولان
و کورد رؤسلسندن بولنان مشهور ابراهیم پاشای سرعته تشکیل
و محو ایتدی .

دیگر ولایتلرده کوزه چاریان فناقلرک دخی اوکی الخمسنه
غیرت ایتدی .

مع هذا فناغک ال بیوکی پانخنده ایدی . چونکه عصر لر دنبیری
بشقه اداره یه بشقه حیاته ال شمش اولان ملتی ساکن مشروطیت
حیاته ال بشدیر مق قولای دکلدی . ذاتاً بیوک انقلابره مخصوص
ولان قانون ، البته بوراده دخی کندی حکمنی اجرا ایده جکدی .
فناغک ال بیوکی یوقاروده سـویلدیکمز اوزره « بنک »
ادعاسنده ایدی . کیت کیده مجادله ایدنلر بو قاج فرقه یه ایرلمه
باشلادی . بو فرقه لر دن ال بیوک و بو دولت و ملته ابراز ایتدیکی
خدمتدنظولایی ال مقدسی شبهه سز اتحاد و ترقی فرقه بیی ایدی که
بو فرقه نك مرکز و ثقافتی استانبوله نقل اولندقدنصکره فرقه مذ کوره یه
هیچ ده ارزو اولونمایان افراد قاریشمش ایدی بالخاصه فرقه یه ال
زیاده ضرر و یرن افراد ، وقتیلله اورویاده مسـالک احرازده

چالیشوبده اوراده ینه اومسلکده بولندقبرینی ادعا ایدن افرادله سنه لرجه مجادله و مناقشه ده بولنا نلر ایدی بو صنف افرادک اک بیوکاری مشهور احمد رضا بک افندی ایدی که مشار الیه حضرتلری اعلان مشروطیتدن صکره استانبوله کلوب روم ایلی ده اصل ایش کورن قهرمان افراده برلشمش ایدی .

احمد رضا بک و بو ذاتک بعض ارقداش لری اوروپا ده بواندقبری مدت ظرفنده ینه اومسلکده چالیشان مراد ، اسماعیل کمال و محمود پاشا زاده صباح الدین بک لره دائما مجادله ده بولنورلردی . بو مناقشه و عداوت اعلان مشروطیتدن صکره دخی بورایه کتورلمش ایدی . احمد رضا بک سالف الذکر ذواتی جمعیتدن اوزاق طوتمق ایستر و بو طریقده اجرای نفوذ ایدردی . مجادله بوندن نشأت ایدیوردی . اصل روم ایلی ده ایش کورن و بوانقلاب فوق العاده یی وجوده کتورن قهرمانلرک ایسه کیسه ایله شخصی منازعه لری ، یوق ایدی . صفوت قبله بوراده دخی ایش کورمک ایسته برلردی . مجادله شو صورتله بر قاج مدت دوام ایتدی . اک صکره جمعیتک ودها طوغریسی جمعیتده بولنان بر قاج کشینک علمنده بولنان اتفاق ، بیوک بفرقه مجادله سی رنگینی المغه باشلادی . بریکیلر صکره لری احرار نامنده بر فرقه تشکیل ایتدیار ایسه ده حقیقت حالده بو فرقه تک اسمی وار ، جسمی یوق ایدی .

شبهه سنر بو مجادله تک طول مدت دوامی مشروطیتیمز ایچون تهلکلی ایدی . چونکه بویله مناقشات اک صکره ظاهراً مغلوب

فقط حقیقت حالدہ احوالی درت کوزلہ ترصد ایدن وایجابنده
جرکتہ مہیا بولنان اش۔ خاص مستبدہ یہ بیوک امیدلر وپربیلیر
ایدی ، نتہ کیم حقیقتاً خالک اویلہ اولدینی معلومدرہ

مجادلہ . اوزادقجہ استانبولک احوالی دہ بشقہ بررنک المغہ
باشلادی . افکار عمومیہ ایکی بہ آیرلدی . بر قسمی جمعیتی شدتلہ
مدافعہ ایدیور دیکریدہ اوکا تعرض ایدیوردی . جمعیتک مروج
افکاری بولنان غزتہ ادبادن وصرکہ لری استانبول مبعوثی اولان
حسین جاهد بکک ادارہ سندنہ بولنان « طنین » ودیکر بعض
محررلرک غزتہ لرندن عبارت ایدی . قارشو طرفک مطبوعاتی ایسہ
« میزان » « اقدام » وصرکہ لری بین الاہالی بک زیادہ شہرت
قازانان « سربستی » غزتہ سی ایدی کہ بونک سر محرری وقتیلہ
بخارجدہ بولندقلری زمان علی ککاک بک صمیمی ارقداشی بولنان
حسن فہمی بک ایدی .

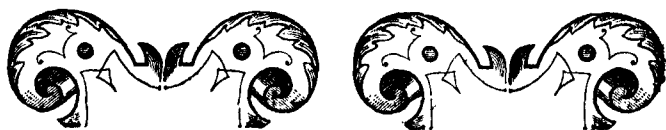
شہہ سز صدر اعظم کامل یاشا ودیکر ہیئت وکلا بویلہ بر مجادلہ نک
اوکنی المق لازم اولدینی بیلیرلردی . فقط حکومتک بوایشہ مداخلہ سی
دخی مطلوب اولان احوال دن دکل ایدی . چونکہ حکومت مشروطہ
ادارہ سی بک نازک برمسئلہ اولوب بوادارہ دہ قانوندن خارجہ
چیقمامق اصولدندر . بوادارہ نک دستور حرکاتی شونقطہ لر
اولمالیدر : ادارہ مذکورہ دہ ہیچ بروقت قانوندن خارج ایش
کور ماملیدر . اگر کورہ جک اولورسہ برنجی حقہ سزانی شہہ سز
یکنجی و اوچنجی حقسز لقلری تعقیب ایدہ جکی بدیہی ایدی

بو حال ایسه اداره مشروطه نك قوه معنویه سنی تزلزله دوچار ایدر . یواش یواش بو اداره یه قارشو امنیت سزلك حاصل اولور . حقیقت حال بویله در .

مع هذا شو صروده هیئت وکلا ، مجادله نك او کفی المقی ایچون بعض تشبیدن دخی کیری طورمدی . از جمله « میزان » صاحبی بولنان مراد بکی حبس ایتدی . غزته سی قاپاندی . فقط بو حرکت دخی قانونه کلیاً مغایر ایدی . میرمشارالیه بر قاچ کون ضکره تخلیه اولندی . بو ایشده موفقیت حاصل اولدی .

ایشلر ، بویله دوام ایدوب طوریر ایکن ممالک محروسه ده مجلس مبعوثان انتخاباتی اجرا اولندی . و بونی متعاقب مجلس اعیان و مجلس مبعوثان کمال طنطنه ایله کشاد اولندی . فقط او صرهلرده ایدی که بلغارستان قرالفنی اعلان ایتدیکی کبی بونی متعاقب اوستریا ، بوسه هر سك قطع سنی ضمیمه ممالک ایدی بوردی . احوال خارجییه مز دخی قاریشمنغه باشلادی . تام بو صروده اورته ده هیچ بر سبب معقول یوق ایکن کامل پاشا مقام صدارتدن دوشیرلدی . بونک اوزرینه ایشلر ده ا زیاده الت اوست اولدی .

صدر اعظم كامل پاشا نك مقامندن سقوطى مشروطيمزده ايريجيه وغايت مهم بردور تشكيل ايدر. چونكه تاريخ مذ كوردن اعتبار آ احوال عموميه ده بر اطراد سزلق حس اولندينى كچي بونك دخى وقايع آتیه به پك بيوك تأثيرى اولديغنى انكار ايتك ممكن دكلدر. شو قدر كه بز، شو وقايعى ايضاح ايتزدن اول قارئلر مركز نظر دقتلر ي مشروطيت اداره سنده غايت مهم اولان بر نقطه به جلب ايتك لزومنى حس ايدييورز .

اعلان مشروطيتده دكل ، ده اول بزده بر فكر حاصل اولمشدر كه بوده « ممالك محروسه ده افكار عموميه » يوقدر . و اوله ماز . چونكه « افكار عموميه » ، مدنيتلر ي پك ايلر وده بولسان ملتله مخصوص اولوب بزم كچي جاهل ملتده ناموجود و اولسه بيله اهميتى اولمايوب، بو حالك اداره دولته اولان تأثيرى هيچ حكمنده ايش . » كچي باطل اعتقاددن عبارتدر . شبهه ايتمه ليدر كه بو اعتقاد يا كلش و هيچ بر اساسه مستند دكلدر . خلافت و دولت عليه نك مركزى بولنان استانبولدن صرف نظر ، اناطولنك عادى بر كوينده بيله « كنديلرينه مخصوص ، افكار

عمومیة اولدیغنه شـبـه ایدلز . چونکه هیچ بر کوی اهالیسی تصور اولنه مازکه ایولکی کوتولکدن ، کندیلری ایچون خیرلی اولان شینک فناقدن والحاصل بیاضی سیاهدن تفریق ایده بیلمسون . اما ! بو کوی اهالیسی پارلاق افکار سیاسیه مالک دکلش . بوراسی طوغریدر . فقط کوی اهالیسی کندیلری ایچون مضر اولان شینی پک اعلا اکلادقلری کوی عالمی بیلنلرجه معلومدر .

استانبوله کلنجه : استانبوله جمیع زمانده موجود اولان افکار عمومییه ، بودولنده پک بیوک وقایعک ظهورینه سبب اولدینی تاریخارمزی دقتله مطالعه ایدنلرجه تقدیر ایدیلور . اوزاغه کیمکه لزوم یوقدر . « وقته سلطان عبدالعزیز » مجرد او زمانلر استانبوله بو جنتمکانک ادارهسی حتمنده حاصل اولان افکارک نتیجه طبیعی اولدینی محقق . شوراسی ده انکار اولنه مازکه دور حمیدیه استانبوله اولان افکار عمومییه ، بلا اعتراض بو مستبدک علیهنده ایدی . فقط وقتیه انخاز اولنان تدابیره قارشو قوتسز بولنیوردی .

بیلیمین یوقدرکه بو افکار عمومییه حمیدی منیا اولسون قوتدن دوشورمش روم ایلی قهرمانلری لوی حریتی قالدیردقاری زمان مقاومتدن عاجز برحاله کتورمشدر . بوراسی بویله فقط شوراسی دخی نظر اهمیته الهجق مواددندرکه استبداد ایله اداره اولان مملکتارده افکار عمومییه ، هریده قوتسز اولدینی کی اداره مشروطهده ، عموم احوال مملکتنه فوق العاده برصورتده تأثیر اجزا

ایدر . ذاتاً ادارهٔ مشروطه‌نک یکانه و مشروع قوتی ، بولندیفی
 مملکتده موجود افکار عمومیه‌نک کندیسنه اولان میلی‌در . بونسز
 ادارهٔ مشروطیتده حکومت سورن هیئت وکلا ، یشایه‌ماز ،
 یشازسده احوال غیر طبیعی‌دن اولور .

'' اولدقچه اوزون سورن شو مقدمه‌دن صکره صده کلهلم .

کامل باشانک مقامندن اسقاطینه کلنجه : بسقوط استانبولده
 اوزمان موجود افکار عمومیه‌یه پک فنا تأثیر ایتدی . فکر آغایت
 معتدل اولان ذوات بیله : بو حاله تأسف ایتمک ممکن دکلدرد .
 خصوصاً بوتبدالندن مقصد ، نه اولدیفنک ا کلاشیلیمه‌سی هرکی
 اورکیتور . واقعا ادارهٔ مشروطه‌ده مجلس مبعوثانک قرار یله
 وکلا دوشه‌بیلیر . فقط بو شهلاته لزوم قطعی حسن ایدله‌نیجه و برده
 اسباب سقوط معلوم اوله‌نیجه بو کبی حرکت جرات ایتمک موافق
 دکلدرد . دیمکه باشلادیلر :

دها حرارتلی بولنانلر : « اصل تأسف اولنه‌جق جهت ،
 نه ایسته‌یلدیکی بیلنمه‌مسیدر . اگر کندیلیری او مقامه کچمک
 ایسته‌یورلرسه بو جهتی آچیق سویله‌سونلر انترقیه‌لر پامپاسینلر . »
 کبی فکر لر صرف ایتدکاری کبی بی طرف بولنان ذوات دخی :
 « بو ذوات محترمه‌نک احوال سابقه‌لری معلومدر . حیت وفدا کارلقاری
 شه‌دن وارسته‌در . نصلسه فرانسر لک دبدکاری کبی ایشک ایچنده
 رسوئ تلق Malentendu واردر » کبی مقابله‌ده بولنیوردی .
 شووقمه ، از برمانده پک بیوک اهمیت کسب ایتدی . ایش

ینه مطبوعات مجادله‌سنة دوشدی. جمعیت طرفدارى بولنان-غزته‌لر، بالطبع مجلس مبعوثانك بو باده‌كى قرارینى مدافعه ایتدکاری کبی خلافنده بولنان ویالخاصه « اقدام » « سربستی » وانکلتره سیاستنه میال بولنان قارشو غزته‌لری دخی شو خصوصدن طولایى جمعیتک علیهنه شدتلى مقاله‌لر یازدیبار. عادتا بومسئله عثمانلى مطبوعاتى ایچون اوزون برمدت سرمایه اولدی. خصوصاً صدراسبق کامل پاشا، مقامندن سقوطنه دائره‌شهور اینضاحنامه‌سنی، غزته‌لره نشر ایتدیكى زمان، بوماده تازه‌لندی. مجادله‌لر دهشتلى بررنك الدی

پاشانك سقوطى دولت علیه‌نك سیاست خارجه‌سنة دخی تأثیر کلی اجرا ایتمکدن کیری قالمدی.

انقلاب عثمانى یوقاروده سویلدیکمز اوزره انکلتره فرانسه ایتالیاده حسن صورتده قبول ایدلمش ایدیسده دولت عثمانیه ایله اسکی حسابلری بولنان بعض حکومتلر، بووقعه‌دن استفاده‌طریقنى طومقدن کیری طورمدیلر. اوستریا، بوسنه هرکسکک الحاقنى وبلغارستان دخی کندی استقلالنى اعلان ایتدی. فقط انکلتره وروسیه بونى قبول ایتدیبار. پروتستو ایتدیبار. بونك اوزرینه نسه وبلغارستان بوایشدن هیچ رشى غائب ایتمکسزین چیقامیه‌جفنى اکلادیبار. دولت علیه ایله مخبراته کیریش‌مکه مجبور اولدیبار. بوموقفیت مجرد انکلتره سایه‌سنده وقوعه کلدیكى محقق اولوب انکلترلرک دخی بوخصوصه چالشه‌لری کندیلرینه اولان میانى بروقت کیزله‌مین کامل پاشایه معاونتده بولنق وپاشای مشارالیهک مقام‌صدارنده‌کی

موقعتی تقویه ایتک ملاحظه سی وارد خاطر اولور . هر حالده شوراسی انکار اولنه مازکه کامل پاشانک سقوطندنصکره انکلتره حکومتنک بزه قارشو اتخاذا ایتدیکی سیاستی اوقدر موافق اولمایوب اولکی صمیمیت یواش یواش زائل اولمغه باشلادی .

وقعه مذکورهدنصکره استانبولک احوالی ایسه بشقه بررنک الدیغنی یوقاروده سویلشدک . بوده اتحاد و ترقی جمعینه هیچده موافق دکلدی . اوصره لرده وفات ایدن مانیاسی زاده رفیق بکدن منیحل اولان استانبول مبعوثلغنه جمعینه اچیقندن اعتراضده بولنان میزان صاحبی مراد بک واقدامک سر محرری علی کمال کندی نامزدلککرینی قویدیلمر . جمعیت اولانجه قوتیه چالیشرق بونلرک نامزدلککرینی هیچه ایندیرمک ایچون چالشدی ایسه موفق اولمدی . واقعا بودغه جمعیتک رسمی نامزدی و صکره لری خارجیه ناظری بولنان رفعت پاشا صاغلام بر اکثریت قازاندی ایسه ده علی کمال ۱۲۶ ، ومراد بک ۵۱ رأی المغه موفق اولدی .

بورایار جمعیت ایچون ایو علامتسار دکلدی . چونکه طرف خلافته بولنان افکار ، کیتدکجه ایارونلکده اولدیغنی ظاهرآ کوستریوردی . ده بر قاج ماه اول وقوعه کلن عمومی اتخاباتده استنبوله ، طرف جمعیتدن تکلیف اولنان نامزدک جمله سی بلااعتراض اهالی طرفندن بک بیوک ممنونیتله قبول ایدلشدی .

شورسه ده استانبولده کی افکار ، یالکیز جمعیتک عاینه دکل

بعض علامتلردن اداره مشروطه نك دخى علمبنده بولنديغنى
 اكلاتيور ايدى. مقصدلرى ايوجه مابين اولمايان برقاچ غزته ميدان
 انتشاره قونيلديغى كې برچوق شانتازجيلر دخى غزته لر واسطه .
 سيله كندى منفعتلرني يوروتك اورتە لغك قاريشيقلغندن استفاده
 ايله كولاه قايىق ايسته يورلردى. بالخاصه شو صرده ميدان انتشاره
 قونيلان وصاحبى معهود درويش وحدتى بولنان « وولقان »
 نامنده كى هذياننامه . اورتە لغه تفرقه ويريوردى . بوورقپاره ،
 شهبه سز كلاه قايىق ايچون تاسيس ايدلمشدى . فقط بر طرفدن
 حكومتك ضعيفلىكى وديكر طرفدن اورتە ده كى شدتلى مجادله لر
 اميدنى قات اندرقات ارتدیرمش « وولقان » استانبولك المتأسف
 واك سفلى قسمتك مروج افكارى اولمش كينمشدى .

دها صكره لرى سرسرى وحدتى (اتحاد محمدى) نامنده بر
 جمعيت تشكيل ايتمشدى كه بوجعيتك تاسيسندن مقصد (« وولقان »
 ك ندرياتندن اكلاشييلديغى اوزره) عوام صنفك تاسفلىرىنى
 اوقشامق وبونلرى مشروطيتك عليهنه سوق ايدى. بويله بر حركت
 ايسه ييلدزده اوطوران واورته لقدمه كى قاريشيقلغنك نه يه منجر
 اولاجغنى صبر سز لقله بلكه ين حميدك مقاصدينه موافق اولنديغى انكار
 ايتك ممكن دكل ايدى .

تأسف اولته جق احوال دن بريسى ده شو ايدى كه استانبولك
 بو صرده كسب ايتديكى احوال غايت وخيم وبوحالك اوزون بر
 مدت دوام ايتتى ممكن اولمديغى اكلاشييلديغى حالده بوفنالەك

او کفی الہ بیلہ جک مادی و معنوی قوت هیچ بر مقامده یوق ایدی .
 حسین حلمی پاشانک تخت ریاستنده تشکیل اولنان هیئت و کلا غایت
 ضعیف ، مطلوب اولان نفوذ و قوته مالک دکلدی . وکلادن اولمدینی
 حالده بویله بر قوتی مجلس مبعوثان و اعیاندن بکلمک دخی ممکن
 اوله مازدی . چونکه بویکی مجلس ، دولت علیه ده برنجی دفعه
 طولاندیغندن بعض احوال خصوصیه و نامطلوبه نك اجتماعیه برشی
 یاقمقدن عاجز بر حالده ایدی . دها طوغریسی یاباماز ایدی . .
 بو احوال غیر لایقہ نك تولیدنه خدمت ایدن سبب نه ایدی ؟ .

هر کسجه معلوم درکه اداره مطلقه ایله مشروطه ارا سنده فرق
 عظیم واردر . بوفرقت بالخاصه تدویر امورده کوزه چارپار . زمان
 انستبدادده یالکز بر قوت موجود اولوب اوده حکمدارک دست
 تحکمندن عبارتدر . دور مشروطیتده ایسه ایش بویله دکلدر .
 حکمداردن دها زیاده اقتداره مالک بولنان بر قوت واردرکه اوده
 ملتک و کیللمندن مرکب بر مجلس مبعوثاندر . بوندنماعدا بویکی
 قوتک ارا سنده موازنه نی محافظیه مأمور اوچنجه بر قوت دها
 واردرکه اوده قوه اجرائیه در . حکومتی تمثیل ایدن هیئت وکلادر
 هیئت وکلا هر بر حرکتنده مستقلدر . اجرا آتیه کیمسه مداخله
 ایده مز . فقط کافه اجرا آتیک حسابی هم یاشاهوهمده وکلای ملته
 ویرمهک مجبوردر . انجق بویکی قوتک قارشوسنده مسئولدر .
 حالبوکه بزده اویله اولمدی . دردنجی بر قوت پیدا اولدی که بوده
 اتحاد و ترقی جمعیتک لاینقطع عموم احوال دولته اجرا ایتدیکی
 نفوذ ایدی

بزجه معنا و مادتا محترم بولنان و عاداتا بودولتی محو و انقراضدن
تخلیص ایدن محترم برجعتک شو حرکتی پک بیوک خطا ایدی.
چونکه اداره مشروطیت مزك بوقالبه دوکولسی اویغونسز حالله
میدان ویره بیلیمی محقق ایدی . نته کم حقیقت حلادهده اویله
اولدی .

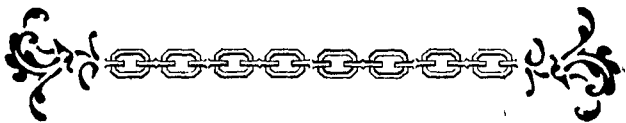
جمعتک خلافتده بولنانلر خلقه بو اویغونسز لای کوسستره رک
افکار عمومیه بی جمیت محترمه دن صوتمه چالیش-یور . و موفق
اولی-ورلردی . مجلس مبعوثانده کی اکثریت جمیته منسوب
ذواتدن تشکل ایتشیدی . بو اکثریت اوزرینه هجوم اولنیوردی .
بونلر صارصلدقچه مجلس مبعوثانک نفوذ و حیثیتی دخی محو اولوب
کیدییوردی . . .

سنه ۱۳۲۶ مارت ابتدالرنده استانبولک احوالی ارتق تحمل
ایتمله یه جک درجه یه ککشدی . اورته انگ حالی اسکی وؤرخلر مزك
تعبیرلری و جهله « فسادده استعداد » کسب ایتشیدی . یالکیز
بروقمه ناکهظهوره باقیوردی . بووقمه دخی چوق کجکمدی .
کلدی . چاندی .

تمام اوکونلرده سربستی غزته سی سرعجری حسن فهمی
بک کیجه لین کوپری باشنده قورشون ایله اولدی رلدی . تحقیقانه
نظراً بوایشک فاعلاری عسکر، ویاخود عسکر قیافتنده ایمشار .
بوندنطولایی جنایت مذکوره جمیته حمل اولوندی . استانبول
عادتا ایاغه قالدی . مقتولک جنازه ایسنده هان عموم استانبول
خالقی موجود ایدی دیسه ک طوغری ایدی .

بو وقعه دن بر قاج کون صکره پک چوقارک فکر لرنجه وقعه
 مؤسسه ، فقط حقیقت حالده ایسه وقعه خیریه دیمه که جائز اولان
 ۳۱ مارت حر کتی وقوعه کلدی که بو وقعه نك ، مشروطیت می
 نه یولده تقویه و ترصین ایندیکنی کله جک فصلارده ایضاح ایده جکتره .

۳۱ مارت وقعه سی حقنده شمدی به قدر پک چوق فکر لر
 صرف اولوندی . و الآن اولینیور . فکر عاجز انجه حادثه
 مذکوره نك ظهور و اسباب ظهوری بر وجه آتی مواددن ایلرو
 کلمشدر .

بو وقعه نك ظهورینه یوقاروده و محل مخصوصه سنده تفضیلاتی
 ذکر اولسان وقایع غیر مطلوبه نك تأثیراتی انکار ایتمک ممکن
 دکلسده حقیقت حالده وقعه به سبب مستقله اولان ماده او دکلدر .
 بو حادثه نك ظهوری امر طبیعی و ضروری احوال دن بولدیغنه
 معتقدز . چونکه مادام که اعلان مشروطیت دن صکره عبدالحمید
 مقامنده قالمشدر و بو ذاتک اوتوز سنه دنبری استبدادک تقویه سی
 ایچون پک چوق همت وغیرتله الهه استدیکی وسائط باقی بولمشدر .
 ار کیچ بو حال بر وقعه مؤسسه نك ظهورینه خدمت ایده جکندن
 امینز .

مورد ظهوری

بو وسائط ، از دکل پک چوق اولوب بر قاج کره عصیان
 چیقار یغنه دخی کافی اولدیغنه شبهه یوق ایدی . بالخاصه عبدالحمیدک
 اواخر سلطنتنده پایتختده بولنان عسکرک قوه روحیه سی بو کی
 حرکته پک مساعد بولدیغنی کیسه انکار ایده مز .

معلوم انامدرکه خاقان مخلوع اوزون سـورن حکومتده
استانبولده بولنسان عسکری اله الملق ودها طوغریسی
کندیسنه بند ایتمک ایچون نه قدر غیرت اجرا ایتدی . پادشاه ،
بو اوزون مدت ظرفنده خاعه اردوسنک ضبط و ربطنی
تدریجاً بوزدی . ضابطانه دکل بالخاصه افراده یوزویردی . بونلرک
سرکشکارینه اهمیت ویرمک شوپله طورسون اک زیاده ادبسنلک
اجرا ایدنلری اوقشادی . اک زیاده کونوندیکی ایکنجی فرقه دن
مکتبلی ضابطانی اخراج ایدوب بونلرک یرلرینه آ لایلی ضابطان
یرلشدیردی . چاوشلره ممکن اولدینی قدر یوز ویریلوب بونلر
تدریجاً یوزه چیقیدیلر بونالقرک جمله سی هپ قصداً یاپلدی .
چونکه بویله ایشارده غایت ذکی بولنسان حمید ، ایام تهلکه ده
عثمانلرک منورالافکارطاقی کندیسنه استنادکاه اوله مه یه جنی واولسه
اولسه بوجاهل افراد بولنه بیله جکنی پک کوزل و طوغری
حساب ایتمدی . . نته کیم حقیقت جالده اوله اولدی . [۱]

انقلابی متعاقب استانبولده بولنان بعض صاحب ادراک شوماده نک
اهمیتی پک کوزل تقدیر واداره مشروطه ایچون تهلکه کی
آ کلا یه زرق بونالقرک اوکینی الملق ایچون بعض تشبثانده بولندیلر ایسه ده
مقصده موفق اولنه مدینی مارت وقعه سی طاهرآ کوستردی .

عصیان ایچون عسکراه ایدیان تشویقانه کلنجه بو ماده نک

[۱] شو سطرری قارالایان فقیرده وقتیه خاعه آ لاینده بونلوب

حمیدک عسکراه اولان مماله سی رأی امین مشاهده ایتمشدر .

بالفعل حصول بولديغى ، بزم عسكرك روحنه واقف اولانلر
ايچون انكار ايتك ممکن دکادر . مطلق بو تشويقاتك بالذات
عبدالحميد طرفندن وقوع بولديغى لدعا ايتك ايسته ميورز . بوکا
لزوم بو قدر . عثمانلى افرادىنى ناصل غلبانه کتورمک ممکن اولديغى بز
(يعنى ضابطان) دور استبداده استبداللر کورولتيلرنده پک کوزل
مشاهده ايتدک .

بر قاچ جاوش بر ماده ايچون اتفاق ايدرلر . متعدد قشله لرده
بولنان همشهريلرينه خبر ويررلر . عصيان ايچون کون و
ساعت تعين اولنور . وامين اولنه بيليرکه هر شى چاوشلرک
تنظيم ايتديكى صورتده جريان ايدر . کيدر . بزم محمدجکلر مزك
همشهريلك حقوقنه فوق العاده رعايتارى واردر . همشهريله
کوريشمكى سورلر . بو همشهرى خواجه صارقلى اولورسه دها
زياده رعايت اولنور . ديگر طرفدن محمدجکلر مزك دينده اولان
تعصبرى معلوم . بابايه (پادشاهه) اولان رعايتارى دخى
فوق العاده در

قویاً امينزکه : ۳۱ مارت حادثه سنه سبب اولان تشويقات
سالف الذکر صورتده ايداشدر .

بو تشويقاتده بيلدیزه منسوب بعض چاوشلرک ، وجمعت
محمدى « نى تشكيل ايدن سرسرى وحدتنك بعض خواجهلرى
قشله لره کیره رک عسکرى غلبانه کتور دکارى بوکون درجه ثبوته

وارمشدر . بوراده بالذات حميدك وياخود اطرافنده كى اسكى
 بنده كانك يازمقارى اولوب اولمديغلك اودرجه اهميتى يوقدر .
 ذاتاً بونارك جمله سى بربرلينك حسياتلرينى پك كوزل بيلدكارينى
 كيم انكار ايده بيلير .

هرنه ايسه صده كللم !

استانبولك احوالى برقاچ ايدنبرى فنا ايكن « سربستى »
 محررينك قتلندن صكره بوراده كى غلبان صوك درجه يه كلدى .
 اورته لنى قورقو استيلا ايتدى . هر كس مستقبلدن انديشه ده ايدى .
 قورقونك اك بيوك قسمنى تشكيل ايدن شو جهت ايدى كه اوده
 « بيلدزده كى افندى » نك بويله بولانق صوده بالق اولمىسنى
 سودكارينى ، نه پلانلر قوردقارينى هر كسه مراق اولمشدى .
 بومراق اوزون برمدت سورمدى . هر شى ميدانه چيقدى ...

۳۱ مارتة مصادف اولان صالى كونى بر جوق عسكر ضابطمىز
 اوله وق چاوشلك قومانداننده قشله لرندن چيقوب ديوان يولى ،
 اياصوفيه ، سلطان احمد ميدانه طوغرى يوريه رك اوراده تجمع ايتديلر .
 اثنای حرکتده عسكرلر هوايه فشنك صيقورلر . « شريعت ايسترز »
 ديه باغير بيورلردى . بو عسكره باشبوغ اولان قسم دردنجى آوجى
 ظابورى ايدى كه بو طابور اساساً او جنحى اردونك مالى اولوب
 كنديلرينه اولان امنيتلر نديطولايى استانبوله كتور ايشدى . . .

بو عسكر اياصوفيه ميداننده طوپلانير طوپلانماز كنديسنه پك
 جوق عسكر افراد الحاق ايتدى . باشى بوزوق وبالخاصه صوفته لر دن

دخی کندیلارینه قاریشان از دکلدی . بوغلبه‌لق از زمان ایچنده دیوان یولنی طولدیردی . عصیان ایتمش اولان عسکرک بر قسمی حربیه نظارتنه طوغری یورودی ایسه‌ده اوراده‌کی قوت کندیسنی پوس‌کورتدی . در حال سواریلر دیوان یولنه سوق اولوندی . فقط عصیان ایتمش اولان عسکرک افرادی حربیه نظارتنده بولنان الای افزاینی قاندرمنه موفق اولدولرندن اوراده‌کی عسکر دخی عصیانچیلره التحاق ایتدی . اردو قوماندانی و دیگر اسرا و ضابطان بر کوشیه کیزلندیلر . استانبول جهتی سرکش عسکرک ائارینه دوشدی .

نه طرفین تدقیق اولنورسه اولنسون شو اختلال عسکری ظاهر آبرماده‌نی اثبات ایتدی که اوده و دورده استانبولده بولان عسکرک قوماندانری شخص اقتداردن محروم اولدوقری کی ضبط و ربط خبصه‌صنده ذره قدر لیاقته مالک کاندلر . عرض ایتدیکم شو خصوصی اردو قوماندانندن تابلوک قوماندانرینه عاندر . چونکه اختلال بردن بره ظهور ایتمش ایسه‌ده بویله بر عصیانک تدارکی بر قاچ ایام و بلکه به بر قاچ همتلره متوقف اولوب سالف الذکر ضابطانک ذره قدر بو ایشلردن خبردار اولماسی تأسف اولنان احوالندره . اختلال باشلانیدن کونی اوتنده بریده بر قاچ حمیتلی ضابطان شهید ایددی . از جمله صاحب حمیت بولنان بحریه‌لی علی قبولی بکک . حمیدک کوزی اوکننده شهید ایدلمسی بک اجینه‌جق حالندره .

عسكرك عصباني استانبول اهايسنه دهشت ویردی . عموم
 عسکر یرقاچ چاوشك وبالخاصه معهود حمدي چاوشك النده
 ایدی . بونلردن بریسنك اشارتی، شهری یاغما ایتمکة کافی ایدی .
 برکت ویرسونکة او یله اولدی عسکر هیچ برشیئه طوقونمدی .
 دها صکره « طنین » « وشورای امت » اداره لری یغما ایدلدی
 ایسه ده بونده ده قباحت عسکرده اولمایوب سالف الذکر غزته لرك
 دشمنلری بولنان برقاچ ذاتك تشویقیله بویکی مطبعینی باشی
 بوزوق درلتیسی یغما ایتدکاری ا کلاشیلدی .

اورته لفه دهشت ویرن یغما دکل عسكرك هوايه متمادی بر
 صورتده قورشون صیقمسی ایدی . بویله هوايه آتیلان قورشونلردن
 دخی بی کنهه برقاچ آدم شهید ایدلدیکی صکره ا کلاشیلدی .
 عصبان ایتمش اولان عسكرك ، بوناره قاریشمش اولان صو-
 قبه لرك (که برک لرك مقداری دخی او قدر چوق دکلدی)
 اغزلرنده « شریعت ایسترز ، کبی مطالب وار ایدی ایسه ده
 « مشروطی ایسته مهیز » ديه هیچ برسس چیقما یوردی .
 شو حال اداره مشروطه فکری اهالی ده نه قدر یرقازاندیغنی
 ظاهراً اثبات ایدیوردی . شهه سز بونلرك ایچنده مشروطه نك
 علیهنده بولناذر وار ایدی . فقط مشروطیه قارشو اغز اچغه
 کیمسه ده جسارت ایده مدیکی ظاهراً میدانده ایدی .

او کون ایاصوفیه میداننه پک یقین بولنسان مجلس مبعوثان
 دآرهنده یالکنز یتمش قدر مبعوث طوبلا نشهدی . میدانلقده

طوپلاناں عسڪرك باشجیلری بونلرك زدنده تشبثانده بولندیار .
 بونلره « صدراعظمی ، حربیه ناظرینی ، اردو قوماندانی بولنان
 محمود مختار پاشایی ایسته‌مه‌یز طاش قشله قوماندانی ایسته‌مه‌یز .
 شریعت ایسترز . بو حرکته اشتراك ایدنلرك عفوینی ایسترز »
 دیه خبر کوندر دکاری کبی ده‌ا صکره « مجلس مبعوثان رئیس
 احمد رضا بکی ایسته‌مه‌یز . صدارته کامل پاشایی ، حربیه نظارتنه
 ناظم پاشایی ایسترز » دیه مجلس مبعوثانه بر ایسته ویردیلر .
 بیچاره مبعوثان افندیار بوزوربالرك اراسنده محاصره‌ده
 قالشلردی ، نه‌یابه‌جقارینی بیلمه‌بورلردی ، سونکیارک پارلیمسی ،
 انداخت سسلری ، اورته‌انی دهشته ویرمشدی .
 شواننده مبعوثاندن ارسلان بك خونخوارانه بر صورتله قتل
 اولوندی . براز صکره مجلسه کلن عدلیه ناظرینی ناظم پاشا شهید
 ایدلدی . طوپچی فریقی رضا پاشا یارالندی .
 بوقسال و کورولتیلر اراسنده مبعوثاندن بر هیئت سرایه
 کوندرلدی . اورادن باش کاتب کله‌رك عسکره سلام شاهانه
 کتوردی . عبدالحمید مقام صدارته توفیق پاشایی ، حربیه ناظر لکنه
 ادهم پاشایی و برنجی اردو قوماندانانغه ناظم پاشایی تعیین ایتدی .
 عبدالحمیدك بو ائنده بسله‌دیکی فکر نه‌دن عبارتدر بوکا دائر
 معلوماًز یوقدر . فقط بو ذاتك او کونلرده غایت احتیاطکارانه
 دواراندینی محققدر . ارزوسی نه‌طرفده اولدیغنی بیلدی‌رمه‌یوردی .
 فقط اسکی بنده‌کائی طوپلامغه باشلامشدی . از جمله ایکنجی فرقه

قوماندانی بولنان (محمود اشوکت پاشائی چاغیروب بوذاتی بنه ییلدیز
محافظه سنه مأمور ایتمشدی .

صالی کونی بویله وقایعه کچدی . ایرتسی کونی بعض غزته لر
واز جمله صباح « ذات حضرت ظل الہی » یہ دعا او قومغہ باشلادیار ،
مشروطیت و حریت ایچون چالیشانلر طیشارویہ فرار و اورادن
مہدو پناہ حریت اولان سلائیکه التجا ایتدیار . مبعوثلردن بر
قاچی دیار اجنبیہہ قاچدیار . دیکر لری استانبولده کیزلندیار .

استانبولده عصیان ظہور ایدر ایتمز در حال ولایت مرکز لری
خبر الیدیار اورالرینی دہشت استیلا ایتمدی . بالخاصہ روم ایلی دن
کلن خبر لر حریت دشمنلرینی قور قوتہ جق درجہ سندنہ ایدی .
اورالردن کلن تاغرافار « جکومت مشروطہ دن غیری حکومتی
طانیہ یہ جغز » مآلندہ ایدی . بتون مأمور لر یکی ناظر لر لہ مخبر ا-
تدن امتناع ایتدیار . توفیق پاشا و مجلس مبعوثان « مشروطیتہ
خلل کلمہ مشدر . » کبی ولایتسارہ تاغرافار کوندردی ایسہ لردہ
احوال مجہول بواندیغندن ہر کس کمال حیرتہ نتیجہ عصیانی
یکلہ یورلردی .

عبدالحمید دخی پک بیوک تالاشدہ اولدیغنے شہہ یوق ایدی .
ہرنہ قدر استانبولده دہشتلی بر عصیان وقوع بولمش ایسہ دہ بو
عصیانہ اشتراک ایدنلر ، آباقی طاقندن اولوب مشروطہ نکل محو
ایدنک قور قوسی « جمعیتہ قارشو طورانلری دخی بوایشہ اشتراک
ایتمکدن ایقویدیبنی کورنیوردی . استانبولده صاحب حمیت

بولنان ذوات نه اولورسه اولسون مشروطه نك محافظه سی هر
شیدن اقدم و مقدس اولدیفنی ا کلایه رقی بیایدیزه هیچده
یناشمدقارینی ، وعموم حیثی امرا وضابطان چکیاوب
آقوب آقوب کیتمکده اولدیفنی کوربیوردی .

استانبولده وقوعه کلن عصیان روم ایللی به یک فنا تأثیر اجرا
ایتدیکنی یوقاروده سویلشدک . روم ایللی قهرمانلری بو عصیاندن
خبر الیر الماز در حال استانبوله یوریمکه قرار ویردیلر . متفرق
اقسام عسکریه استانبوله طوغری یول طوتدیلر . بونلره اورا
اهالیسندن یک چوق اسلام خرستیان کولکلیلر ، فدائیلر قاریشدی
بو عسکر اوچنجه اردو قوماندانی محمود شوکت پاشا قومانداسی
تختنده استانبوله یناشدی . اردو مرکزی ایچون ایاستننوس
انتخاب اولوندی . استانبولده نه قدر حریت طرفداری واریسه
اورایه طوبلانندی . مجلس مبعوثان و اعیان دخی اورایه نقل
مکان ایتدی ، ایشته بوراده بوندنصره نه یولده حرکت
اولنه جفته دائر برخط تنظیم اولوندی . حریت اردوسی استانبولی
تماما اله کچورمک ایچون ایلرویه یوریدی . هجومله طاش قشله بی ،
باب عالی بی ضبط ایتدی ، بو ائشاده اسکی دائره لرینه عودت ایتش
اولان مجلس مبعوثان و اعیان مجتمعا مذاکره ایده رلک ساطان
عبدالحمیدک خامنه قرار ویردی .

بو هنکامده شیخ الاسلام بولنان ضیالدهن افندی حضرت تری
خامنه دائر برفتوا ویردی . فتوانک اجراسی امرا وضابطانه

حواله اولندی . بوقهرماندر غایت ماهرانه فتوانک احکامنی اجرا
 ایتدیلر . عبدالحمید خلع اولوندی . برچوق ملاحظات جدیدیه
 وعالیه یه بناء خاقان مخلوعک استانبولده بولوندیراسی دخی جائز
 کورولمه یه رک خلع کیجه سی تره ن مخصوصله سالانیکه آلانینی کوشکنه
 کوندرلدی . یرینه پادشاه حاضریمز سلطان محمدخامس حضرتلری
 تخت عثمانیه یه جلوس ایتدی . بونسکه عثمانلیلر ایچون یکی دور
 حریت آچیلدی .

نه طرفدن تدقیق اولنورسه اولنسون ، ۳۱ مارت وقعه سنده
كوزه چاریان احوالك باشلوجهسی: قبل العصیان اهلینك حكومت
وجمیته قارشو اولان فكري پك شدتلی بولندینی حالدہ عصیان
وقوع بولور بولماز بوعصیانه قارشو پك صوؤق داوراغما سیدر .
عصیانه اشتراك ایدن افراد ، عسكری نفراتندن و برده برقاچ
صوفته لردن عبارت ایدی . عصیانی اداره ایدنلر ، حمدی چاوش ،
بلوك امینی محمد ، قاجی اوسته سی عارف و سائر برقاچ طبقات سفلیه دن
اراذیل ایدی . جمیت ، عثمانیه نك منور الافكار طاقندن هیچ بری
اچیقندن اچیغه اشتراك ایتمه مشردی . حتی حال عصیانه بولنان
افراد بیله هر نه قدر « شریعت ایسترز ديه باغیر یورلرسده
اچیقندن اچیغه مشروطه علمنه سنوز سویله مکه جسارت ایتمك
شویله طورسون مطالب و ارزولرینی مجلس مبعوثانه عرض
ویادشاهله کندیلر یی اراننده بوجلس محترمی واسطه طو تیورلردی .
بناء علیه بزم فكر مزجه شو حال مشروطه فكري نك عثمانلی قفالرینه
نه قدر محكم يرلشدیكنی ظاهر آ اثبات ایدن احوال دندر .
مع هذا حال بویله ایکن بیله عصیانه طوغریدن طوغری و
طولا یسیله اشتراك ایدنلره لازم کن جزالری و یرمك بهمه حال

الزم ایدی . حرکت اردوسنک فعالیتی بوراده کوردی . یکی پادشاهز سلطان محمد خان خامس حضرتلری تحت عثمانیه به جلوس ایدوب قلیج الابی و صکره ایوبده لازم کلن رسم تنوج اجرا اولوندقدنصکره حرکت ارتجاعیه بی کتیرنلرک تأدینه باشلاندى .

اداره عرفیه وضعندن صکره تشکل ایدن دیوان حربلر ، مهملری برقاچ صنفه ایرارق طوغریدن طوغری حرکت ارتجاعیه قاریشانلری (وحدتی ، اندرونلی مصطفی ، نادری فوزی ، جوهر آغا وضابطانی قتلہ جسارت ایدن افرادی درحال اعدام ، مطبوعات واسطه سیله اهالی بی غلبانه کتورن ذواتی مختلف جزالره ترهیب وتأدیب ابتدی . مع هذا بو بریکیلرک همان عمومیبسی (علی کمال ، مولان زاده رفعت وسائرلری ، دیار اجنبیه به فرار ایتمشلردی . یالکیز میزان محرری مراد بک فراره تنزل ایتمه یوب ، کندیسنه فرار ایتمک ایچون هر طرفدن تکلیف اولندی بی حالدہ بیله کمال متانتله قدر و قضایا بکلدی . دیوان حرب عرفی نکل قرار یله مؤبدآ کورکه محکوم اولنوب رودوس قامه سنه کوندرلدى . بوسره ده تأدیبه اوغرایانلرک بر قسمی ده دوراستبداد حمیدی و کلاسیله ژورنال حلیقه شهرت قازانان سرآمدان استبداد ایدی . بونلرک استانبولده بقالری جاژ کورلمه یوب مختلف طرفلره نفی اولندیلر .

حرکت اردوسنک استانبوله ورودندن صکره حمید زماننده مقام ریاسته کتوربلان توفیق پاشا هیئت جکیلوب یرینه یکی هیئت

و کلا کلدی - صدارت مقامنه حسین حلمی پاشا، داخلیه نظارتنه صدر سابق فرید پاشا، نافعہ نظارتنه غازیئل نورادو کیان افندی حزیبه نظارتنه ایکنجی اردو قوماندانی و مشروطیتک تکرار غلبه سنده پک زیاده خدمتی سبقت ایدن صالح پاشا کچدی . محمود شوکت پاشا حرکت اردوسی قوماندانلغنده قالدی .

بوهیئتک کوردیکی ایشاردن الک مهمی آطنه فاجعه سنی و طشرده میدانہ چہقارکی کورینان اوفق تفک ارتجاع حرکتاریخی تنکیل ایتمک اولدی .

استانبولده ۳۱ مارت حادثه سی وقوعه کلکده ایکن آطنه رده مسلمان و ارمنیار مدہش برقتاله طوتیلمشاردی . ولایت مذکوره محویندن پک زیاده متضرر بولنسان ہزلہ وار ایدی برطرفدن بونلرک تشویقی و دیگر طرفدن والی و قوماندانک سوء تدبیری . بویله برقتالی انتاج ایتدی .

استانبولده آسایش اعاده اولثور اولنماز آطنه احوالنه باقیلدی . والی و قوماندان عزل اولندی . اداره عرفیہ تأسیس اولندی . دیوان حرب سرعتله حرکت ایدہرک در حال مسلمان و ارمنی باشبوغلرندن برقاچ آدم اعدام اولندی . بواثناده ارمنی بطریقخدا نہسیله حکومت آراسنده قتاله سببیت و یرن مہمار حقتندہ اختلاف ظہور ایتدیسہدہ ایکی طرفک حسن نیتی یواش یواش بو اختلافک اوکنی آلدی . ولایتدہ کی آسایش یواش یواش تقرر ایتدی .

ینہ اوٹنادہ ارضرومدہ دخی برارتجباع حرکتی جس اولندی۔
ایسہدہ بونک دخی درحال اوکی آلندی اورادہ قوماتدان بولنان
وبوارتجباعہ سبیت ویرن یوسف پاشا استانبولہ جلب اولنوب
بعدالحاکمہ اعدام اولوندی . بوندنمعدا آناتولی وعربستانک
دیگر طرفارندہ دخی براق اویقونسزلقلر وقوعہ کلدیسہدہ مرکز
خلافتدہ عصیانک سرعتلہ تشکیل ایدلمسی اورالردہ فنالک
اوزانسنہ میدان ویرمدی . آز برزمان ظرفندہ هر طرفندہ آسایش
تقریر ایتدی .

استانبولہکی احوال ایسہ بہد الحادہ کیتدکجہ ایولکہ یوز
طوتدی . تخت عثمانیہ بہ جلاوس ایدن سلطان محمدخامس حضرتلری
اخلاقاً مذیہ عبدالحمیدہ بکزه مز بوسبتون بشقہ فکرونیت صاحبی
بربادشاه اولدینی میدانہ چیقدی .

سلطنت تختنہ جلاوس ایدر ایتمز سرای وپادشاهلرہ مخصوص
اولان طرز معیشت و حیاتی بوسبتون دکیشدیردی ، عبدالحمید
اوزون سورن حکومتندہ بیلدیز اطرافندن ایرلمسنی ہیچدہ سومن
ایکن سلطان محمدخان حضرتلری هرکون کمدیسنی ملتہ کوستر مکدن
جکتمز اولدی . جلاوسی متعاقب روسینی ، از میری زیارت ایتدی
یری و بحری قوہ عسکریہ سنہ بالذات متعدد دفعہ رسمی کچید
یادیرتوب نهر لری زیارت ایتدیسہ خستہ خانہ لر مکتبلر اولسون
ہیسنہ احسانلر ویردی . والحاصل پادشاهلق وہ شروطہ حکمدارلق
وظیفہنی تمامہ اجرا ایتدی .

عبدالحمید خلع اولنور اولونماز بو ذاتک نه حق یره وظلما
قبض ایتدیکی اموال، ملت حسابنه ضبط ومصادره اولوندی. علی
دوایه اپی یاره دخی مبدانه چیقدی دیگر طرفدن ییلدیزده بولنان
کرا نه ایشیا بشقه طرفره نقل اولوندی. اوطوز اوچ سنه دبری
ییلدیز سراینده تراکم ایدن یوزلرجه صندوقلر طولوزورناللر،
حربییه نظارتنه نقل ایدیلرک اوراده قومیسون مخصوصه تصنیفه
مباشرت اولوندی. بونلرک آراسنده پک چوق ذواتک ژورناللری
چیقدی. از جمله علی کالک ییلدیزله اولان مناسبتی مشمر بر قاج
ژورنال اورادن چیقاریلوب غزتلر واسطه سیله نشر اولوندی.
حکومتک رسمی دواژی ایسه بوزمانده یکی تنسیقات و تشکیلاتله
لوغراشییوردی. دولتک رسمی دواژی اوتهدبری پک فنا بر
حالده وبوندن هر کس مشتکی بولندینی معلوم ایدی. بوراده
جدی بر اصلاحاتک وجودی بهمه حال الزم ایدی. یکی بر هیئت
وکلا بو جهتی نظر دفته الارق تنسیقات ایچون متعدد قومیسونلر
تشکیل ایتدی. فقط نتیجه اعتباریله بوقومیسونلرک حرکتلری
دها صکره بیوک شکایتلره میدان وپردی. ابشک ایچنده حفسرلقلر
التاسلر قاریشدینی اکلایشیلدی. وبو حال اک صکره حتی پاشاتک
صدارتنده عدل واحسان، پولتیقه سنی تعقیب اتمکک حکومتی
مجبور ایتدی . . .

ینه بو ائشاده میدان چیقان تصفییه عسکریه مسئله سی کال
موقبیتله وجوده کنورلدی. عبدالحمیدک زماننده ضابطان وامرادن

برچوق نااهلر سرايك التاسيله ناحق يره برچوق رتبه لرا حرازيله
 مستحق و صاحب اقتدار بولنان ضابطان و امرامزى كپرويه
 براقشدى . بو ايشك تنظيمه مأمور بولنان قوميسيون اورته يه
 عدل و بى طرفله مستند قانونلر قويه رق و بوقانونى مجلس
 مبعوثاندىن كال موفقيتله كچيره رك اردولرمزه بيوك خدمت ايتتى
 بولوندى . هر كس استحقاقنه نائل اولارق هيچ كيمسه نك بر
 ديه جكي قلمدى :

بوقاروده توموز انقلابى متعاقب اوستريا حكومتى بوسنه و هرسكى
 كنديسنه الحاق و بلغارستان دخى استقلالنى اعلان ايتديكنى
 سوييشدك . دولت عليه نك بوايكي حكومتله محاربه اجحق و بونلرى
 مطالباندىن وضع كچديرمك ايجون احوال داخله سى مساعد
 دكلدى . بناء عليه مامشات طرفه كيدلك ضرورى ايدى . فقط
 بوسنه و هرسكك اوسترياه التحاقنده اسلاو عالمى غلبانه كللى .
 صربيه بو التحاقدن طولايى اوستريا حكومتنك حركتنى شدتانه
 پروتستو ايتدى . اوتهدنبرى اسلاولرك حاميسى كچين روسيه
 اوستريانك بو حركتندن تلاشه دوشدى . نيمسويه اويله قولاي
 قولاي بو ولايتلرى يوتديرمه يه جغنى تهديدكارانه بيان ايتدى .
 بونك اوزرينه روسيه انكلتره ايله برلشوب بوسنه و هرسك
 مسئله سنى حل ايجون برقونفرانس تشكيليف ايتدى . فقط .. فقط
 المانيه حكومتنك پترسبورغ قابينه سنه قارشو بر قاج تهديدكارانه
 سوزى ايشلرك التى اوستنه كتوردى . روسلر ، درحال ايشدن

ال چکمه مجبور اولدیلر . بونک اوزرینه دولت علیه اوستریا ایله اوزلاشوب معین برپارهیه مقابل بوسنه وهرسکی اوستریایه ترکه موافقت کوستردی .

بلغارستان استقلالی مسئله سنه کانجه نومسئله دخی روسلارک توسطیله پک چابوق حل اولوندی : ترکیا بلغارستانک استقلالی تصدیقی مقابلنه قارشو یاره المیه جق ، بوکا مقابل روسیهیه هر سنه مدیون اولدینی ۳۵۹ بیك لیراسنی مقسطاً تسویهیه مجبور بولدینی دیوندن قورتیله جق ایدی . بوخصوصده اپی مخبرات جریان ایتدی . شهبه سز بومسئله دولت ایچون دهها موافق بر صورتده حل اوله جق ایدی . فقط نه فائده سی وارکه بوایش دهها مخبره ده اینکن ۳۱ مارت وقعه سی کلدی چاندی . بووقمه اوزرینه بلغارستان ترکیهیه هجوم ایتمک ، دولت علیه تک بوسره ده دوچار اولدینی احوالدن استفاده ایتمک جهتنی دوشوندی . بونک اوزرینه باب عالی بلغارستانک استقلالی تصدیق وبوامارته موافق بر پوتوقول امضالغه مجبور اولدی .

شوخصوصی دخی دهها برکزه اولسون داخلده کی اویفونسلزلق خارج ایله اولان مناسبات و معاملات نه قدر سوؤ تأثیر اجرا ایتدیکنی ظاهراً کوستردی .

بر دولتک با کتساب قوت و شوکت ایتمه سی پک چوق احوال
و وقایع متسلسله نك مساعد بر زمین اوزرینه اجتماع و امتزاجنه
منوط اولدینی کبی ، ذی شوکت و قدرت اولان بر دولتک کمالی
بولدقدنصکره تدنی و انحطاطه یوز طوتهرق عاقبت منقرض اولسی
دخی کذالك بر چوق احوال و وقایعک اجنماعیه وجود بولدینی
تاریخله ثابتدر .

ایکی اوج عصر دنبیری دولت علیه عثمانیه اداره سنده موجود
اولان سوء احوال ، بتون دنیا به ترکار شهره مدینتیه کیرمه که
استعداد سز اولدقاری دعواسنی تصدیق ایتدیرمکده ، دولتک
ماده و معنأ چور وک بر زمین اوزرینه بولندینی ملاحظه سنی
و خارجدن بر صدمه ایله پارچه پارچه داغیلاجنی کبی یا کلیش
فکر لری تولید ایله مکده ایکن ، سلطان عزیز وقعه سنده وقوعه
کان احوال یعنی دور حمیدک مبادیسنده دولت علیه اداره سنده
اداره مشروطه نك وضعی پک چوق ذواته امیدلر او باندیرمش و اگر
بود دولت ، بوندنصکره مستعد و مقتدر و کلانک حسن اداره سیله اداره
اولنور سه ملت عثمانیه نك یکیدن تجدد قوت ایدر جکنه امیدوار اولمق
فکرینی اورویا لیلره دخی و برمشدی .

هيات ۱ . بوايدلر نه قدر بوش واساسسز اولديني صكره
كلن احوال يعني حيدك اوطوز اوج سنه دوام ايدن دور مستبده سي
اثبات ايتدي . فقط صاحب همت اولان عثمانليئر ، هيچ بروقت
فكر مشروطه دن واز كچمه ديئر ؛ چالشديئر . غيرت ايتديئر .
اك صكره اون تموز ۱۳۲۴ تاريخنده مشروطه اداره سنك يكيدين
وضنه موفق اولديئر . . . اولديئر . . . اما . . . بو مشروطيت
اداره سننده دولت عليه نك يكيدين تجديد قوت ايدم چكنه نه كبي
تأمينات موجوددر . اول امرده شو ماده يي بر كره تشریح
ايدم !

بولنديغمز عصر ، عصر مدنيتدر . صوك يوز سنه ظرفنده
دينانك هر طرفلرنده ايديلن ترقى عقول بشرى حيرت ايجنده
براقه جق درجه ددر . هرايش وصنعتنده اجدى انقلاب وجوده
كلديكى كبي ملتارك اصول اداره عموميه لرى دخى ادوار سالفه يه
نسبتله كليا تغير ايتمشدر كه بو خصوص لايق وجهله تدقيق
ايدلديكى حالده ممالك محروسه نك صوك عصرده كى اسباب پريشا .
يىنى اكلامق ممكندر .

بز يوقاروده يعنى سلطان عبدالحميد ، ودها اولكى ادوارده
ملت عثمانيه نك جهالت يوزندن نه كبي ظلملره دوچار اولدقارى
حقنده متعدد دفعه معلومات لازمه ويرمشدك .

حالبوكه پنه او عصرلرده اداره منتظمه يه دها طوعغزيسى
اداره مشروطه يه مالك بولنان ملتارك اداره سي ، بزمكنيدن

بوسبتون بشقه ایدی . بناء عليه اوروواليلرك كچين زمانلرده بزه
تفوق ايتمسی اسباب حقیقه سنی بر کره کوزدن کچیره لم .

بک چوق زماندنبری اوروواده هر صنف اهالی جان ومال لر
ندن امین وجهه سی مناوات ، حریت عدالت کبی جناب حقت
انسانلره بخش ایتدیکی احسانلره تماميله مالک ایدی . حالبوکه
تموز اونه قدر عثمانلیردن هیچ بر فرد بوکبی موادک هیچ بر یسنه
مالک دکلدی . اوراده هر فرد یالکز قانونلر اوکنده مسئولدر .
بزه ایسه نه قانونلر وار ، اولانلرک دخی احکامی ، بر اراده نک
شرفصدوريله محو اولور کیدر ایدی . اورواده اهالی ، حکومتی
قالا و قلماً تنقید ایده بیار ایدی . بزه ایسه تنقید دکل ، طوغری
و هیچ مقصد خفی اولقمسزین یازیلان فقره لردن دخی معنا
چیقارتیلهرق بر دکل ، یوز ادمک اوجاغی سوندریلردی .
دوره شرویطیتده شو موادک لایقی وجهه تعمیق واهالیمزی کندی
حقوقندن استفاده ایتک جهتنه الیشدیرمق لازمدر .

ثانیاً اوروواده دولت اداره سیله مؤظف مأموریندن اک
کوچکندن اک بیوکنه قدر اجرای وظیفه ده کیف مایشا حرکت
ایتمزلر ودها طوغریسی ایده مزلر . چونکه مأمورینک هر حرکتی
کرتک مجلس مبعوثان و کرکسه سربستی تامه به مالک اولان مطبوعات
واسطه سیله غایت جدی تفتیش اولنور . بوندنطولایی مأمورینک
سوء استعمالته قویولمسی غایت مشکل برحل کست ایدر .
بزه یکی تاسیس اولان اداره مشروطه ، سالف العرض

موادی نظر دقتہ آلهرق سرعت ممکنہ ایله مأمورین عثمانیہ نك تصحیح اخلاق ایملرینہ دقت و بالنفس بوو اذیده بیوک و جدی بر اصلاحتات وجودہ کتورہ سی غایت مهم مسئلہ ایدی .

امور خارجیہ و داخلیہ مزک تنظیمی، بری و بحری قوت مزک مطلوب درجہ بہ ایصالی، ملکہ پک زیادہ دہشت انکیز اولان جہالتک اوکنی آلمق ایچون معارفک ترقیبی وسائرہ وسائرہ یی بز ادارہ مشروطہ دن بکلیہ بیلیرز . چونکہ دنیا نك هر طرفندہ و صوک زماندرده ژاپونیا دہ بیله کورینان ترقی هپ بو ادارہ مشروطہ سایہ سندہ وقوعہ کلدیکنی بیلیرز . . یالکیز . . یالکیز شورادہ بر مادہ نظر اہمیتہ آنمایدرکہ بودہ ساف الذکر مقاصدی الہ ایتمک ایچون ادارہ مشروطہ نك صاغلام بر استنادہ مستند بولنسی غایت مهم بر مسئلہ اولوب بو صوک مادہ وجودہ کتورلمدیکی حالہ ادارہ مشروطہ دن لابقی وجہلہ استفادہ ایتمک ممکن اولمدینی دفعاتلہ تجربہ ایدلمش احوال دندر . خاصہ بو ادارہ نہ ہیئت و کلا تشکیلاتی . و بو ہیئتک ایش کورمک ایچون زمینی مساعدا بولسی، فوق العادہ مهم اولوب ادارہ مشروطہ مز بو ایکی موادی بالفعل وجودہ کتورہ مدیکی حالہ ادارہ مذکورہ دن دولت ایچون بر فائده اولمہ یجنی کون کی آشکاردر .

مشروطیت وضع اولنان مملکتارده ادارہ نك مطلوب درجہ دہ بولنسی ایچون ہیئت و کلادہ پک بیوک اقتدار بولنسی لازمدر . بو ادارہ دہ رأسی کارہ کچن ذوات ، مطلقا اقتدار و مزیاتی ملته

طایندی ریش ذوات بولنمیدر . وکلادن هر برینک معلومات عمومیه
 و اساسیه سند نامعدا اداره سندن مسئول بولندی مملکتک احوالنه
 تمامیه واقف اولمیری شرطدر . بو اوصاف و مزایانه مالک اولان
 ذوات ، اداره مشروطهده هیئت وکلا صنفنه کچه بیلوب یوق
 ایسه بر قوت التماس ایله رأس کاره کچسه بیله اوزون بر مدت اوراده
 قلاماز ، در حال دوشر .

اداره مشروطهده هیئت وکلانک صاحب اقتدار دن تشکلی نه قدر
 مهم ایسه مملکتک احوال عمومیه سنده حاکم مطلق بولنان مجلس مبعوثان
 و مجلس اعیان اعضاءک دخی مملکتک الکزیده نفر لر ندن سچیلوب بوزرک
 صاحب اقتدار و حمیت بولونمیری اودرجه مهمدر . عادتاً بوصول
 مسئله اداره مشروطه نک کمال موفقیتله ایش کور مسنه خدمت
 ایدن ماده نک برنجیسه ییدر . بو ادارهده هر ایش مجلس مبعوثانک
 النده در بوراده بولنان ذوات محترمه بیلهرک و یا خود بیلمه یهرک
 کندی منافع ذاتیه لرینی ذره قدر نظر اهمیته المایوبده بالکیز طریق
 حمیت یولنده چالیشمه دقلری حاطه اداره مشروطه نک و ضمندن
 بر مملکت ایچون فائده اولمه دینی و اولمایه جنی دفعاتله تجربه ایتمش
 احوالنددر .

بوراسی بویله ! عجبا یوقاروده ذکر اولنان شو قاعده لر بزم
 اداره مشروطه مزه نه صورتله تطبیق اولونمشدر . بوراسنی کلامق
 بزم ایچون غایت مهم بر مسئله در . اول امرده شوراسنی توضیح
 ایدم !

تموز انقلابی متعاقب بزده مجلس مبعوثان اعضا را انتخابه نمیشد
 اولوندی. فقط نه دیلم. . بوایشده در حال بر او یفونسنز لقی باشی کو ستردی.
 انتخاب اولنه جق مبعوثانک صاحب علم و فضیلت بولنسی ماده سی اک
 زیاده اهمیتله نظر دفته اله جق ماده ایکن، کیم بیلیرنه. فکره مبنی بزده
 بواعضارک اتحاد و ترقی جمعیتنه منسوب اولملری خصوصی نظر اهمیته
 النهرق او طریقده تضيیقات اجرا اولندی. بعض طرفلرده بوتضيیق
 کولنج درجه سنه واردی. و اوصورتله انتخاب اولوندی، مثلا
 استانبولده اسامیسی جمعیت طرفندن ارائه اولنان بش اعضا بلا
 اعتراض اعضالغه کچویردیلر. و حتی بوبش اعضانک میاننده استانبولی
 اولمایان دخی وار ایدی .

بوصورتله وقوعه کان انتخاب، مجلس مبعوثانده بالطبع اتحاد
 و ترقی جمعیتنه عظیم بر اکثریت ویردی مجلس مبعوثان بوجمیتک
 تحت نفوذ و تأثیرنده قالدی. اکثریت فرقه سی دولتک احوال
 عمومیه سنه حاکم اولدیلر .

اول امرده بو حالک تأثیری مشروطه وضعندن صکره تشکل
 ابدیلن هیئت وکلاده کوروندی. هیئت وکلایی تشکیل ایدن
 ذوات، جمعیتک ارزوسی اوزره عزل و تبدیل اولمغه باشلادی .
 بوقاروده اداره مشروطه سعید باشانک صدارتنده بیلدیزدن
 قویارلدیفنی سوبلمشده. مع هذا سعید پاشا، بووقعه عظیمه دن بر قاج
 کون صکره عزل اولوندی. سبب عزلی لایقی وجهله کلاشیه مدی.
 کویا سعید پاشا طرفندن تشکیل اولنان هیئت وکلاده مناسبتنز

ادمار وارمش . جمعیت بونلردن خوشلانمازمش ، سعید پاشانك
یرینه کامل پاشا کلدی . بر قاج آی صکره پاشای مشارالیه دخی
مقامندن دوشدی . یرینه حسین حلمی پاشا کلدی .

کامل پاشانك سقوطی و بالخاصه صورت سقوطی لزوم سر تدبیر
ایدی . بوکا احتیاج قطعی اولدینی محقق ایدی . اکر بواسطادن
مقصد ، حکومتی تمامیه اله کبیرمک ، هیئت وکلایی جمعیه ، منسوب
لفرادله تشکیل ایتمک ایسه بشقه درلو خطک انحاذی لازم حالدن
ایدی . . .

هرنه ایسه ! کامل پاشانك یرینه حسین حلمی پاشا کلدی .
حسین حلمی پاشا سلطان عبدالحمیدک اواخر سلطنتنده بو پادشاهک
امنیت تامه منی قازانمش و بو سایه ده روم ایلی ده اوج ولایتک
منتشاکی مأموریتنده بولونمش ای دیسه ده مرکز خلافتنده از
طایلمش بولندیغندن و اجرا اتنده دخی فوق العاده برشی کوسترمدیکندن
پاشای مشارالیه حضرتلرینک صدارتنده کامل و سعید پاشالرک
صدارتلرینه مخصوص (autorite) اولدینی محقق ایدی .

حسین حلمی پاشانك صدارتی یوقاریده سویلدی کمز اوزره
بیسوک غوغا و کورولتیه کچدی . بوزمانده وکلا ، اجرا اتنده
سرپست اولمایوب هیئت وکلانک ارقه سنده اتحاد و ترقی جمعیتنه
منسوب افراد ، و بالخاصه بو جمعیته منسوب مجلس مبعوثان
اعضالری امور دولته پک زیاده شخصی نفوذ اجرا ایتمکده
لولدینی اکلایشلیدی . بو خصوص ایچون اوروپا مطبوعاتنده .

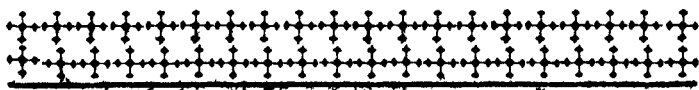
قیامتار قوپدی . اونلر ترکارک اداره مشروطیه اولان عدم اقتدارلرندن بحث ایتمکه ، بزم احوال داخایه مزنی تنقیده مبادرت ایتمیلر ترکیه انقلابی ، اوروپاده فوق العاده برمنونیتله قبول وروم ایلی قهرمانلری اخارق العاده الفیشلامشلا ایکن بو تاریخدن یعنی کامل پاشانک سقوطندن اعتباراً اورا افکار عمومیه سنک بر قسمی وبالخاصه انکلتزه و فرانسه افکار عمومیه سی بزدن صومغه باشلادی : شهسز بوکا سیبیت ویرن احوال ، اعلان مشرو . طیتدنبری امور داخایه مزک بر محور لایقده کیتمه سی ایلی . بالخاصه مجلس مبعوثانمز کندیسنه لایق بر موقع طوته مه سی فکر حریت صاحبی بولان ذواتی اندیشه یه دوشور یوردی . ۳۱ مارته قدر مجلس مبعوثانمز هیچ بر ایش کورمدی ، دینیه مزسه ده کوریلن ایشلر اهمیتمز ایلی . « سرسری » نظامنامه سی وسائر بر قاچ قانونلر مذاکره اولوندی . فقط اوتهدنیری بزده یعنی نمالک محروسه ده کی فنالق قانونلرک یوقلغنده دکل تطبیقاتنده ایلین خطیئاتنده در .

مجلس مبعوثانمز بوجهتده چوقلق اهمیت ویرمز . بو خصوصده حکومتی ایوجه صیقیشدیرمزدی . بوکاده سبب معترزلرک افاده لرینه باقیلرسه حسین حلمی پاشانک نخت ریاستنده تشکیل اولنان وکلانک مجلس مبعوثانده اکثریتی تشکیل ایدن فرقه نک نخت حمایه سنده بولنمی ایلی .

هرنه طرفدن تدقیق اولنورسه اولنسون ، ۱۰ تموزدن

اعتباراً ۳۱ مارته قدر دوام ایدن احوال مشروطه من مطلوبه موافق بر صورتده گیتندی . بو احوالک یوقازوده سویلدیگمز اوزره طول مدت دوام ایتمسی ممکن دکلدی . نهایت ۳۱ وقعه سی میدانه چیقدی . جناب حقک لطف واحسانیه روم ایلی قهر - مانلر من بودولت ابد مدتی بیکیدن تهلکه ن قورتاردیلر . اشقیا وعسکری زورباری تشکیل ، وعبدالحمیدی خلع ، بونک اطرا - فنده کی مستبدلری نفی ایتمکله برابر مشروطه من ایچون یکی وایس کورمک ایچون دهها مساعد بر زمین تأسیس ابتدی . بوندن صکره کوریله جک ایشار سکون تامه ایله کوریله جک ایدی . بوراده موفقیت دخی شهه سزدی . . . یالکنز ۳۱ مارتدن اول ایدیلن خطالری ایتمه مک شرط اعظم ایدی .

دنیا بی حیرتده بر اقان انقلاب عظیممز و بوانقلابی تعقیب
ایدن ۳۱ وقایعک نتیجه قطعیمندن حاصل اولان خلعجان ، یواش
یواش سکون بولمخه ، غلیانلر یاتیشمغه باشلادی . اورتهلق ایش
کورمک ایچون مساعده بر حال کسب ایتدی . بوندنصره هرکس ،
حکومتدن مجلس مبعوثاندن بی-وک بیوک غیرتله ، عظیم عظیم
فعالیتلر بکله یوردی . خارج وداخلده بولنانلر ، حکومتک ایلك
خطوه لرینه صبر سزلقله منتظر ایدی . . .

اچیق سویله یهلم ! اداره مشروطه ، بزده اون ایدنبری
تأسیس اولوندینی حالده بو اداره دن استفاده ایدله دی . ده
طوغریسی لایق وجهله استفاده ایتدیرلماشیدی . هر نه صورتله
اولورسه اولسون مشروطیتک محسناتی انکار اولنه مازدی . فقط بو
اداره دن ملکک لایق وجهله استفاده ایده بیلمسی ، هر اداره ده
اولدینی کبی ، بر چوق شرائطک وجودینه وابسته ایدی .
عکسی حالده هیچ بر نتیجه مفیده به دسترس اولوق ممکن دکلدی .
بزده ایسه : اداره مشروطه اعلان اولنور اولونماز بر فرقه
سیاسیه ، امور دولتی انحصار التنه الدی .

ملت عثمانیه افرادینک جهله سی اداره مشروطه به صادق و غیر
صادق نامرله ایکی به تقسیم ایدمک ایستلیدی استبداده « مستثنالره

اولدینی کی مشروطیتده ممتاز بر فرقیه منسوب اولانلر بولندی .
 دور استبدادده اوطوز میلیون اهالی دن یالکیز ، اصدقای بنده کان ،
 استفاده ایتدیکی کی یکی اداره مزده دخی مشروطه بنده کانی ظهور
 ایدرک اداره حاضرده دن ماده و معناً استفاده ایتک طریقنه قوی بولدیله .
 بزجه اونیش سنه دبری مادتا و معنا محترم بولنان اتحاد و ترقی
 جمعیتک شو حرکتی بیوک بر خطا ایدی . چونکه اداره
 مشروطه نیک بوقالبه دو کولمسی او یفونمز احواله میدان ویره بیلدی
 اولدن تخمین اولونمش ایدی . نته کم حقیقت حالده ده اویله
 اولدی . . .

شوراسی ده محققدرکه هر ایشک مبدأنده خطا لک وقوعی
 طبیعی در . ۳۱ وقعه سنندن اول وقوعه کلن خطا لر عجمیلکدن
 ایلر و کلدیکنه قانع ، قانع اولدیغمز بر شی وارسه اوده خطا
 ا کلاشیایدن صکره یعنی ۳۱ وقعه نجیه سنندن صکره دخی ینه او
 خطا لک باش کوسترمسی در . .

• ہی آیت عبارت عن ذکر است •
 • حضرت ابو بکر رضی اللہ عنہما نے فرمایا کہ میں نے اپنے
 • سر پر اللہ تعالیٰ کی شانیں لکھی ہیں جو ہرگز نہیں
 • مٹیں گی اور اگر کسی نے ان کو مٹا دیا تو میں اسے
 • جہنم میں بھیج دوں گا۔
 • رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم نے فرمایا کہ
 • اللہ تعالیٰ نے میری شانیں اللہ تعالیٰ کی شانوں
 • کی طرح ہی لکھی ہیں۔
 • رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم نے فرمایا کہ
 • اللہ تعالیٰ نے میری شانیں اللہ تعالیٰ کی شانوں
 • کی طرح ہی لکھی ہیں۔
 • رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم نے فرمایا کہ
 • اللہ تعالیٰ نے میری شانیں اللہ تعالیٰ کی شانوں
 • کی طرح ہی لکھی ہیں۔

• ہی آیت عبارت عن ذکر است •
 • رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم نے فرمایا کہ
 • اللہ تعالیٰ نے میری شانیں اللہ تعالیٰ کی شانوں
 • کی طرح ہی لکھی ہیں۔
 • رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم نے فرمایا کہ
 • اللہ تعالیٰ نے میری شانیں اللہ تعالیٰ کی شانوں
 • کی طرح ہی لکھی ہیں۔
 • رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم نے فرمایا کہ
 • اللہ تعالیٰ نے میری شانیں اللہ تعالیٰ کی شانوں
 • کی طرح ہی لکھی ہیں۔

مستشارلق مسئلهسنك بوصولته وضحى افكار عموميهنك
 هيچده خوشنه كيتمدى . اعترالزر چوغالدى . حقيقت حالده
 بواعترازلره محل وار ايدى . چونكه بونلرك ادعالزنده هيئت
 وكلاينى تشكيل ايدن ذوات ، اختيار واداره مشروطهنك روحنه
 واقف اولمداقارندن ، اداره دولنده تجددات واصلاحات مهمهيه
 موفق اولمهيه جقلرى آ كلاشيليورسه فكراً قلماً پك پارلاق
 اولدقلى ادعا ايديلن ومجلس مبعوثانه منسوب اولان برقاچكنج
 ذكانك سعادت و-سلامت وطفى تأمين ايدم جكنه كيم قانع اوله .
 يلىردى . آز چوق اقتدارلرى تصديق ايديلن هيئت وكلامزندن
 بوكنجلمزك فرقلرى نه دن عبارتدر . نه ديرلرسه ديسونلر صدر
 اعظم بولنان حسين حلمى پاشانك وبواننده داخله ناظرى فريد پاشانك
 تجربهلرى انكار اولنه بيليرميدى بوندنمعدا مجلس مبعوثان اساساً
 قوه تشرعيه ايكن اعضالرينك قوه اجرائيه اشترك ايتديرلمسى
 مبعوثانك وجودندن بگله نيلن مقصدك غائب اولمسنه خدمت
 ايتزميدى ؟ .

افكار عموميه نزدنده مستشارلق مسئلهسنده اك زياده كوزم
 چاربان غرائبك باشلوجه سیده بومسئلهنك اتحاد وترقى جمعينه
 منسوب مبعوثانلر طرفندن ايلر وپه سورلمسيدر . يوقاروده سويلديكمن
 اوزره انحصار مسئلهسى حدذاتنده بيوك فناقلره ميدان ويرمرك
 اك صكره قهماً او طوز برمارت وقايغه سببيت ويرمش ايكن
 شمديه بشقه برظريقله ينه اومقصدى تعقيب ايتك خطالرك اك

بیوکی ایدی . چونکه اداره مشروطه ده اک بیوک قوت ، افکار عمومی اولوب بوافکار عمومی ایسه انواع درلو انحصارلردن غایت مجتنب ایدی . ده طوغریسی قورقیوردی . وقایع آتیه بی ا کلامق ایچون بومسئله حقنده بعض تفصیلات ویرمک لازمدیر .
ظن ایدرم .

یوقاروده ، تموز انقلابی وجوده کتورن جمعیتک افعالنه جمله عالم مفتون اولدیغنی سولیشدک . حقیقت حالده ده اوله ایدی . بونلرک وجوده کتوردیکی انقلاب هیچ بریده کورولمامش . بوانقلاب باشدن نهایتنه قدرخارق العاده برمهاتله اداره اولمش ایدی که شو احوال جمعیت افرادی ارا سنده فوق العاده صاحب اقتدار اولدیغنی کوستریوردی .

وقتا که حریت استحصال اولوندی . ایشارک ثقلتی استانبوله کتورلدی . بوراده یوقاریده سولدی کمز اوزره جمعیتدن بر قاج خطالر صادر اولدی : افکار عمومی نك بر قسمی صورمه باشلادی . در حال جمعیه مخالف افراد میدانه چیقیدی . غزته لرده جمعیتک هر حرکتی تنقید اولونمغه باشلانیدی که جمعیه معترز اولانلر ، جمعیت افرادنده پک چوق حرص جاه صاحب لری اولوب بونلر نه واسطه ایله اولورسه اولسون حکومتی اله المقدن بشقه برشی دوشونمه دکلرینی ادعا ایدیورلردی . صکره کن احوال بونلرک ادعالرینی تأیید ایتمکدن کیرو طورمدی . ظاهرده بر سبب معقول یوق ایکن کامل پاشا مقامندن دوشورلدی . شو حادثه خلقه اغیر کلدی . جمعیه

میال بولنان افراد میاننده بیله شبهه و تردد حاصل اولغه باشلادی .
استانبولده حاصل اولان برفکردن ارتجاعیون طاقی پک چوق .
استفاده ایتدی . اک صکره ۳۸ مارت وقعهسی اورتهیه چیقدی .
ایشار الت اوست اولدی .

روم ایلی قهرمانلری ایله او طوز برمارت وقعهسی نه صورتله
باصدی رلدیفنی یوقاروده سوبلدک . ایشار بر آی ظرفنده مطلوب
اولان انتظامی بولدی . اورتهلق بر از کسب سکون ایدر ایتمز
اورتهیه مستشارلر مسئلهسی چیقدی افکار عمومیده یینه جمعیه
قارشو بر عدم امنیت حاصل اولغه باشلادی .

افکار عمومیده بو مسئلهده دخی جمعیت افرادینک همه حال
حکومتی الله ایتمک نیتنده بولوندیغنی اکلادی . کیدیشدن ممنون
اولمادی ...

جمعیت ایسه اصرار ایتدی طوردی . نهایت بو ایش مجلس
مبعوثانه حواله اولندی . هرکس اونک قرارینه انتظارده قالدی
معلوم انام اولدیفنی اوزره مسئله مذکوره حقنده مجلس مبعوثانده
مطلوب اولان اکثریت حاصل اولدی . بو ایش بانندی . کیندی .
فقط جمعیت بو مقصددن واز کچمهدی . بشقه طریقله بو مقصدی الله
ایتمک قرار ویردی . .

بو قرار نه ایدی؟

جمعیت دولت علیهینی موجود و دور سابقه ایله مناسبتلری .
پک جدی بولنان وکلا ایله اصلاح ایتمک ممکن اولمایوب جدی .

بر اصلاحات ارز ارز اولندینی حالدہ جمعیتہ منسوب صاحب اقتدارہ
اصلاح ایتمک ممکن اولدینغی ادعا ایدیوردی ، بو صاحب اقتدار
کیملر اولدینغی آپ اچیق کوستریوردی . اراۛ اولنان ذواتنک
زیاده صاحب شهرت بولناتلر مجلس مبعوثان اعضای مقتدره سندن
جاوید و طلعت بکار ایدی که ذوات مشارالیهم حقندہ برزا اولسون
بوراده معلومات ویرمک مناسبدر ظن ایدرم .

جاوید بک سلانیکلی اولوب مکتب ملکینک یتشیدیردیکی
اک ذکی طلبه دن بریسی بولندینغه شهبه یوقدر . بالخاصه فن
اقتصاد و مالیہ ایشلرینه رغبت ایده رک بو خصوصه چالیشمش
وبرقاج اثر دخی یازمشدر . غایت نطوق اولوب مجلس مبعوثان
حاضرہ مزک اک بیوک خطبلرندن اولدینغه شهبه یوقدر . نطقی
پارلاق ، سویلدکاری سوزلر معقول ، سامعینہ پک بیوک تأثیر احرا
ایتمکدن کیرو طورماز ، اقتداری مخالفلری طرفندن دخی تصدیق
ایدلشدر که مجلس مبعوثانمز آچیلیر آچیلماز بوذاتک اتحاد و ترقی
جمعیتنک اقتدارینه اک زیاده کوندیکی اعضادن ایدی .

طلعت بک ایسه جاوید بک قدر نه قوه نطقیه مالک ونه ده
مشار الیه حضرتلرینک معلوماتنه مساوی بر معلومات و تحصیلہ
مالک ایدی فقط بوذاتک اسمی مسلك احرار و حریت ایچون
چالیشانلرک ایچنده پک مقدس و اونلرک نزدنده پک عزیز ایدی [*] .

[*] شو تاریخی قارالایان فقیرده بومسلكده ناچزانہ چالیشانلردن
بولندینی ایچون حقیقت حالی طوضوی و بی طرفانه یازدینغه قارئلرندن
کیسه شهبه ایتمز ظن ایدرم .

فی الحقیقه طلعت بك انقلابك استحصالی خصوصنده کوستردیکی غیرت بو طریقه چالیشانلرک هیج بریسنه قیاس اولنه ماز هپسندن یوکسک ایدی . کندیسو فقیر و مهاجر عائله سنه منسوب و صکره لری کوچک بر ما موریتده بولندینی حالدہ حریت اغورنده فدا کارلقلر کوسترمش ، دفعائله حبس اولنهرق هیج بر دقیقه اولسون مسلکندن آیرلامشدر .

حریت اغورنده چالیشانلرک زنده طلعت بکک همتی اونبش سنه دن زیاده شهرت بولمش ، کندیسنه هر عثمانلی بی منتدار ایتمش ایدی . بو ذاتک انقلاب اخیریه اجرا ایتدیکی نفوذ مع التأسف لایقی وجهله تقدیر ایدلامشدر . چونکه اورته ده بو انقلابه دائر مفصل بر اثر یوقدر .

هرنه ایسه جمعیتک ایلرویه سوردکاری ذوات بوذاتلرایدی . اساساً بونلرک دولتک اک بیوک امورینی درعهده ایتسنه کیسه اغراض ایتیهور ایدیسده یوقاروده و محل مخصوصه سنده ذکر اولندینی اوزره بعض طرفردن ذوات مشار الیهم حضرتلرینک دولت امورنده کی تجربه سزلکلری ایلرویه سوریلایور بونلری دفعه بیوک مقاملره کچیرمک برچوق سوء احوالک تولدینه خدمت ایدر فکرنده بولنیورلردی .

مجلس مبعوثانک بر قسمی دخی بو فکرده بولندیغدن مستشارلق مسئله سنی قبول ایتهدی . فقط احوال جاریه بوذاتک ایکسینکده مالیه و داخلیه نظارتلرینه کله لرینه خدمت ایتدی .

۳۱ مارت حادثه سندنسکره افکار عمومیه ده برنجی دفعه
اختلافی موجب اولان مسئله مستشارلر مسئله سی اولدی . مجلس
مبعوثان بوبابده باب عالی نك تكلیفنی قبول ایتمه دیکی حالده بیله
بومسئله مطبوعانده اپنی مناقشه یی موجب اولدی . جمعیه منسوب
اولان مطبوعات مسئله مذکورده کی عدم موفقیتی مجلس وکلانک
بعضیلرینک وبالخاصه صدر سابق و اوزمان داخلیه ناظری بولنان
فرید پاشا و نافع ناظری بولنان قاریل نورادنکیان افدینک اوزرینه
یوکلتدیله . غزته لر بونلرک عاينده یورودیلر .

حزیران نهایترنده مالیه ناظری رفعت بکله حربیه ناظری
اراسنده براختلاف افکار ظهور ایدرک اک صکره اختلاف
مذکورده دن طولانی رفعت بک جکلمکه مجبور الدی . بووقعه نك
تفصیلاتی رفعت بکک بالذات ایفاداتی اوزره شوندن عبارت
ایدی

« ییلدی زده بولنوب حربیه نظارتنده حفظ ایدیلن وهنوز
مالیه خزینهنه تسلیم اولنمایان برملیون الی یوز بیک لیرانک
ارسالنی حربیه نظارتنه یازمشدم .

ناظر پاشا مبالغ مذکورک ایراد و مصرف صورتیه
خزینهنه جه قیده کچیرلسنی جوابا یازمقله برابر اوستریادن آلنان
اچیدن مصارف عسکریه به تخصیص اولنان برملیون بش یوز بیک

لیرانک ده نظامیه خزینہ سہنہ تسلیمی لزومنی در میان ایتدی . مشروطیتلہ اداره اولنان بر مملکتک مالیه ناظری شہ سز بویلہ بر تکلیفی قبول ایدہ مز . بن دہ ایتدم . مصارف عسکریہ مفردات وجہ ایلہ تحقوق استدجہ تسویہ اوانور . دیدم . حربیہ ناظری بونک اوزرینہ کیفیتی صدارتہ یازدی . مجلسدہ اوقونان نذ کرہ اوزرینہ مطالعہ می تکرار ایتدم . فقط حربیہ ناظری : « جهت عسکریہ بے عائد کافہ اشیانک بدلی ینہ حربیہ نظارتنہ عائد اولور . مالیه نظارتی او اچہ بے قاریشہ ماز . « دیور . حتی خراب و فروختی قرار شد بر یلان بعض قشہ لر بدلاتی دہ مالیه بے و یرمیہ جکفی سویلہ یور . حال بوکہ حکومت مشروطہ دہ بودجہ بے داخل اولمیان بر پارہ ہیچ بر نظارتجہ صرف اولنہ ماز . بودجہ بے داخل اولان مبالغی ایسہ یالکنز مالیه ناظری صرف ایدر . حربیہ ناظرینک مطالعہ می پارہ نیک مصارف عسکریہ دن باشقہ بر چہتہ صرف ایدلسی احتمالنہ مبتنی ایدی . بناء علیہ شمیدن تخت حجزہ الموق ایستدی . وظیفہ سنی بیلس « مسئولیتی » طانیان بر مالیه ناظری رفقاسی طرفندن کندیسنہ امنیتسزلک کوسترلسنہ البتہ تحمل ایدہ مز .

مالیه ناظرلری مجلس ملینک استیضاحلرینی دیوان عالی بی دائماً کوز اوکندہ بولندیرہرق بودجہ نیک احوالندہ تماماً سربست اولمالیدر . ایشتہ اختلاف اساساً بوندن عبارتدر . اوستریادن النان تضمینادن جهت عسکریہ بے صرف ایدیلہ جاک بر بچق ملیونک دہ دفعہ التمسندہ حربیہ نظارتجہ اصرار ایدلدیکندن اختلافک دیگر قسمنی دہ بومسئلہ تشکیل ایتمکدہ در . «

هر نه صورتله اولورسه اولسون رفعت بك بومسئله دن طولايي استيفاسنى ويردى ، و بوحر كتندن طولايي كرك داخلده و كركسه خارجه آفرين لره نائل اولدى . چونكه شو استيفاسيله منسلك صاحبي برناظر اولديغى ظاهر آ كوستردى .

رفعت بكك يرينه يوقاروده اسمنى ذكر ايتديكمز ، و مجلس مبعوثان اعضاسندن بولسان جاويد بك كچدى . شهسز بوايش مجلس مبعوثانده اكثرى تشكىل ايدن اتحاد فرقه سنك قوتيله اولدى . فقط جاويد بكك سالف الذكر احوالده نظارتك قبولى كرك داخلده كركسه خارجه بر آز تعجى موجب اولدى

مشروطيتمزك بودورنده استانبولده كى افكار بر طرفدن جاويد بكك ماليه نظارتنه كتورلسيله مشغول اولديغى كى ديكر طرفنده شو صورهده مبعوثلر مزدن متشكل برهيتك اوروپا بك بيوك مركزينه اجرا ايتدكارى سياحتله مشغول ايدى . بويله بر سياحته سياحة دخى احتياج وار ايدى . چونكه اوروپا افكار عموميه سى مبادى حالده عثمانلى انقلابى فوق العاده القيشلامش ايديسه ده كامل پاشانك سقوطندبرى انكلتره ودها صكره فرانسده افكار عموميه نك بر قسمى عليهمزه بعض نشرياتدن كبرو طورمه بورلردى . اونره مبعوثلر مزى تقديم ايتك ، بوايكى ملت حقنده عثمانليرك حساباتلرني اونره سويلك و بناء عليه بصورتله انكليز و فرانسز لرله اسكى دوستلنى تجويد ايتك بك مهم بر مسئله ايدى .

محترم مبعوثلر مز اوروپا بك هر طرفنده فوق العاده بصورتده

قبول اولونديغى كېي كنديلرينه بيوك و مطمئن ضيافتلار و يرلدى .
 كرك پارسده و كركسه لوندرده بو ايكي دولتك اوتهدنبرى تركار
 حقنده بسلدكارى حسن نيتلرندن پك چوق نطقلار سويلندى .
 بو كېي نطقلار هپ اوراده شهرت شمار بولنان و بمضاً خارجيه
 ناظرلى طرفلرندن سويلندى . والحاصل ايكي طرفده برلرلرندن
 ممنون اولارق آيرلديلر .

مبعوثلرمنز دها اوروياده ايكن هيئت وكلاده قسماً اولسون
 تبدلات اجرا اولوندى .

يوقاروده ، مستشارلر مسئله سندنطولايي اتحاد وترقى جمعيتنه
 منسوب مطبوعات ، داخايه ناظرى فريد و نافعنه ناظرى قاپريل
 افندى نك عايمارنده بولونديغى سويلشذك . كيت كيده بوغوغا
 و تعرض زياده لشدى . اك صكره طنين غزتهسى فريد پاشانك
 وقتيله سلطان حميده ويرديكي برزورنالى نشر ايتدى . بونك
 اوزرينه فريد پاشانك قابينهده كي موقىي تزلزه اوغرادى . پاشا
 استعفايه مجبور اولدى . يرينه سياحتده و مجلس مبعوثانك رئيس
 نائيسى بولنان ، اسمنى و ترجمه حالنى مختصر اذكار ايتديكمز
 طلعت بك داخليه ناظرى اولدى .

شو صورتله هيئت وكلا جمعيتنه منسوب غزتهلرلك ارزولرى
 وجهله يوما فيوما مجانست كسب ايتدى . ارتق حكومت ، تاميله
 جمعيتنه اوزاقدن و ياخود يقيندن منسوب ذواتدن متشكل ايدى .
 بوندن صكره امور دولته كوريلان حسن و ياخود سؤ اداره ،

جمعیتہ و مجلس مبعوثانہ اکثرینی تشکیل ایڈن فرقیہہ عائد
اولہ جقدی . چونکہ بوقوت ممالک محروسہ نیک عموم احوالہ
حاکم مطلق ایڈی . . .

او کونلر دہ مطبوعات عثمانیہ بی اک زیادہ مشغول ایڈن مسئلہ ،
تنسیقات قانوننک بالفعل تطبیق ایڈی . بوقانونک تطبیقندہ بوقارودہ
سویلدیکمز اوزرہ بیوک او بیفونسنز لقلر وجودہ کتورلدیکندن براز
اولسون شومسئلہ حقندہ معلومات ویرمکل کمز لازمدر .

شویله کہ :

ہر دولتدہ اوتہ دہبری برقاعده واردر کہ حکومت سلامت
ملک ایچون مهم بر اصلاحات وجودہ کتورمک ارزو ایستدیکی
حالدہ بویاہ اصلحاتک اولجہ بشقہ مملکتار دہ تطبیق اولنوب
اولنمدینی و اولنمدینی خالدہ نہ کبی نتایج حسنه و یا خود سیئات وقوعہ
کلدیکنی لایق و جہلہ اکلامقدر . بواصول پک مقبول بر اصولدر .
پک چوق مملکتلر دہ کمال موفقیتلہ تطبیق ایڈلشدر .

حکومت عثمانیہ دخی تنسیقات قانوننک تطبیقندہ بویله بر اصولہ
مراجعت ایتملی ایڈی . واکر ایتمش اولسہ ایڈی دولت علیہ نیک
ادارہ سیلہ پک زیادہ مشابہتی بولنان مصدر دہ شوتنسیقات قانوننک
نہ صورتلہ اجرا اولنمدینی پک کوزل اکلاہ جق ایڈی .

شویله کہ :

خدیو اسبق اسماعیل پاشانک زمانندہ مصر دائرہ حکومتی ،
دولت علیہ نیک دواثرینہ تمامیلہ مشابہ ایڈی اورا دواثرندہ دخی

لزومسز برچوق مأموریتلر و همده وظیفه مودوعلری نی یاپامیه جق برچوق مأمورلر وار ایدی . اسماعیل پاشا مصردن دفع اولنوب انکلیزلر مصرک تنظیمیه اوغراشدیقلمری زمان، مصرک بوکونسی حال ترقیسنه خدمت ایدن لورد قرومر اروجه بو ایشله مشغول اولدی .

بوسیاسی ماهی ، افراطله حرکتک برسوری مأموری سفیل براقجفنه ، برسوری معترض و مایوس پیدا ایتدیرمچکنه بناه « تدریج » اصولنی انتخاب ایتدی . مکمل برتنسیقات پلانی یاپدی . بویلانک تمامی اجراسی ایچون اون سنه مدت قویدی . مکاتب دولتن چیقیمیانلر ایچون اوتازیمخدن اعتبارآ دواؤردولتک قبولینی قاپادی . مأمورین موجوده دن هر سنه بر مقدارنی نقاعد ایتدی . تنسیقات پیلاننده نقاعد اولان آدمک مأموریتی ملغا ایهه بالطبع برینه کسه تعیین ایتدی .

بواصول تدریجی ایله سکز اون سنه ظرفنده دواؤر حکومت حال طبیعی سنی بولدی . کسه یه غدر ایدلمه مش ، مع مافیله دواؤر حکومت فضله واقتدارسز مأموریندن تمیزلنمش اولدی .

شو قدرکه « لورد قرومر » یالکز اشخاصی نظر اعتنایه المنغه قالمادی . مصرده کی « ریور وقراسی » « قلم » اصولنی اول امرده و صورت قطعیده تبدیل ، اوروباده جاری اولان اصول مهتحنی تأسیس ایتدی . بونک ایچون مدیران ورؤسای مأمورین بلا تفریق اصول جدیدی ادار ایده بیله جک

ذواتدن انتخاب اولوندى . مأمورین حکومت ایچون غایت جدی امتحانلر وضع اولوندى .

بزده ایسه یوقاروده سویلدیکمز اوزره بوايشله باشه چيقامه-
دیلر . اک صکره ایلروده کوره جکمز اوزره صدر اعظم حق
باشانک « عدل واحسان » پولتیقه سنک میدانه چيقاماسنه سبب
اولدی . تنسیقات قانونی دها زیاده قاریشدی . متنوع مائیدن
یایلمش چوربا اولدی کیتدی .

ینه اوگونلرده موقع تطبیقه قونیلان تصفییه رتب قانوننه
کلنجه بونده دخی بعضی متخصصلرک فکر لر نجه نواقص وار
ایدی ایسه ده هیئت عمومیه اعتباریله پک کوزل تطبیق اولوندى .
اردولرمزه تجرید قوت ایتدیرمک ایچون بوقانونک چوق فائده سی
اولدیفنی هیچ بوجهله انکار اولنه ماز .

شوصرده مجلس مبعوثانک تنظیمیه مشغول بولندیفی قانونلر-
دن بریسی ده اجتماعی قانونی ایدی بوقانون مجلس مبعوثانی اپنی اشغال
ایتدی . قانون مذکورک بعض موادینه شدتلی اعتراضلر وقوعه
کلدی . بالخاصه ملیتیر اساسی اوزره جمعیتلر تشکلنی منع ایدن
دردنجی ماده عناصر سائر اراسنده بادی کفتسکوی عظیم اولمش
ایدی . اک صکره ملت نامنه جمعیتلر تشکیل اولونماسنه قرار
ویرلدی .

مجلس مبعوثان ، بوسنه مایسده طاعیله حق ایکن احوالک
فوق العاده لکنه نظراً دها ایکی آمی تمدید اولوندى . بوتمدید بر آرز

ایش کورمک ایچون ایدی نهایت مجلس مبعوثانمز واعیان
اغستوسک ایلک هفته سنده داغیلدی . محترم مبعوثلر من یرلی برینه
کیتدی لر . شو صورتاه عثمانلی مجلس مبعوثان اجتماعمک برنجی
سنه سی تمام اولدی .

مجلس مبعوثانمزک برسنه ایچنده کوردیکی ایشاره داژشوراده
بر آژ معلومات ویرمک لازم ایسه ده بومقصدی ایکجی سنه
اجتماعک نتیجه سنده بریکونه باغلامق دها موافقدر ظن ایدرم .
شوقدر سو یلیه لم که عثمانلی مجلس مبعوثانمک برنجی اجتماعی یوقاروده
ذکر ایتدی کمز احوال دن اکلاشلدینی اوزره خارق العاده عدم مساعد
بر احوالده جریان ایتدی . شویله که :

اول امرده برنجی درت سنه ایچون انتخاب اولنه جق مبعوثلرک
انتخابی کرک حکومتک وکر کسه فرقه نک تضییقی ایتنده وقوعه
کلدی . شهه سز انتخاب اولنان مبعوثلر مرکز میاننده شایان حرمت
وبومقامه لایق ذوات وار ایدی . . فقط هیئت عمومیه سیله ممالک
محروسه نک هر طرفدن طوپلانان مبعوثلر ، کندی منطقه انتخابیه سنک
مروج افکاری اولمدیغنه شهه واردی ... سیاسی فرقه نه اولدینی
وبلدکه عمرنده بوسوزی استماع ایتمه بن مبعوثلر من ، استانبوله کلیر
کلز فرقه یه التحاق ایتدی لر . فرقه ارکانی النده اک مطیع الات
اولدی لر . مجلس مبعوثانده اکثریت فرقه سنی تشکیل ایدن اعضالرک
اکثریتی بوکی ذواتدن عبارت ایدی .

ثانیاً مجلس مبعوثانک طوپلانسی ممالک محروسه ده برنجی دفعه

اولدیغندن مبادیٰ احوالده مبعوثلر وحتی رؤسا طرفندن دخی خطالر وقوعه کله چکی تخمین ایدلش ایدی . نته کم حقیقت حالده اویله اولدی . فقط کونلر اوزادجه مبعوثلر من ، یکی وظیفه لرینه الیشمغه باشلادیلر . هرشی ، اورویا مجلس مبعوثاننده اولدینی کی جریان ایتمه کله باشلادی .

ثالثاً تموزدن ۳۱ مارتهدر وقوعه کلن وتفصیلاتی یوقاروده سویلدی کمز وقایع متنوعه دن طولانی مجلسک ایش کورمسی غایت صعوبت کسب ایتمه کله باشلادی . اوطوز بر مارت وقعه سندنصره یکریمی کون قدر مجلسی بوش قالدی . دهها صکره مجلسه متعدد قانونلر تقدیم اولوندی . بعضاً بو قانونلرک تنظیمنده لزومندن زیاده عجله ایدیاوردی .

مع هذا مجلسک کوردیکی ایشلردن اک مهمی فوق العاده بودجهنک تدقیقی ایدی . سوزده . بوکاده باقیلیدی . مالیه ناظری بکه آچینی قیامق ایچون اون میلیونه قدر خارجدن استقراض ایتمه کله مساعده ایدلدی .

شك وشبهه كتورمیان احوال صریحه دندركه ممالك محروسه نك
دشمنری چوقدر .

داخله قالن خرسیتیان عناصرك كندی استقلالینی قزاق
ایچون عصبیان ایتمه لرندن قورقولدینی کبی روم ایلی ده موجود
کوچك کوچك حكومتلك دولت علیه حسابنه دائرة محیطلرینی
بیوتك کبی حرارتلی غیرتلرندن خوف اولنور .

بو مسئله مهمدر . براز تفصیلاته کیریشمك مجبوریتنده یز .
دولت علیه دن الك اول امور داخلیه ده استقلالنی قزاقان حكومت
رومانیادر . ثانیاً صربیه در . ثالثاً یونانستاندر . رابعاً بلغاریادر .
رومانیا و یونان اسلاو جنسندن دکلدر . بشقه عنصره منسوبدر
صربیه و بلغاریا ایسه اسلاو جنسنه منسوب اولوب بولردن هربری
روم ایلی ده دولت علیه اداره سننده بولنان ولایتلرده ساکن روم
اولاح و اسلاولری کندی تخت اداره لرینه آلق ایستلر ، بو طریقده
بیوك بیوك فدا کارلق کوسه تیرلر . اك صکره مقصد لرینه نائل
اوله جقلرینه ذره قدر شبهه كتورمزلر .

بشقه بر شی اولیایوب یوقاروده روس حکومتك عصرلردن
بری دولت علیه قارشو اتخاذا ایتدیکی سیاست حقنده سویله دیکمز
بر فقره در بوده شودر : دولت علیهك اداره داخلیه سنده
عصرلردنبری دوام ایده ککن عدم انتظام ایله قوه زندکیسفی کوندن
کونه خللدار ایتدیکندن بو تذبذب و اغتشاشك ایر کچ کندی
نائل مقصد ایده چکن عصرلرده روسیه حکومتی و بو عصرده
یونان ، بلغاریه ، صربیه حکومتاری امید وار بولنیوردی .
اوت ! حقیقت حال بویله در . کچن عصرلرده و بالخاصه
دور سلطان حمیده بالقان کوچك حکومتلرک دولت علیه قارشو
بولندقلری وضعیتلری غریب اولقله بوماده به دائر برار معلومات
ویرمک مجبور بتنده یز .

سلطان حمیدك تامبادی اداره سندن اعتبار آ یوقاروده اسملری
ذکر ایتدی کمز ملتر (رومانیا مستثنا) بر چوق فدا کارلقلر کوزه
الدیر برق عثمانلی روم ایلی ولایتلرینه هجوم ایتدی لر . بونلرک مقصده وصول
ایچون یابدقلری شیر وقتیه مملکتلرینی حکومت عثمانیه دن تخلیص ایتک
ایچون قوللانبدقلری تدابیرک عینی ایدی .
تفرعات کبی کورینن فقط تأمین و تسهیل مقصد ایچون اساس
اجرات اولان جهت شودر .

بو ملترلردن هربری کندی افراد نمایه لرینک کثرتله بولندی
طرفلرده مکاتب تأسیس ایدر لر . و بونلری تزید و درجه انتظام
و مکملیه افران ایتک چالیشیر لر . بو مکتبلرده تحصیل کورن

کنچلره علوم مرتبه‌بی کمال اهتمام ایله تعلیم ایتدکاری کبی حسیات قلبیه‌لرینی تنبیه ایچون لازم کلن اقسام فزونی از جمله خصوصی ، عمومی تاریخی فرط دقت وغیرتله تدریس ایتدیررلر .

بو مکتبلرده تدریسات ایله اوغراشان معلملر ، منسوب اولدقلری ماتلرک ظلام ماضیده کومولوب قالان اثرلرینی اوزمانلره مخصوص شمشه‌لری ، شهرتلیله انظار غیرته عرض ، کیتدکجه اونودلغه محکوم اولان اوماضی مدبدبک خاطرات منوره‌سفی بو تازه دماغلره احیا وتمیز ایدرلر .

مکتبلر ، بوصورتله دوام ایتمکده ایکن ، عینی زمانده کایسالرکده استحصال مقصد اوغورنده بیوک فداکارلقلر اختیار ایتدیکی کورولور . بوملتدک تاریخنرنده کورولدیکی وجهله کسب استقلالیت ایچون صنوف روحانیه‌نک بذل ایتدکاری غیرت وفداکارلقلر ، بیوک یرارلقلر غیرقابل انکاردر . وقتیله صربییه و یونانستان اختلاللرینی ، بوندن اوطوز اوج سنه باغارو بوسنه عصیاتی بونلر چیقاردیلر . تاریخ مذکوردن اعتبار آبونلرک چیقارمق ایسته‌دکاری مسئله لرما کدونیاو کریدمسئله‌لری ایدی که صوک قطعه مبارکه‌بی دولت علیه‌دن قویارمغه همان همان موفق اوله جقلردی .

ماکدونیا به کلنججه اکر روم ایلی قهرماناری وقت وزمانیله یتیشمه‌مش اولسه‌لر ایدی بوجسیم ولایتده دخی مقصدلرینه قسماً اولسون موفق اوله جقلری محققدی .

عناصر خرسنیایه‌نک ماده مذکورده بو قدر غیرتله چالیشمه

سنگ اسبابی یوقاروده سویله دیکمز اوزره سوء اداره دن واستبداد دنظولایی دولت علیه نك شو یقینارده انقراض بوله جفته امید بسله - دکارندن ایدی . روم ایلی ده عناصرك تکمیل امیدلری بوراده ایدی . اکر احوال دکیشوبده ممالک محروسه نك احوال عمومیه سی باشقه لاشیرسه بوتبدل عناصر خرسیتیانیه نك امید و تصوراتی محو ایدیوردی . بوتبدل ایسه بشقه برشی اولمایوب دولت علیه اداره سنده منتظم حکومتاره مخصوص اولان « اداره مشروطه » نك وضعی ایدی .

توز انقلابی روم ایلی ده بولنان عناصر خرسیتیانیه نك بر قسمی طرفندن کمال ممنونیتله قبول ایدلمش ایدیسده اهالینك دیکر قسمی وبالخاصه قومیتلره منسوب بلغار ، ورومار بو انقلابی بیوک تهالکله قبول ایتدیلر . قومشو کوچك حکومتلردن بولنان بلغاریه و یونان ایسه دولت علیه ده اداره مشروطه اعلان اولنور ، اولونماز پك بیوک تلاش وهیجانهدوشدیلر . بوغلیان وهیجانک یری دخی وار ایدی . چونکه برهفته ظرفنده دولت علیه نك احوالی دکیشمش ایدی .

هرشیدن صرف نظر ، بلغارلر ، استبدادده هیچ کورولتی چیقارمق ایسته مه یین حمیددن مکمل امتیازلر الیرلر وروم ایلی ده عصیان چیقارتمق ایچون یواش یواش زمین حاضرلامقده ایکی دور مشروطیتده . عثمانیلر بهمه حال بوحرکته سس چیقارمغه قالمیشه جفی محقق ایدی . دور استبدادده بلغاریه ترکیه اراسنده

بر محاربه اچيله جق اولورسه عثمانلی اردولرينك قوماندانلری بيلديز
بنده كانندن اولوب بونلر سربست حركت ايده مه به جكلزني بيلمز
دكللر ايدي . بوندنمعدا دور استبداد محاربه سنده حميد وييلديزدن
دلگير بولنان اهاالينك بر قسمی حربه كمال شوق ايله اشتراك ايده ميه .
جكي يونان محاربه سنده دخی اكلا شيلمش ايدي .

دور مشروطيتده ايسه بو احوالك هيچ بريسی وقوعه كلسی
تصوراتدن خارج ايدي . عموم قوماندان افكار عموميه نك
انتخابيله تمين اولنه جنی كبی باغار و يا خود يونان ايله محاربه
اچيليرسه عموم ملت كمال شوقله محاربه ايده جكي كبی اوتنه دنبری
ترك عسكرينه مخصوص اولان شجاعت و متانت صوك درجه نی
بوله جنی كون كبی اشكار ايدي . صوك روس عثمانلی محاربه سنده
عثمانلی عسكری عدم مساعد بر احوالده چالشدینی حالده بيله روساره
ايكيوز ، اوچيوز بيك تلفات ويردیرديكي معلوم ايدي . درت بش
مليوندن عبارت بولنان باغار ، ايكي ميلیوندن زياده بولنمیان يونان
بويله بر محاربه ده بو قدر تلفات ويره بيلمسی ممكن دكلدی . فرض
ايده لم كه باغار لر ، تركره غلبه چالديلر . فقط اثنای حربده ايكيوز
اوچيوز بيك تلفات ويردیرديكي حالده بلغارستان قرالغنده بر فردنفر
قلمه به جنی محقق ايدي .

شودوشونجه لر بلغار و يونانلری فنا حالده اور كوتدی . فقط
بونلر ، ايلر وده كی تهاكیبي ، یعنی دولت عليه نك اداره مشروطه دن
بالاستفاده تجديد قوت ايده جكنی بيلديكاری ايجون ، دولت عليه نك

کچن سنه ده کی دوچار اولدینی مشکلاتدن استفاده یه قویلدیلر . ۳۸
 وقعه سندن بالاستفاده کندیلری ایچون هر حالده موافق اولان
 پروتوقولی عثمانلی وکلاسنه امضالندیلر . اکر لطف الهی ایله بووقعه
 مشهوره چاپوق باصدیرلمامش اولسه ایندی بلغارلرک مطلبای دها
 زیاده اولاجنی محقق ایدی .

بو وقعه دن صکره حکومت مشروطه من بلغارستانه قارشو ،
 حمد اولسون ، متین برسیاست اتحاد ایتدی . بوکون حربیه ناظری
 یوانان محمود شوکت پاشا ، کججه بی کوندوزی بر ایدوب بر طرفدن
 بروم ایلی اردولرینی تنظیم و بونلری محاربه یه حاضر لمقده اولدینی کبی
 دولت علیه نك سیاست خارجه سنی الده طوتان ذوات دخی
 بلغارستانه قارشو شولسانی قوللانیور . « بز سرک مقصدیکزی
 نك اعلا بیلرز . و بونک ایچون سزی دخی تعیب ایتمه یورز .
 نه ایسترسه کز یاییکز ارزو ایدرسه کز بیورک محاربه ایدلم . بز
 بوندن قاچاق دکلز . اردولریکز پک قوتلی و منتظم اولدینی
 دخی بیلورز . استانبول قیولری اچیقدر . سزک کبی قهرمانلره
 بیوک فتوحاتلر یاقیشر اما ! سز نیچون حرب ایتمه یورس . یکز .
 دیسه کز ، بز ، افریقا آسیا و اورویاده بیوک ایشاریمز واردر .
 اوجهتی نظر اهمیت و ملاحظه یه المغه مجبورز . سزکله حرب
 ایتمه سزک وقت و ساعتی واردر . »

دولت علیه نك بوکون بلغارستانه قارشو طوتدینی سیاست
 بوندن عبارتدر ظننده ایم . بوسیاست و خط حرکت غایت طوغریدر

صاغلامدر . متیندر . دور استبدادده کی دولت علیه نك سیاستندن
نه قدر فرقی واردر .

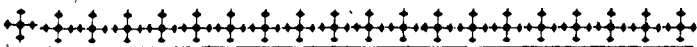
یونانستانه کلنجه ، بوملت ، حکومت و قدرت نقطه نظرندن
غایت زواللی ، و بی قدرتمدر یونانستان ملتی شمعی به قدر نه به موفق
اولمش ایسه کندیلمی سایه سنده دکل اوروپا حکومتلری نك
سایه سنده در . بوملت زمان قدیمده غایت شهرت بولان بر ملت
اولدیغندن ملت مذکورک تاریخلرینی اوقویانلرک یونانلره محبت
ابراز ایتمه سی ممکن دکلدر . واقعا صوک بیوک ومدقق مورخینک
قولنجه بوملتک تاریخنده جوق مبالغه اولدیغی اکلایشلمش
ایدیه ده ، ینه اوروپاده هیچ بر مکتب یوقدرکه اسکی یونان تاریخنی
اوقومسون . بناء علیه شواحوالندن طولایی یونانلیر جمیع زمانده
اوروپانک Eufent gaté یعنی یاراماز جوجنی اولمشدر .

ذکر ابتدیکمز یونانلرک شو احوالندن بشقه بوضوک اوطوز
قرق سنه یونانلرک ارزولرینی بالفعل موقع فعله کتورمه که تسهیل
ایندن دیگر بر ماده واردرکه بوده قراللری نك اوروپاده اک زیاده
صاحب نفوذ بولنان حکمدار جائله لرله مناسبت صحریه ده بولنمیسدر .
شوجهت یونانلیره پک جوق خدمت ایتمشدر یونان قرالی جنابلری
مجرد شواقربالری سایه سنده کندی قرالغنه روس محاربه سندنصکره هیچ
قان دوک مکسزین یکی شهر اووه سی کبی غایت کوزل بر عثمانلی سنجاغنی
علاوه ابتدیرمه که موفق اولدیغی کبی اچیلان مهور عثمانلی یونان
محاربه سنده فنا حالدده مغلوب اولدیغی حالدده همان هیچ ضایعات ویر مکسزین

ترڪارك اللرنندن ياقه يي قورتاره بيلمشدر. دهار قاچ كون صكره اور ته يه
چيقان كيريد مسئله سنده اور وپاليلر يونانيليرى نه قدر صيانت
ايتدكلى اكلاشلمش والآن اكلاشيلمقده در .

كيريد مسئله سى بوكون دخى دولت عليه يي اشغال ايتمكه اولدينى
معلومدر . بو مسئله ايله اداره مشروطه مزك پك زياده علاقه سى
اولدينى محققدر . يونانيلير ، كيم بيلير قاچنجى دفعه اوله رق اطه يي
ينه يونانستانه الحاق ايتدكلى حالده اور وپاليلر راضى اولمايوب
يونان بيراغنى اينديرديلر . اينديرديلر اما ! . كيريد مسئله سى
حل اولنجه يوب عثمانلى افكار عموميه سنى الان اشغال ايدوب
طوريور

دولت عليه ده برنجی دفعه اجتماع ایدن مجلس مبعوثانمرك اغستوس
نهایتارنده طانغیلدیغنی یوقاروده سویش ایدک . مجلس طانغیلدقد .
نصکره قوه اجرائیه اجرا آنده سربست قالدی . دها اوج آیه
قدر مجلس طوپلانعه به جقدی . بو حالدن بالاستفاده دولت عليه ده
برنجی دفعه اوله رق طوپلانمش اولان « متجانس » وکلا ، کندی
هنر و اقتدار لرینی ملت عثمانیه و دول اجنبیه به کوسترملری لازمدی .
هرکس بونارک شهره ا ترقی و تجددده آتجه نلری خطوه به منتظر
ایدی .

تعطیل زماننده داخلیه ناظری طامت بک ، یمن مشایخی ایله
مذاکره به کیریشه رک او طرفلره صلح و اساسی اعاده ابتدی سلیمانیه
جوارنده معهود هموند قبیله سی دور استبداده یوز بولهرق او
طرفلری یاغما ایتمکک الیشمشدی . او طرفلرده اداره عرفیه اعلان
اولوندی . برازده اورابه عسکر کوندرلدی . بوسایه ده حیدودلغه
الیشمش اولان هموندلر اطاعته کتوردی .

ممالک محروسه نك اسیا ولایتلارنده کی احوالی بو مرکزده ایکن
روم ایلی ولایتلرینک احوالنده دخی فتالک میدانده ایدی . بالخاصه
شو صروده شمالی ارناودلق پک بیوک خلجاندده ایدی . اسبابی ایسه
شو ایدی .

ارناودلق و ارناودلر ، دولت عليه نك وبالخاصه عبدالحمیدک

حمایه مخصوصه سی التندہ ایدی . بورالردہ حکومتک نفوذی پک
 آز جاری اولوب عموم مملکت قضاارہ ، سنجاقلرہ و لایتلرہ تقسیم
 اولنہرق اداره اولونیورسہدہ یرلی اشرافک جاہل اہالینک
 اوزرنده کی نفوذی زیادہ ایدی . بونلر عادتاً حکومتی طائیمزلادی .
 ایستہ نکلری زمان ویرکیلرینی ویرلرایستہ مہ دکلری زمان ، حکومت
 مأمورلرینی کویلرندن قووارلردی . بو حال دور عبدالحمید . شو
 صورتلہ دوام ایدوب طورمش ایدی . فقط اداره مشروطہ البتہ
 بو حال قبول ایدہ مزایدی . سالف الذکر تاریخده ارناودلنک شہانندہ
 بعض اویفونسنز حالرکوزوکور کوزوکمز حکومت . جاوید پاشا
 قومانداسندہ برفرقہ سوق ایتدی . بوفرقرہ اطرافی اپی اوردی .
 قیردی . فقط مملکتی برفرقہ قدر اطاعتہ کتوردی .

ارناودلقده کی احوال بو مرکزده ایکن روم ایلی ده دخی
 مشهور « چتہلر » قانونی تطبیق اولنمقہ باشلادی . قانون
 مذکور شدتلی ایدی و تطبیقندہ روایۃ لزومندن زیادہ ظلم
 و تسلط اجرا اولوندیغنی ادعا ایدنر و ارایسہدہ روم ایلی ده کی شقاوتک
 کوکی قوروتق ایچون براکسیر حیات ایدی . ذاتاً بوکی « اکسیر
 حیات » اکمدنی ملنلر طرفندن کندی مستملکاتلرنده قوللانیلہ شد .
 روسلرک قفقاز یئدہ انکلزلرک هندستانندہ ، فراتسزلرک جزایردہ
 قوللانیقاری « تدابیر شدیدہ » میانندہ عثمانیلرک روم ایلی ده
 تطبیق ایتدکلری چتہ قانونلری ہیچ ایدی .

بو « چتہلر » قانونی طولایسیلہ دخی بلعارستان ایلہ ارامن

اجیلر کبی اولدیسه مرکز حکومتک متانت و ثباتی یعنی «ایسترسه کز محاربه یه بیورک» . ضمناً دیمسی بلغارلری دها ایلرویه کیتمکه بر اقامه شددر .

مجلس مبعوثانک تعطیلی زماننده اوورته لنی اپی مشغول ایدن مسائلدن بریسی ده معهود چاقیجی مسئله سی ایدی . بو مسئله ، الان دوام ایدیور . بونک ایچون تفصیلات لزومزدرظن ایدرز . شو تعطیل زماننده یکی هیئت وکلانک « موفقیت معقوله سندن» معدود بولسان ماده ده ، ناظر لر رمزک متادی بر صورتده سیاحتده بولنلریدر . سیاحتلر ، اورویابه تقلیداً یاپیلدی . نتیجه اعتباریله بوندن بر فائده اولوب اولمادینی بزجه مجهول ایسه ده هر حالده فنا تقلید و عادات اولمادینی محققدر .

افکار عمومیله مزبوکی موادله مشغول ، مطبوعات عثمانیه ایسه دور حمیده کبی دکل فقط هر حالده هیئت وکلایه قارشو برلسان مداهنه قوللانمقده دوام ایدوب طور مقده ایکن مجلس مبعوثانک ایکی دفعه اجتماعی زمانی کلدی . محترم مبعوثلر من استانبوله طوغری اقوب کلکه باشلادیلر . بودفعه مجلس مبعوثان واعیانک اولوره جقلری بر استانبولک اک مشهور واک کوزل سرایلرندن چراغان سرایی ایدی بوسرایک ظرافت و کوزلاکندن بحث ایتمک زاندر .

شبهه سز بوسرای مجلس مبعوثان واعیانک اجتماعی ایچون موافق دکلدی چونکا او مقصد اوزرینه یاپیلمه مشدی فقط علی روایته

مبعوثان اعضاء الرئیس وعلى الخصوص صاحب نفوذ بولسا نلردن بعضیاری ۳۱ مارت وقعه سندن بلكه زیاده ییلمس بولسا نلردن اهالی نك تعرضینه غیر مساعد بر محل آرایه رق بوسرای بولسا نلر وهرنه قدر وکیلانك بعضیارینی وبالخاصه شیخ الاسلام بولسا نل صاحب ملادن مقاومت کورمشار ایسه ده مع التأسف ارزولرینی موقع اجرایه کتورمشاردر .

مجلس مبعوثان عثمانی نك ایکنجی دور اجتماعی علی الاصول چراغان سراینده اجرا اولوندی . هر شی بولنده کتدی . لازم نظر اولقوندی . صکره مجلس مبعوثان ایچون رئیس اول اتخانه تشبث ایتدی . یوز التمش درت رأیله احمد رضا بك انتخاب اولندی که بو حال کچن سنه مجلسده موجود اکثریت فرقه سنك قوتی ، بوسنه دخی باقی اولدیغنی اثبات ایتدی .

مات مجلسی ، ایشه باشلار باشلاماز مذا کرات اوج ماده ده تقرر ایتدی . بریسی قره دکزده برچوق کشیلرله برلکده غرق اولان « هجین » واپورینك غرقنه عائد دیکرلری لنچ مسئله سی حقنده کی استیضاح ، اوچنجیسی ایسه باغارستان خارجیه ناظری جنرال پاریقوفك مخالف نزاکت بیانی حقنده کی استیضاح . بو استیضاحلردن اک مهمی « لینج » مسئله سی اولدیغندن بونك حقنده وقوع بولان استیضاحی بیان ایتمدن اول مسئله نی ایضاح لازم کلور .

۱۲۵۰ تاریخنده سلطان محمود ثانی دورنده انکلتره

حکومتنه ویربان . بر فرمان موجبجه « لینیج » نامنده کی انکلیز فرات ودجله نهر لرنده انکلیز بایراغی التنده ایکی واپور ایشلمکده مختار ایدی . . صکره بوامتیاز توسیع ایدلدی « لینیج » قومپانیه سنک بر اوچنجی واپور ایشلمسنه مساعده اولندی . صکره عبدالحمید مذکور ایکی نهرده واپور ایشلمک امتیازینی خزیننه خاصه سنه بخش ایدی . مسئله مذاکره حالده دور حریته قدر کلدی . دور حریتده بومذاکرات دوام ایدی .

صدر اعظم حلمی پاشا « لینیج » قومپانیه سی وکیلی موسیو « ویتال » ایله مذاکره یه کیریشه رک ایکی طرف ایچون موافق بر طریق بولدی .

« لینیج » قومپانیه سی عبدالحمید دورنده خزیننه خاصه ده وشمدی حکومته کچن امتیاز توحید ایدیله رک قومپانیا تماماً بر عثمانلی قومپانیه سی حاله کتیر ملک قرار لاشدیرلدی . بوقرار موجبجه دولت عثمانیه لینیج قومپانیاسنه اوج واپور دکل « ایسته دیکی قدر واپور ایشلمکده مساعده ایده جک فقط بوکا مقابل « لینیج » قومپانیه سی بر عثمانلی قومپانیه سی اولارق تشکل ایده جکی و سرمایه سنک نصف تحویلاتی حکومت عثمانیه یدنده بولنه جنی کچی قومپانیه نیک مجلس اداره سنک نصف اعضاسی عثمانلی اوله جق و قومپانیه نیک واپورلری عثمانلی سنجاغی التنده بولنه جق . بوندناعدا اوطوزیدی بچق سنه صکره تضمینات ویرمک شرطیه حکومت قومپانیه نیک تکمیل تحویلاتی صتون الیه جک .

بو شرائط دولت ایچون نافع ایدی . چونکه مادام که الماناره .
بغداد شمندوفر خطی ویرلشدیر . عراقده اونلره مقاومت ایده .
بیله جک بر اورویا نفوذینک بولندیرلمسی موافقدر .

ثانیاً مادام که بزم مرکز حکومتک کوزی اوکنده بولنان محروسه
واپورلرینک ایشلرینی دوزلهتمه یز . عراقده اورویا ملتسارینک
بریسنی قاریشدر مقسزین منتظم برعثمانلی واپور شرکتی میدانه کتوره
بیله مزخویادن عبارتدر .

ثالثاً مادام که اوروپا لیلردن بریسنی قاریشدر بیله جق او حالده
بوامتیازی انکایزلره ویرمک ضروریدر . چونکه بوملتک دولت
علیه خدمتی بیو کدر . دیگر طرفدن ایجابنده الماناره رقابت
ایده بیله جک یالکیز بوملتدر .

حسین حلمی پاشانک بومقاوله سی مجلس مبعوثانده همان همان
بلا اعتراض قبولی ممکن ایکن سالف الذکر مقاوله اورایه تقدیم
اولنور اولونماز دهشتلی کورولتی قویدی . بو کورلتی اوزادی
اکثریت فرقه سی دخی حسین حامی پاشانک مقاوله سی عاينده
بولوندی . نهایت بعض متفکرینک تأثیر بیله حسین حلمی پاشا
بیو ک اکثریت قازانیدی ایسه ده بر قاج کون صکره استغنایه مجبور
اولدی . ایشدن چکلدی . فقط همان او تاریخدن اعتباراً انکلتره
حکومتی دخی بزه قارشو بولندینی وضعیت سیاسیه سنی کلیاد کیشدر
یردی . عبدالحمید زماننده ترکیه اداره سنه قارشو الدینی وضعیتی
تکراراً یکیلتدی . بونک فنالنی ایسه بک چابوق میدانه چیقدی .

حسین حلمی پاشانک صدرتدن چکلمسی دخی داخل وخارجده
 عدم ممنونیتی موجب اولدی. پک چوقاری بوعدم ممنونیتی حسین حلمی
 پاشانی سودکلرندن ویاخود پاشای مشارالیهک اقتدارینه کونندکلرندن
 دکل، اسباب استغفالایقی وجهله اکل شیلمدیغندن اظهارایدیورلردی.
 فی الحقیقه دهها برقاچ کون اولدهشتلی بر اکثریت قازانمش اولان بر
 باش وکیلاک بردن بره استغفا ایتمسی اوروپا و اداره مشروطه
 صورتنده کیدن حکومتارده ایشیدلمه مشدر. اوروپا مطبوعاتی
 بو جهتی ارشدیرییورلردی. وکندی فکرلرنجه بولدیلر. فنالقی،
 مجلسده بولنان اکثریتک امور دولته غیررسمی بر صورتده تأثیرات
 اجرا ایتمه لرندن ایلرو کلدیکنه قانع اولدیلر.

حسین حلمی پاشانک استغفاسی شو صورتله اوروپاده ایی
 کورولتی ابتدی. ایی مناقشات و تنقیداتی موجب اولدی.
 بوتنقیدات ایسه اوراده بعض احوالک اجتماعیه عثمانلی مشروطیتی
 حقنده فنا فکرلر ویرمکه باشلادی.

صدارتدن استعفا ایدن حسین حلمی پاشانک رینه روما سفیری
حتی بک کامل پاشانک صدارتنده معارف و برمدت داخلیه نظارتنی
دخی اداره ایتمش ایدیسهده اداره سندن کیمسه ممنون اولمدیغندن
روما سفارتیه استانبولدن ایرنش و بویله از برزمانده مقام صدارته
کچه جکی کیمسه نك خاطرینه بیله کله وردی . شو خصوص دولت
علیه نك رکن رصینی بولنان مقام صدارت ایچون یالکز اقتدار ،
لیاقت تجربه صاحبی بولنق دکل ، بشقه مواد دخی اراندیغنی
کوستریوردی .

حتی پاشا استانبوله کلدی . بکی هیئت وکلایی تشکیل ایتدی .
بو هیئت اولکندن زیاده « متجانس » اوله رق انتخاب اولندی .
داخلیه و مالییه طلعت و جاوید بکلر ، حربیهده محمود شوکت
پاشا ، خار جیهده رفعت پاشا قالدی . هیئته داخل اولان اعضانک
همان عمومیبسی اوزاقدن و یاخود یقیندن اتحاد و ترقی جمعیتنه
منسوبیتلری واردی . بو هیئت عادتا اتحاد جمعیتی دیمکدی . حالبوکه
هیئت وکلانک بو صورتله تشکیلی بیوک خطا اولوب ، بوتشکیلات
بعض احوالده محترم و مقدس جمعیتک استقبالی محو ایده بیایر ایدی .
بوندنصکره جمعیت هیئت وکلانک خطاسنی عادتا دکلسه بیله معناً
اوزرینه ایبور دیمکدی . اکر بو صورتله تشکیل اولنان هیئت
و کلا بو دولته اپی مدت ایچون پارلاق برایش کورمش اولسه

بوخصوص ایچون نفوذ و اعتبارینی تزید ایدمه بیله جکی محقق ایسه دم عکسی حالدده یعنی هیئت و کلا تجربه سزک اثری اوله رق اجرا- آتیه افکار عمومیه بی اقتناع و ممنون ایتمه موفق اوله مازسه بوندن وقوعه کلن شکایت یا لکیز و کلانک حرکاتی تنقید ایتمه کله قالمایوب تعرضات، جمعیته قارشودخی وقوعه کلوب مخالفلرک افکار عمومیه بی جمعیتک علیهنه سوق ایتمه کیرو طورمه یه جنی شبهه سز ایدی . نته کیم بو حالک و قوعی شوکونلرده هر طرفده مشاهده اولنمقده در. حقی پاشا، اداره بی اله ایر الماز، مجلس مبعوثانده بو کبی احوالده ایراد اولنه کلن غایت پارلاق برنطق سویلیدی . نطقنده صکره لری استانبول مطبوعاتنده اپی استهزا و تعریض موجب اولان « عدل و احسان پولتیقه سنی، سرد بیورمش ایدی که بو پولتیقه نیک احکامی تنسیقات قانوننده تطبیق اولنهرق بو قانونک دها زیاده بر او یغونسز حال کسب ایتسنه خدمت ایتدی .

تمام اوصره لرده ایدی که بزده « عثمانلی دونما اعانه ملیه سی » نامنده بر جمعیت تشکیل اولنهرق اعانه واسطه سیله عثمانلی دونماسنه تجدد قوت ایتدیرمک فکری دوشونیلیدی . جمعیت مذکوره مالک محروسه نیک هر طرفنه شعبه لر تأسیس ایتدی . پاره لر طویلادی، عثمانلیلردن پک چوقلاری بو ایشده پک چوق محبتلر کوبتر دیلر . والان کوستریور . فقط بو ایشدن دخی امید ایدلیکی قدر بر نتیجه چیقمادی . چونکه علی روایه طویلانان

پاره نك مقداری یارم میایون لیرایی دهها تجاوز ایتمه دیکی اکلاشیلمشدر .
 تمام او کونارده یعنی صدر اعظم حتی پاشا اولدقدن صکره
 استانبولده هر عثمانلی نك تأسفی موجب اولان وقعه مؤسفه ظهور
 ایتدی . بو وقعه مؤسفه چراغان سراینک بر قاج ساعت ایچنده
 محترق اولمسیدر .

بو سرای حقنده یوقاروده بر قاج سوز سویلشدک بوراده
 سویله نه جک بر شی وارسه اوده شودر . بو سرای یا کلیش
 ملاحظات اوزرینه مجلس مبعوثان واعیان اجتماعات داخلیه سی انتخاب
 ایدلمشدی . چونکه سرای غایت نازک بر صفتله یاپیلمش اولوب
 اویله غالبالقلی جمعیتلره مساعد دکلدی . چراغان سرایی دولته
 پک بهالی اوطورمش ایدی . روایتله نظر آ بو سرایه صرف اولنان
 پاره دات بش میلیونی کچمشدر . مشروطیتی جد آسون حیت پرور لر
 ایچون بوراده تأسف اولنه جق بر ماده واردر که بوده بویله پارلاق
 بر سرای مجلس مبعوثانه ویرلمش ایکن قضاء سرایک محترق اولمسی
 جاهل اهالی ایچون اوغور سز لغه حمل ایدلمک ایسته نیلمسیدر .
 شبهه مز بوفکر صاحبه در . فقط اهالی یه بویله بر فکر ویردیرمک
 دخی موافق دکلدیر .

مع هذا او کونلرده استانبولده یالکز اداره دن دکل حتی
 مشروطیت مز دن ممنون اولمیانلیر وار ایدی . فی الحقیقه ایشلر ای
 کیتمه یوردی . ایکی سنه به قریب دوام ایدن مشروطیت مزده پارلاق
 نظرلر ، متعدد وعدلر ، ممالک محروسه بی جنته مشابی ایده بیله جک

اولان جنسیم پروژہ لر ، و ساڑہ و ساڑہ اکسیک دکل ایڈیسه ده
 حقیقت حالدہ بر شی یاسیامه یوردی . عطالت او درجهیه وارمش
 ایدی که بوکون افریقا آسیا و دیگر قطعانده تلفونله ربط ایڈلامش
 مهم بر قصبه یوق ایکن اعلان مشروطیتمزدن بری دفعتانله میدانه
 چیقان استانبول تلفون مسئله سی حالا مذاکراده و بر دائره دن
 او بر دائره یه نقل اولنوب طور ییور .

اهالینک بو صرده ده اک زیاده خوشنه کیتمه یین مواددن بریسی
 احوال سابقه لری مجهول کیمسه لک دفعه بیوک مأموریتلره
 کچیورمه لری ایدی . دیگر طرفدن سالف الذکر مأمورلردن
 اقتداری دون اولمایان فقط کیم بیلیر نه غرضه مبنی خدمتندن
 چیقارلمش افرادکده اچ چییلاق دائره لری دولاشوب کندیسنه بر
 ایتمک بوله مسمی قضیه سی ایدی .

اهالینک عوام طاقمی اچلقدن متاثر اولدیغی حالدہ . منور
 الافکار طاقنکده شو دور حریتدن اول مشروطیته خدمت ایدن ،
 و بو طریقده شبان عثمانیه مزک کوزلرینی اچغه پک چوق ابراز غیرت
 ایدن ، پدری کبی کندیسی ده خار جده سنه لرجه چالیشوب بو امورده جنسیم
 ثروتی محو ایدن صباح الدین بک پارسه صیفنمغه مجبور اولمش ایدی .
 جنتمکان مدحتک اک زیاده سودیکی و او طوز سنه دنبری مسلك
 حریتده برنام مخصوص قازانمش اولان اسماعیل کمال ، مبعوث
 اولمش ایڈیسه ده هر کون بیک درلو تحقیراته دوچار اولیوردی .
 بو احوال ، دور مشروطیتده شبه سزطیبی حالاردن دکلدی .

فقط شو صروده حقیقی حریت پرور و ادارہ مشروطہ طرفدارینی، مایوس
 ایڈن مادہ نیک باشلوجه سی او کونلرده داماد فرید پاشا طرفندن مجلس
 اعیانہ قدیم اولنان مشهور لایحه ایدی .

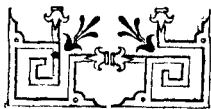
بوراده داماد فرید پاشانک لایحه سندن . اوزون اوزادیه بحث
 ایتمک لزوم سزدر . بولایحه نیک محتویاتی هرکس بیلیز . و ذاتاً
 مذکور لایحه اعیان طرفندن رد ایدلمشدر . هر حالده بولایحه نیک
 تدقیق ایدلمک سزین ردی ، اعیان اعضاء مرکز مشروطیه اولان
 محبت لری ظاهرا کوستر مکده اولدیغندن بو محترم اعضاءه تشکر ایتمک
 وظیفه مزدن بیلیز .

بوندنصکره استانبول افکار عمومی سنی اشغال ایڈن مسئله
 اولا بلغار و صکره صرب قرال لری نیک استانبوله تشریف لری اولدی .
 بو ذوات محترمه یه لازم کلن رعایتده هیچ ده قصور اولدی .

متعدد ضیافتلر ، بوضیافتلرده پک چوق نطقلر
 سویلندی . عسکری رسمی کچید یاپیلدی . فقط شو قدر وارکه
 بو کبی رسمی شیلر ، هر مملکتده یاپیلان مواددن اولوب دولترینک
 اساس سیاست لری دکیشدیرمز . حسن معاشرانه وسیله اولور .

قرال لری سیاحت لری بیتد کدنصکره حکومت عثمانیه ارنان اولدق
 مسئله سنی قطعیا حل ایتمک یعنی اوراده کی اساسی و اهلینک اطاعتنی
 یوله کتورمک ایچون بیوک بر حرکت عسکری یه قرار ویردی .
 ودر حال اجرایه باشلادی . حکومتک بو حرکتی تمامیه مصیب
 ایدی ، بوراده که محاربه نه درجه آجی و مشکل اولسه و نه قدر

اوزون مدت دوام ایتسه ، حکومت عثمانیه نه دوکولن قانلری
 ونه ده صرف اولنسان مبالغی هیچ نظر اعتباره المیهرق هر
 فدا کارلنی کوزه الدیروب بونی باشه چیقارملی ایدی فکرنده یز .
 ترکیه ده اداره مشروطه تخننده بر استقبال ترقیات ماده و معنویه
 تأمین ایده بیله جک درجه ده تقریر اسایش ، بالطبع فدا کارلقلر
 اختیارینی استلزام ایدیور . چونکه ارناودلق ، اناطولی
 و عربستانک قبائل غیر منقاده سنی طریق اطاعت و مدینه ادخال
 اتمک ایچون فدا کارلقلره لزوم واردر . .
 بزم فکرمز بو مرکزده در . سالف الکر ولایتلر بشقه
 درلو اصلاح اولور فکرنده دکاز .

تاریخ مشروطیت ، ی اوزاتاق ایستہمام . چونکہ موضوع بحث اولان وقایع بزہ پک یقین اولدینی کی بو وقایعده فاعل مطلق بولنان ذوات دخی الان مأموریت و وظیفہ لری باشارندہ بولونیورلر . بو کی احوالده بی طرفانہ تاریخ یازمق غایت کو۔ چدر بناء علیہ شوزادہ همان اوج سنہ یہ قریب دوام ایدن ادارہ مشروطہ حقندہ قارئلمزہ برفکر محمل ویرمکلہ اکتفا ایده چکر عثمانلی مجلس مبعوثانک ایکنجی اجتماعی حزیران ابتداسنہ قدر دوام ایتدی . بو مدت ظرفندہ برقاچ قانونلر یاسیلدی بودجه مذاکراتندہ امور مالیه متراک برباد بر حالده اولدینی میدانہ چیقدی . یکر می بش یکر می اتی میلیون لیرا واردانہ مقابل مصرف اوطوز بش ملیونہ قدر واروب اون اونبر میلیون اچیق اولدینی اکلاشیلدی . بو حال ، صاحب حمیت و منفکرینی فنا حالده اور کوتدی .

مجلس مبعوثان قاپانیر قاپانماز مالیه ناظری جاوید پک اورویاہ وبالخاصہ یارسه کیندی . بوسیاحت استقراض یامق مقصدیلہ اجرا اولوندینی هر کسجه معلوم ایکن بو خصوص ، مشار الیه حضرتلری طرفندن پک کیزلی طوتلدی... مع هذا نتیجه سیاحت

پك چابوق معلوم اولدی . : فرانسه ده شمديكي حالده بر استقراض
ياپيلمسي ممكن اولمديغي ا كلاشيلدي .

نجون ممكن اولمديغنه كلنجه بو خصوصه پك چوق مباحثه
كچدي ايسه ده اك طوغريسي آيا ذكر اولنان مواددن ايلرو
كلديكي محققدر .

يوقاروده ، تموز انقلابي كرك فرانسه و كركسه ا:كلتره ده
فوق العاده بر ممنونيتله قبول اولونديغني سويلش ايدك . بو توجه
دوام ايمه دي . كامل پاشانك سقوطندن صكره صو و قلق باشلادی .
انكليز و فرانسلر بزم مشروطه اداره مزه عدم امنيتله باقغه
باشلاديلار . خاصه بونلرك اك زياده خوشلرينه كيمه ين
ماده ذكا و اقتدارلري مسلم ايسه ده فكر و مسلك سياسي لري مجهول
بر طاقم كنجارك اداره دولتك اك يوكسك طبقاتنه و اصل
اولمري و بونلرك احوال داخيه و امور خارجيه به تاثير اجرا
ايمه لري ايدى . انكليز و فرانسلر بو پارلاق كنجار مزك حر كلارينه
عدم امنيتله باقدقلى كچي مجلس مبعوثان مزه اتحاد و ترقى فرقه سندن
متشكل ا كترينك امور دولتي عاداتا انحصار البته الملري و قانوندن
خارج مجلس مبعوثان اعضالرينك صدر اعظملك و هيئت و كلانك
بلا سؤال و جواب مقاملرندن آتى و يرمه لري بزم مشروطيتده
مشروطيتدن غيري ديكر قوت بولنديغني ظاهر آ كوستريوردى .
بزه و بزم مشروطيت مزه اولان امنيتلري كيتدكجه منسلب اوليوردى .
امراي عسكريه مزك هيسى الماينه ده تحصيل كورمش اولدق لرندن

بو ذوات محترمك المانيه به اولان ميللری ده معلوم ایدی . انگلیز و فرانسز لر ، شو میل و توجه اك صكره دولت عليه سياستنی دور سلطان عبدالحمیدده اولدینی کبی المانیه به تقرب ایتدیرر فکرندن قورقیورلردی شو اثناده وقوعه کن دیکر بعض احوال دخی سالف الذکر اورویا حکومتلرینک بزدن اوزاقلاشمسنه خدمت ایتدی .

دها او طوز بر مارتدن اول حکومت عثمانیه مالیه بی اصلاح ایچون فرانسه دن بو ایشده متخصصی بر ذاتک کوندرلسنی رجا ایتمش ایدی . فرانسه حکومتی معلوم انام اولدینی اوزره مهشور « لورانی » کوندردی . بو ذات ، مالیه ناظری سابقی رفعت بکله کوزل کچنمش ایکن جاود بکله بزجه مجهول بعض مسائلدن طولایی ارالری اچیلدی . . . « لورانک » مالیه مزك اصلاحی ایچون لزوم کوردیکی بعض تداییری جاویدک مناسب کورمامش . وسائره . . .

حاجبوکه بونلرک اراسنده کی مناسبت مالیه مزك احوالنه دخی تأثیر ایتمکدن کیرو طورمدی . « لوران » پارسه عودتنده « تزکیه مالیه سنده نه بر انتظام ونه ده طوغری حساب واردر . مجلس مبعوثانه تقدیم اولنان بودجه دخی کاغد اوزرنده در . بونلرک هپسی یا کایشدر . دولت علیه ده طوغری حساب طوتان دیون عمومیه دن غیری بر اداره یوقدر » مألنده بر راپور ویرمش اولدینی اورویا غزته لری سویله دیلر . بز ، بالطبع « لوران » ک ویردیکی راپور

حقنده برشی سویله مه به جکز . چونکه طوغری اولوب اولدیغنی
 بیلمه بورز . اکر حقیقت حالده لوران طرفندن بویله بر راپور
 ویرلمش ایسه ، استقراضه نه دن موفق اولدیغمز حقنده سوز
 سویلك لزوم سزدر . ظن ایدرز .

مرنه ایسه ا جاوید بك پارسه حرکت ایتدی .

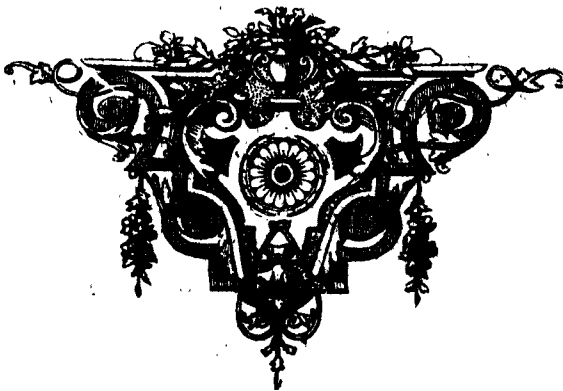
بوندن بر قاج کون صکره صدر اعظم حقی پاشا رومانیایه
 حرکت ایدرک اوراده غایت صمیمی بر صورتده رومانیایه رجال
 حکومت وقرایله کورشدی . بو حال اوروپانک بر قسمی وخصو-
 صا روسیه وبلقانده بولنان-اسلاو حکومتلرینی فناحالده اورکوتدی
 چونکه بو ملاقاتدن مقصد رومانیایله ترکیا ارسنده بر تعرض
 و تدافعی بر اتفاق یاسیلدیغنی عموم غزته لر یازدی .

صدر اعظم حقی پاشا ، رومانیادن صکره اوستریایه کیتدی .
 اوراده اوستریانک خارجیه ناظری بولنان مشهور « ارنستال »
 ایله کوروشدی . بوملاقات دخی اوروپا سیاسیونه پک بیوکدهشت
 ویردی . اوروپالیبرجه عادتا دولت عالیه اتفاق مثلثه کیرمش عد ،
 وهیچ اولمازسه او طرفه پک زیاده تقرب ایتمش صاییلدی .

بو ائشاده مالیه ناظری جاوید بك ایسه پارسده استقراض
 یاعقله مشغول ایدی . فقط اولاری بو ایشده بر از امید وارایکن
 صدر اعظمک سیاستی میدانه کلدیکی کبی بو امید محو اولدی .
 کیتدی . فرانسه خلجیه ناظری دولت عالیه ایله عقد اولنه جق

استقراضی پارس بورس سنده تداوله بر اقایه جفقی بیان ایتدی.
 بونک اوزرینه جاوید بک یارسدن حرکت ایدرک اوستریانک
 بر موقعنده صدر اعظم پاشا ایله کوریشه رک حقیقتی عرض ایتدی.
 بونک اوزرینه حتی پاشا بالذات پارسه حرکت ایدرک تأثیر نفوذ ایتدی.
 تشبیه ایتدیسه دهینه موفق اولنه ایتدی، دهها صکره استانبول کمرکارینه
 مقابل المانیهدن استقراض یاپیلدی . . .

صوک

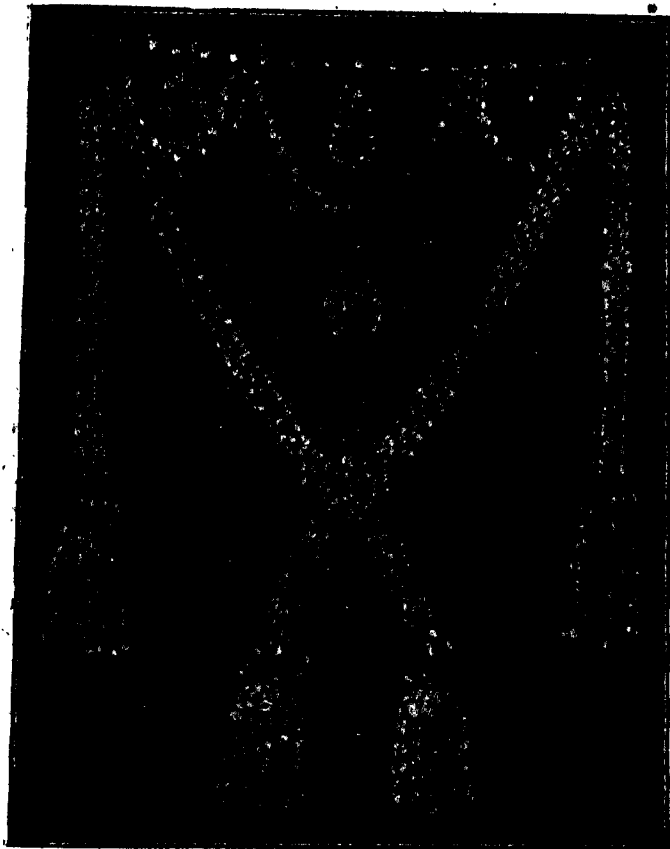

هزارهونو کلیلک

یادینی استبداد و مظالمیه پک بیوک بر سوء شهرت قازانان اون
التنجی لوئینک وقرالپچه ماری انتوائتک وبالجمله سرای ارکانک
عاقبت احوالی تصویر ایدن، علكساندر دومانک بوتاریخی رومانی
جداً شایان مطالعه در . فورمه فورمه کتانه مزده نشر ایدیاپور .
آبونه سی هر یره اونیش غروشدرد .

قرآنی چیزیں اور ان کے

فرانسہ آختلال و انقلابی تصویر ایدن عکس۔ اندر دومانک بو
دهشتلی رومانی مصور اولرق طبع ایدلدی ۲۰ بیوک فورمدر
اجزاسی ۱۲ مجلدی ۱۵ غروشددر .

سرای ایدین

میشل زواقونک الک صوک اُردر . فرانسه سرای قوالینک حیات سفیجانسی ،
ایچنده دونن بالجه انترقیبری وتمصب نقابی التنده اهالی به ایدین انکزیسیون مطالبی حقیقی
ویک سوزشلی بر قلمله تصویر ایتمشدر . مصور اولارق هر بختنبه کونلری جزء جزء نیشر
ایدیلپور . آونسی اویش غشوشدر

تاریخ اوستا

بوساقلی فنجیع رومانی اوقویبیکیز

صوڪ درجه جنائی اسرار انگیز وقایع حقیقیه به مستند بولنان بو دهستی رومانی
اوقویبیکیزده فطرت بشرده کی خونخواراناک درجه سی آکلایکیز • مصور اوله رق اوتوز
بیوڪ فورمه و بشیوز صحیفه در • اجزاسی ۱۵ اعلا مجلادی • ۲۰ غرو شدرد •

محل مراجعت باب عالی جاده سنده غیرت کتبخانه پیدر

جِنَائِلُ رِجَالِ خَابِرَاتٍ

بمؤر

اسیریزم ، فقیریزم ، مانیا سیریزم

تعریفی — تاریخی — معلومات عمومیہ

محرری : حسن مرزوق صاحب و ناشری : غیرت کتبخانہ سی صاحبی فکری

فنون مکتومہ ایلہ بر صورت جدیدہ و متادیدہ و اصول فنیہ بہ توفیقاً اشتغال ایش طما و محررین غریبہ دن مون پہلیہ دارالفنون قلیبقی پرو - فسوری دفتور غراسہ . پنسیکولوانیا دارالفنونی معلملرندن روبرت ہیر پارس فاکولتہ سی پروفیسورلرندن شارل ریشہ ، دوفتور ژیبیہ انکلپز واسریقا محررلرندن اما ہاردینگ ، روبرت دہیلی اوون ، ویلیام جون فروقس ، ماقسولہ ، دوران ضرہ ، پیر ژانہ ، زولینہر ، ساباتیہ کبی برا چوق ارباب تدقیقاتک مشاهدات و مطالعاتی حاویدر .

اجزاسی ۱۵ مجلدی ۲۰ غروشدر

